

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (2276) 1993 SPALIS-OCTOBER 12

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1.00

Amžinieji trikampiai

Žmogaus fizinę egzistenciją palaiko didžioji trijulė: oras, vanduo ir žemė. Reikšmingomis simbolių bei ženklų trijulėmis remiasi daugelis reiškinių bei sandarų. Besidomintieji egzistencijos darna jų suranda visur, ir tai kai kuriuose atvejuose padeda suvokti jos dėsninę gamą.

ŠEIMA geometriškai galima būtų išreikšti trikampiu: tėvas, mama ir vaikai. Visos trys kraštinės susijungusios, liečiančios viena kitą. Vienos kurios kraštinės sąmoningas tyčinis panaikinimas suardo trikampį. Tai ardomoji galia, dėsningumo sprogdinimas. Tam reikalui pagrindinis užtaisas turbūt bus savimeilė, nors skeveldrose nurodomos visai kitos priežastys, vėliau ir teisiniais aktais pripažįstamos. Ir tai, atrodo, nebelieka nieko tragiško, kai tėvas palieka savo šeimą, mama nueina savais keliais, vaikai, nebetvardomo siautulio veikiami, dingsta iš namų. Tėvų iškilmingi pažadai, geri norai ir planai ardomosi metu nebedaug ką reiškia, nes kiekvienas jaučia kažkokią būtinybę "gelbėti" save. Tai epideminio pobūdžio reiškiniai, kuriais šiandien jau per daug nebesistebima. Tas ardymas priartėjo prie kasdieninio gyvenimo normų, plečiasi ir stiprėja. Daugelis valstybių tą nykią šeimų žlugimo būklę įstatymais toleruoja. Prieš tą sunkiąją visuomenės grūtį valstybės vadovų rankos pakeltos: pasiduodame, nes išeities nebėra. Minios reikalavimai grūmoja, ir niekam neberūpi, kas atstos šeimas, kas bus tos naujos ląstelės, jungiančios visuomenės organizmą? Tuo tarpu tas klausimas sutinka tylą. Akivaizdu tik vienas dalykas, būdingas šių laikų dvasiai: keisti neturint pakaitalo. Ir taip atsitojame prieš nulį, kuris savo neutralumu ne vieną žavi.

LIETUVA šiuo atžvilgiu šiandien niekuo nesiskiria nuo kitų valstybių. Kai kurias gal net lenkia. Tėvyneje šeimų griuvimas yra tapęs vienas skaudžiausių socialinio bei moralinio gyvenimo reiškinių. Tai tikras žemės drebėjimas, atveriantis vis daugiau prarajų, į kurias nugarma kaltieji ir nekalti. Kalbant apie tautos atgimimą, kyla klausimas, kaip galima būtų atgimti be tvirtesnių šeimų, kurios išlaiko ir puoselėja tautines bei žmogiškąsias vertybes. Jų vaidmenį atmetant ar pakankamai neįvertinant, lengvai gali iškilti socialinio išskydimo pavojus, pasirošęs griauti principus, brandinti egoistinį individualizmą, neigti visuomenės pagrindų būtinumą. Toks pasimetimas tautoje gali turėti likiminę reikšmę. Todėl be jokio atidėliojoimo šeimų vaidmenį yra būtina iškelti virš visų kitų užmojų ir uždavinių, ir tai valstybiniu mastu. Nežiūrint politinių bei religinių įsitikinimų, tai turėtų suprasti visi valstybės vadovai. Ir ne tik suprasti, bet ir savo pavyzdžiu rodyti to vaidmens svarbą. Jei kiltų klausimas, kas šiandien daroma mūsų tautos tvirtesnei atečiai užtikrinti, atsakymų turbūt būtų įvairių. Tik kažin ar juose rastume pakankamo rūpestio apie šeimų neardomumą, apie sutelktines pastangas laikyti amžinuosius trikampius prideramoje aukštumoje. Pasigirsta balsų, kad teisinė šeimos narių būklė esąs privatus reikalas. Tai demagogija dvelkiančių teiginys, nes tie "privatininkai" kaip tik daugiausia ir naudojami valdžios parama, kurios pajėgumas taipgi priklauso ir nuo visuomenėje renkamų lėšų. Valsitybė turėtų daugiau remti šeimas, o ne savais keliais išskydusius. Č.S.

Venezuela ir Lietuva planuoja bendrą naftos programą

Specialus pranešimas

1993 m. rugsėjo 28 d. Venezuelos valstybinės naftos bendrovės PDVSA (Petroleos de Venezuela) vadovybė pranešė sutinkanti su Lietuvos respublikos ambasadoriaus Vytauto A. Dambravos siūlymu siųsti savo atstovus į Lietuvą ir pradėti derybas dėl galimo bendradarbiavimo "joint venture" pagrindu. Pagal svarstomą projektą, Venezuela, penktoji didumu naftos produkcijos valstybė pasaulyje, aprūpintų Lietuvą reikiama naftos žaliavų kiekiu ir išvien rūpintųsi Mažeikiuose esančios naftos perdirbimo įmonės administravimu bei naftos produktų prekyba, pirmiausia Rytų Europoje. Mažeikių įmonė NAFTA gali perdirbti apie 84 milijonus statinių kaset. Milijardo dolerių vertės įmonė reikalinga modernizavimui, kad ji atitiktų laiko reikalavimus. Taip pat būtinas terminalas ir naftotiekis, kuris jungtų uostą su Mažeikių įmone. Varžybose šioms projektams atlikti pirmauja Lietuvos ambasados Venezueloje pasiūlytoji prancūzų bendrovė BOUYGUES, kuri, drauge su Venezueloje esančios COMBEL firmos atstovais, buvo dukart nuvykusi į Lietuvą su savo siūlymais. Po pasitarimų Lietuvos vyriausybė atsisakė bran-

giųjų terminalo statybos variantų, kuriuos buvo pateikusi amerikiečių bendrovė (kaina galėjo siekti iki 300 milijonų dolerių). Pagal BOUYGUES-COMBEL pasiūlytąjį terminalo ir naftotiekio planą, konstrukcijos kaina būtų apie 60 milijonų dolerių, o terminalas galėtų priimti tanklaivius iki 200,000 tonų talpos ir būtų pastatytas vienerių metų laikotarpyje. Į Venezuelą yra kreipusios eilė valstybių, prašydamos talkos šioje srityje. Be Rytų Vokietijos, Vengrijos, pavyzdžiui, nutraukė pasitarimus po pustrėčių metų. Be Vokietijos (rytų zonoje) Lietuva yra pirmoji Europos valstybė, į kurią bus siunčiama PDVSA delegacija vietoje ištirti padėtį ir pradėti derybas. PDVSA, trečia valstybinė naftos bendrovė pasaulyje ir penkta, įskaitant privačias naftos perdirbimo bendroves, yra įsteigta akcinės bendrovės principu ir tvarkosi savarankiškai. Vienintelis akcininkas yra pati valstybė, veikianti per akcininkų atstovą — energetikos ir natūralių išteklių ministrą. PDVSA parūpi- na 85% visų krašto įplaukų. Naftos politika nustato Venezuelos vyriausybė. Ligšioliniai pasitarimai su PDVSA prezidentu Gustavo

Caracas, Venezuela. Šv. Jokūbo šventovėje pamaldos 1993 m. rugsėjo 4 d. popiežiaus vizito proga Lietuvoje. Po pamaldų priėmimo dalyviai: Jamaikos amb. MATTHEW A. C. BEAUBRUN, Lietuvos amb. VYTAUTAS DAMBRAVA, Honduro amb. HERNAN CARCAMO TERCERO, Caracas arkivysk. kardinolas JOSE ALI LEBURN, nuncijus arkivysk. ORIANO QUILICI, amb. JORGE D'ANGELO BRUNO ir trys Mišių dalyvės lietuvaitės, pasipuošusios tautiniais drabužiais

Lietuva Venezuelos televizijoje

Ambasadoriaus dr. V. Dambravos rūpesčiu sostinės šventovėje buvo surengtos pamaldos, kurias laikė kardinolas, dalyvaujant diplomatams ir gausiai tikinčiųjų miniai • Lietuvos vardas per televiziją skambėjo visai Venezuelai • Buvo perskaitytas ispaniškai Lietuvos prezidento A. Brazausko sveikinimas

JULIUS VAISIŪNAS

Prie originalių Lietuvos ambasados iniciatyvų Venezueloje reikia priskirti ambasadoriaus dr. Vytauto Dambravos pasiūlymą Caracas arkivyskupui kardinolui Jose Ali Lebrun, popiežiaus Jono-Pauliaus II vizito proga maldos jungtis su Lietuva. Ambasadoriaus ryšių su Venezuelos TV dėka pamaldos buvo perduotos visam kraštui. Norėta, kad šis simboliškas įsijungimas į popiežiaus vizitą dar labiau suartintų šias draugiškas šalis. Į pamaldas buvo įtraukti ir Venezueloje pagal dvišalę valstybinę sutartį dirbą Lietuvos kultūrininkai.

Kardinolas, sužavėtas šios minties, dėkojo už suteiktą nepaprastą galimybę malda išreikšti jo krašto padėką Viešpačiui už nepriklausomybę Lietuvai ir lietuvių tautai, o drauge — abiejų katalikiškų kraštų pagarbą ir ištikimybę Kristui.

Pamaldos buvo laikomos vėlyvą šeštadienio popietę, rugsėjo 4, Caracas Šv. Jokūbo šventovėje, o sekančią dieną perduotos per du valstybinius televizijos kanalus visam kraštui. Pamaldas sekė apie keturis milijonus Venezuelos gyventojų.

Kadangi apie šias iškilmingas padėkas Mišias buvo skelbiama iš anksto, Šv. Jokūbo šventovinė buvo pilnutėlė. Diplomatinio korpuso narių tarpe dalyvavo Šv. Sosto nuncijus arkivyskupas Oriano Quilici ir Venezuelos URM patariamiosios prezidentinės komisijos gen. direktorius Jorge D'Angelo Bruno. Taip pat pirmoje eilėje pastebėjau Lenkijos ambasadorių Krzanowskį su žmona, Honduro ambasadorių Hernan de Jesus Carcamo su žmona, Jamaikos ambasadorių Matthew A. C. Beaubrun ir kitus. Giedojo parapijos choras ir Venezueloje profesoriauja Lietuvos operos solistai Muzikos akademijos profesoriai: Aušra Čepulkauskienė (mezzosopranas), Rai-

Roosen buvo vedami Lietuvos ambasadoriaus.

Lietuvos energetikos ministerija yra pasirašiusi ketinimų protokolą su Rusijos įmone LUKOIL dėl pusės Mažeikių gamyklos pajėgumų nuomos penkeriems metams. Tai nėra sutartis, todėl Venezuelos derybininkų vizitas į Lietuvą yra svarbus ir daromas laiku. Kor.

mundas Butvila (smuikas), Eduardas Kaniava (baritonas) ir Virgilijus Noreika (tenoras). Vargonavo prof. Aloyzas Končius.

Kardinolo pamokslas

Pamoksle kardinolas Lebrun paminėjo, jog tai pirmoji popiežiaus kelionė į Lietuvą, kuri nuo keturiolktos šimtmečio yra katalikiška tauta ir valstybė, turinti nepaprastų nuopelnų už savo ištikimybę tikėjimui, kurį į garbės aukštumas iškėlė lietuvių tautos kankinių kraujas. Jis prisiminė, kad prieš tapdamas popiežium, Pijus XI lankė Lietuvą ir, stebėdamas gilų tautos pamaldumą ir pasišventimą Dievo Motinai, žavėdamasis pasakė: "Lietuva yra Mergelės Marijos žemė". Kardinolas kalbėjo: "Šiandien džiaugsmu plaka popiežiaus Jono-Pauliaus II širdis, nes jis yra tautoje, kuri myli Katalikų Bendriją, rodo savo meilę Išganytojui Jėzui Kristui ir Jo Motinai Marijai".

Mūsų gyvenamuoju metu, tęsė kardinolas, "ši katalikiška tauta šaukiasi Dievo Motinos globos drauge su savo šventuotės per du valstybinius televizijos kanalus visam kraštui. Pamaldas sekė apie keturis milijonus Venezuelos gyventojų.

Jis meldė, kad Viešpatas savo

malone, užtariant švenčiausiajai Motinai, leistų sužydėti krikščioniškomis dorybėmis kasdieniniame gyvenime, kad Viešpatas atgaivintų kai kur griūvančius mūsų šeimų židinius, nes juose užmirštama Dievo meilė ir Jo malonės galia.

Tikinčiųjų malda

Tikinčiųjų maldavimus perdavė ambasadorius Jorge D'Angelo. Jis meldė, kad "prieš dvejus metus nepriklausomybę atgavusi Lietuva, dabar laisva nuo agresijos svetimos valstybės, ilgus metus laikiusios savo okupacines pajėgas ir vos prieš keturias dienas jas galutinai išvedusios iš Lietuvos teritorijos, kad ji, išsikovojojusi laisvę savo narsumu, tautos solidarumu ir kitų kraštų parama, dabar galėtų gyventi be mažiausio grėsmės šešėlio savo taikai ir galėtų nekludama kurti pilną ir sėkmingą gyvenimą savo dangiškosios Globėjos Šiluvos švenčiausios Mergelės globoje".

Amb. D'Angelo meldė, kad "Baltijos šalyse atsinaujintų krikščioniškoji moralė, kurią okupacijos metais lietuviai taip narsiai gynė". Galiausiai meldėsi "už Lietuvos kankinius ir visus tuos, kurie ilgus metus kentė areštus, tardymus, (Nukelta į 2-rą psl.)

Caracas, Venezuela. Šv. Jokūbo šventovėje pamaldos 1993 m. rugsėjo 4 d. Ambasadorius JORGE D'ANGELO skaito tikinčiųjų maldą popiežiaus vizito proga Lietuvoje

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaite Lietuvoje

Baisu, kad XX a. pabaigoje reikia naudoti stambaus kalibro pabūklus, tankus ir kitą šiuolaikinę techniką — pasakė apie įvykius Rusijoje per spaudos konferenciją prez. A. Brazauskas. Jis paaiškino, kad padėtis Maskvoje buvo atidžiai stebima, supažindino su pareiškimu, remiančiu B. Jelcino pastangas stabilizuoti padėtį, pranešė apie priemonės, kurių imtasi Lietuvoje. Konferencijoje buvo apžvelgta taip pat kelionė į JAV. Susitikimą su prez. V. Clinton A. Brazauskas pavadino labai įdomiu ir efektyviu. Pranešė, kad su St. Lozoraičiu labai gražiai susitarė dėl jo tolesnio darbo Italijoje, o su išeivija, PLB valdyba daug tartasi pilietybės klausimu, kuris dar bus perduotas svarstyti seimui.

Ambasadorių — D. Britanijos, Danijos, Italijos, Prancūzijos ir Vokietijos — prašymu juos priėmė prezidentas ir nušvietė Lietuvos požiūrį į padėtį Rusijoje. A. Brazauskas pabrėžė, kad Lietuvos laikysena dėl įvykių Maskvoje iš esmės sutampa su Europos bendruomenės laikysena. Padėkojęs už priėmimą, tai pripažino Vokietijos laikinasis reikalų patikėtinis S. Galonas.

"Ar sugebės Lietuva tapti tiltu tarp Rytų ir Vakarų" prezidentą klausė dienraščio "Komsomolskaja pravda" korespondentas V. Zarovskis. "To mes norėtume" — atsakė prezidentas, tai — vienas svarbiausių mūsų politikos principų. Kalbėjo apie pastangas sudaryti itin palankias investicijų, verslo maito ir mokesčių, turizmo ir tranzito sąlygas. Apie tautinių mažumų padėtį pateikė tokius duomenis: 1989 m. priimtas tautinių mažumų įstatymas (pirmas Rytų Europoje); 1990 m. — įsteigtas tautybių departamentas ir tautinių tyrimų centras; rusų ir lenkų kalbomis eina rajoniniai ir respublikiniai laikraščiai, kai kurie remiami valstybės; tomis kalbomis yra laidos televizijoje ir radijuje, o lenkų kalba yra ir radijo stočių; transliuojama Ostankino, dailis Rusijos ir Varšuvos TV programų; yra 87 rusų ir 53 lenkų mokyklos; rusų kalba galima mokytis profesinėse mokyklose, 16-oje aukštesniųjų ir 11-oje aukštųjų; be to, į pastarąsias tautinės mažumos primamos lengvatinėmis sąlygomis; jos turi savo maldos namus; stačiatikiybės fakultatyvų yra mokyklose; ten, kur tautinės mažumos gyvena glaudiau — šalia valstybinės kalbos vartojama ir vietos kalba; tautinių mažumų organizacijos turi lengvatų rinkimuose į seimą. Dėl pilietybės pakartojto konferencijoje pasakyta mintį — klausimas turėtų būti palankiai išspręstas netrukus seime.

Į Vieną išvyko Lietuvos respublikos prezidentas A. Brazauskas dalyvauti ET valstybių vadovų susitikime. Delegacijoje yra P. Gylys, J. Paleckis, užsienio reikalų ministerijos darbuotojai A. Taurantas ir R. Paulauskas. Susitikime bus aptarta šios organizacijos vieta tarp kitų organizacijų, jos vaidmens didinimas, ginant žmogaus ir tautinių mažumų teises.

Su darbo vizitu į Vilnių atvyko Kaliningrado (Karaliaučiaus) srities administracinis vadovas Jurijus Matočkinas. Susitikime su A. Šlezevičium aptarti klausimai, nuo kurių suderinimo priklauso gera kaimynystė: tai — vizų režimas, prekybos, tranzito, karinių varžtų, oro erdvės kontrolės sutarčių sudarymas. Per spaudos konferenciją paklaustas dėl didelio karo jėgų susitelkimo srityje Matočkinas atsisakė, kad einama į jo mašinimą — yra "bendras mažinimo kursas", nors jis ir lėtas. Paašškėjo, kad netrukus bus pasikeista konsulai.

"Remsiu kaip įmanydamas šių kraštų žmonių pastangas išsaugoti lietuvių" — pasakė Alfonsas Augulis, paskirtas Lietuvos respublikos laikinuoju reikalų patikėtinu Gudijos respublikoje. Dėl gūdų spaudoje pasirodantių straipsnių, ciklų, teigiančių, kad dabartiniai lietuviai ne tie, kurie sukūrė LDK, Mindaugas, Gediminas, Vytautas ne lietuviai, o gudai, tikrasis Gudijos pavadinimas — Litva, o gūdų — litvynai. A. Augulis paašškino — tai primityvi pastanga supjudyti tautas.

Generalinio prokuroro A. Paulausko pranešimu, jis tikisi susitikti su nauju Rusijos generaliniu prokuroru A. Kazaniku, aptarti kaltininkų (1991-ųjų sausio ir rugpjūčio įvykių) išdavimo mūsų valstybei aplinkybių. Buvęs prokuroras V. Stepankovas į Lietuvos prokuratūros paklausimą atsakė: "Lietuva turėtų žinoti, kad represijos buvo vykdomos tik prieš kriminalinius nusikaltėlius, banditus ir smurtininkus. O Gudijos generalinės prokuratūros atstovai teigė, kad nusikaltėliai jų respublikoje neprireikėtų ruoti, jų gyvenamosios vietos jiems esą nežinomos.

Kaune įvyko ūkininkų sąjungos tarybos posėdis, kuriame nuspręsta pradėti ruošti visuotiniam streikui. Iki lapkričio 1 d. numatytos rajonų konferencijos, sudaromi streikų komitetai, o lapkričio 5 d. — respublikinė konferencija.

Vilniaus technikos universitete atidarytas Aviacijos institutas. Jo vadovas — technikos dr. doc. Jonas Stankūnas.

G. Gustaitė

Šiame numeryje:

Amžinieji trikampiai

Reikšminga simbolių bei ženklų trijulė

Lietuva Venezuelos televizijoje

Lietuvos vardas skambėjo visai Venezuelai

Ką popiežius kalbėjo lenkamis Vilniuje?

Dalis Šv. Tėvo pamokslų, liečiančio lietuvių ir lenkus

Naktį atnešę, naktį išėję

Rusijos kariuomenės paskutinį dalinį palydint

Pastatyti viena didelį kryžių

Susitikimas su prezidentu Algirdu Brazausku

"Nudžiūvusios šakos" žiedai III

Susipažinus su leidiniu "Lietuvos egzodo literatūra 1945-1990"

Septyniadešimtieji "Mūsų sparnai"

Lietuvių evangelikų reformatų žurnalas

Kazio Sajos "Barakūdos"

Premjera Los Angeles, Kalifornijoje

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėnejo – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "T2" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Lietuva Venezuelos televizijoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Baigiant

kalėjimus, gindami savo įsitikinimus ir tautos laisvę, rodydami patvarumą, drąsą, garbingumą, pasiaukojimą, net su dėdami kraujo aukas".

Ambasadoriaus Dambravos žodis

Po Komunijos buvo pakviestas tarti žodį Lietuvos ambasadorius dr. Vytautas A. Dambrava. Pradėjęs sveikinimu "Garbė Jėzui Kristui!", jis pažymėjo, jog šios pamaldos yra galbūt pirmosios mūsų visų patirtyje: "Dvi tautos bendroje maldoje kelia akis į dangų ir, teikdamos viena kitai meilės dovaną, o savo suplikacijose, drauge su Lietuvą lankančiu Šventuoju Tėvu, maldauja taikos mūsų šeimoms, mūsų šalims ir visam pasauliui. Koks kilnus išgyvenimas! Kristus ir Jo Bendrija yra visuotinė, nežinanti nuotolių, neturinti sienų, nepažįstanti ribų. Tai Viešpaties šeima, kuri apima visas valstybes ir visus mus, kurie trokštame taikos Kristaus karalystėje".

Prezidento sveikinimas

Perdavęs Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininko kardinolo Vincento Sladkevičiaus ir Vilniaus arkivyskupo Audrio Bačkio sveikinimą kardinolui Lebrun ir nuncijui Quilici, Lietuvos ambasadorius pasakė: "Lietuvos vyriausybė taip pat yra su mumis". Čia jis perskaitė Caracas arkivyskupui kardinolui Lebrun adresuotą sveikinimą, kurį atsiuntė Lietuvos respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas. Baigus skaityti tekstą ispaniškai, šventovėje kilo plojimų audra. Štai sveikinimo tekstas.

"Garbingasis Eminencija, su dideliu džiaugsmu priėmiau žinią iš savo ambasadoriaus Venezueloje, kad Jo Šventenybės vizito į Lietuvą proga, 1993 metų rugsėjo mėnesio 4-9 dienomis, Jūs, Eminencija, visos arkivyskupijos vardu atnašausite iškilmingas "Te Deum" Mišias, dėkojant Viešpačiui už mūsų valstybės laisvę ir nepriklausomybės atgavimą, ir kad tuo būdu abi tautos drauge išreiškė išitikimybę Katalikų Bažnyčiai ir popiežiui Jonui-Pauliui II. Kiek suprantu, šios iškilmingos pamaldos bus pertransliuotos per televiziją visam kraštui.

Visoje mūsų tautos istorijoje šis yra pirmasis popiežiaus atsilankymas Lietuvoje, vadinamoje Marijos žeme. Esu giliai dėkingas už šį taurų moštą, kurį mums rodo Venezuelos Katalikų Bažnyčia ir tauta. Esu tikras, jog tokį pat dėkingumą jaus ir Šventasis Tėvas.

Lietuvių tautos, Lietuvos respublikos ir savo vardu noriu pareikšti pagarbą Jūsų Eminencijai ir solidarumą su draugiškąja Venezuela, linkėdamas Danguos palaimos pastangose įgyvendinti krikščioniškos moralės principus ir išlaikyti bei stiprinti demokratines laisvo krašto institucijas.

Vilnius, 1993 metų rugsėjo mėnesio 4 diena

Nuoširdžiai Jūsų,

Algirdas Brazauskas,
Lietuvos respublikos prezidentas"

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 110 dolerių viusoje pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

VILNIUJE PRIE SEIMO RŪMŲ, pašventintas paminklinis akmuo savanoriui ARTŪRUI SAKALAUSKUI, šioje vietoje žuvusiam nuo sovietų kariškių kulkos 1991 m. rugpjūčio pučiui Maskvoje pasibaigus Nuotr. Alf. Laučkos

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Popiežiaus išpuščiai

"L'Osservatore Romano" 1993 m. 38 nr. išspausdino Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II išpuščius iš kelionės Baltijos valstybėse.

Popiežius dėkingas Apvaizdai, kad galėjo atlikti maldininko kelionę į Lietuvą, Latviją ir Estiją. Jis dėkingas taipogi šių kraštų ir Bažnyčių vadovybėms už pakvietimą ir višiams, kurie prisidėjo prie kelionės organizavimo.

Lietuvoje pagrindiniai lankymosi miestai buvo Vilnius ir Kaunas, Latvijoje Ryga ir Estijoje Talinas. Bet buvo aplankyti ir kitos vietos, kuriose išreiškiamas žmonių tikėjimas ir viltis, ypač bandymų laikotarpiu. Tokia vieta esanti Kryžių kalnas netoli Šiaulių. Tai nedidelė kalva, kurioje lietuviai pradžioje paskutinio šimtmečio, ypač paskutiniaisiais laikais, išreiškė savo kentėjimus, deportacijas, kalinimus, persekiojimus mažais ir dideliais kryžiais.

Apie Kristaus kryžių išaugo ant kalvos miškas žmonių pastatytų kryžių. Toje kryžių kalvoje buvęs ypatingas išgyvenimas. Po šios vietos aplankymo kiekvienas supranta, kad žmogus negali savęs suprasti be Kristaus ant kryžiaus. Kryžių kalnas yra iškalbingas liudijimas ir įspėjimas. Ši šventovė yra universali, jos žodis yra įrašytas 20 šimtmečio Europos istorijoje.

Išsidėtinus Marijos šventovės, iš kurių Šv. Tėvui tekę aplankyti Aušros vartus Vilniuje, Šiluvos ir Agluonos (Latvijoje) šventovės. Aušros Vartai šimtmečiais traukė maldininkus ne tik iš Lietuvos, bet Lenkijos, Gudijos, Rusijos ir Ukrainos. Šiluva – lietuvių šventovė, o Agluona sutraukia maldininkus ne tik iš Latvijos, bet ir iš kaimynų.

Pamaldumas į Dievo Motiną veda į Kristaus garbinimą (Kristaus centriškumą).

Popiežiaus kelionė Baltijos kraštuose turėjusi specialią ir ekumeninę apimtį (dimensiją). Šiuose kraštuose susitinkanti evangelizacija iš Romos ir Konstantinopolio. Tai esanti taipogi vieta, kur turėtų būti siekiama krikščionybės vienybė, ypač Latvijos liuteronai yra atviri ekumeniniam dialogui. Tokie ekumeniniai susitikimai įvykė Rygoje ir Taline.

Ekumeniniuose susitikimuose ir pamaldose dalyvau-

si ir Ortodoksų Bažnyčia. Maskvos patriarchas Aleksiejus II atsiuntęs specialų savo atstovą. Tai teikią vilčių krikščionių vienybės įgyvendinimui.

Lietuvos kelias

"Lietuvos ryte" rugsėjo 28 d. laidoje rašoma:

— Lietuvos ūkio gėlmės didesnių vilčių neteikia. Aišku, kad be kreditų iš užsienio Lietuvos ūkio potencialo ryškiai nepadidinsi: jėgų Lietuvoje nors ir yra, bet nesama jų variklio. Gaudami kreditus turėtume sugebėti nepaversti jų skola. Deja, mokėjimo panaudoti juos gamybos potencialui ugdyti aiškai stokojama. ... Ministerijos yra ne tiek ūkinės veiklos koordinavimo institucijos, kiek dideliu gamybinio potencialu disponuojančios ir milžiniškus gana laisvai naudojamus pelnus gaudančios monopolijos. Padėties keisti niekas nenori netgi galutinio žemdirbių nuskurdinimo ir nedarbo pramonėje akivaizdoje. Tai kelia didžiulią susirūpinimą. Ne Maskvos politinės užmačios, netgi ne Rusijos pilietinio karo bėglių bangos gali uždusinti ar paskandinti Lietuvą – ją galima pribaižti tik patys, iš nevilties pradėję draskytis tarpusavy.

Ačiū Dievui, lemiamais momentais Lietuvoje atsiranda ir ištvermės, ir ryžto. Taip būdavo anksčiau, taip atsitiko ir dabar per savanorių streiką ir po jo, padėčiai galutinai dar neišaiškėjus. Bet vis dėlto kodėl mes sau leidžiame taip žiauriai bandyti likimo kantrybę?

Negi iš tiesų mums per vėlu rinktis Estijos kelią ir lieka tik Gruzijos?

Lietuva stovi pasirinkimo kryžkelėje: vienas kelias veda per jūrą, kitas – per mišką. Per jūrą aišku kur. Per mišką – neaišku.

Tėvynės sąjungos pareiškimas

Rusijos sostinėje Maskvoje prezidento Boriso Jelcino priešininkai pradėjo ginkluoto smurto veiksmus, pralėjo kraują. Įvykių raida tapo grėsmintanti evangelizacijai iš Romos ir Konstantinopolio. Tai esanti taipogi vieta, kur turėtų būti siekiama krikščionybės vienybė, ypač Latvijos liuteronai yra atviri ekumeniniam dialogui. Tokie ekumeniniai susitikimai įvykė Rygoje ir Taline.

Ekumeniniuose susitikimuose ir pamaldose dalyvau-

Beveik mažuma savajame krašte

Latvijos prezidento G. Ulmanio kalba Jungtinių Tautų visuomenės posėdyje kreipė organizacijos narių dėmesį į esan-

čią krašte Rusijos kariuomenę. Ši kariuomenė, pasak prezidento Ulmano, graso taikai ir regiono pastovumui, kenkia Latvijos ekologijai ir atbaido užsienio kapitalą.

Latvija jau dvejus metus siekianti susitarimo su Rusija, kad pastarosios kariuomenė būtų išvesta. Susitarimui kliudo Rusijos reikalavimai pasi- laikyti Latvijoje tris karines bazes, teikti rusų karininkams socialinę pagalbą, likusiems gyventi Latvijoje.

Latvijos prezidentas priminė, kad deportacijos, žudymai ir sovietų planinga imigracija Latvijon padarė tai, kad iš buvusių krašte 75 nuošimčių latvių liko tik 52 nuošimčiai. Joks kitas kraštas moderniais laikais per okupaciją ir kolonializmą netekęs tokios didelės dalies savo tikrųjų gyventojų. Latviai beveik tapę mažuma savajame krašte.

"Via Baltica"

Valdžios pareigūnai ir verslo vadovai buvo susirinkę Taline svarstyti projekto "Via Baltica" (Baltijos kelias). Buvo svarstomi sunkumai, grasinantys sutrukdyti užsimoję darbą. "Via Baltica" turėtų būti 1000 kilometrų ilguoju keliu, kuris jungtų Taliną, Rygą, Lietuvos ir Lenkijos miestus. Tai būtų trumpiausias kelias tarp Suomijos, Baltijos kraštų ir Centrinės Europos. Būtų taipogi sudaryta nauja galimybė turizmui. Numatoma, kad ši kelią galėtų vartoti tarp 1.9 ir 3.3 milijonų žmonių per metus, o prekių būtų pervežama 1.3–1.7 mil. tonų.

Projektas reikalauja tuoj pat investuoti 40 mil. dol., dar reikėtų 230 mil. dol. per penkerius metus jį užbaigti.

Estijos prezidentas susirinkusiems priminė apie kitą detalizuotą užmojį – nutiesti dujų vamzdžius per Baltijos kraštus ir Šiaurės jūrą į Centrinę Europą.

Pirko ginklų

Estijos premjero M. Laar pareiškimu, jo vyriausybė iš Izraelio pirko 3-8 mil. JAV dol. vertės ginklų. Ministeris pirmininkas nepasakė, kokie tai ginklai. Pasak kitų šaltinių, gėriausiai tai būsią "Uzi" tipo automatai, kuriais bus apginkluota Estijos kariuomenė.

Tos pačios užmačios

"Vilnijos" draugija ir kitos organizacijos, kurioms rūpi Vilniaus krašto padėtis, pasiuntė laišką prezidentui A. Brazauskui, seimo pirmininkui Č. Jursėnui, ministeriui pirmininkui A. Šlezevičiui, Valstybinės regioninių problemų komisijos pirmininkui R. Ozolui. Laiške rašoma, kad Lenkų sąjunga Lietuvoje, Vilniaus rajono tarybos sesijoje priėmė pareiškimus, palaikančius 1920-1939 m. Lietuvos rytinės dalies okupaciją. Lenkų sąjunga pareiškimą paskleidė ne tik Lietuvoje, bet jį pasiuntė Lenkijos prezidentui, premjerui, užsienio reikalų ministeriui ir jį išspausdino laikraščiuose "Kurier Wilenski" ir "Nasza Gazeta". Laiške yra vartojama želigovskinkų terminologija – "Kauno Lietuva" ir kita, sąjunga tesilai-

PRANEŠIMAS

*Nėra dienos, nėra valandos,
Kad Tu ne su mumis, mūsų širdyse.
Nei laikas, nei pati mirtis
Neužgesina meilės, kuri amžina.*

1993 m. spalio 3 d., 2 v.p.p. užmerkė akis mūsų mylima mamytė

STASĖ ŠERGALIENĖ,

sulaukusi 93 metų amžiaus.

Nuliūdę liko sūnūs – Antanas, Jurgis ir žmona Patricia su šeima, duklė Onutė, Juozas Peleckiai; seserys – Jadvyga, Felicija su šeimomis; vaikaičiai ir provaikaičiai bei kiti giminės.

MIRTIES PRANEŠIMAS

Po ilgos ir sunkios ligos 1993 m. spalio 5 d. Toronto ligoninėje mirė

VLADAS RICKEVIČIUS,

50 metų amžiaus. Paliko žmoną Darlieną, sūnus – Joną-Paulių, Deimantą, Teodorą, Andrių, dukrą Carrie-Mariją, tėvus – Bronių ir Mariją Rickevičius bei plačią giminę Amerikoje, Australijoje ir Lietuvoje. Palaidotas spalio 8 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje.

A+A

NIJOLEI LIHS (ŠALKAUSKAITEI)

mirus,

dukrą KRISTINĄ, seserį IRENĄ ir brolių KĘSTUTĮ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –

*J. M. Zubrickai
D. V. Karosai*

A+A

agronomui VIKTORUI DAILYDEI

iškeliavus amžinybėn,

žmoną ELENĄ, dukrą JŪRATĘ, sūnus – dr. ARŪNĄ, kpt. KASTYTĮ su šeimomis bei visus artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime –

*Žibutė ir Paul Knepper
Jolanda ir Algis Zaporackai
Stasė ir Antanas Zaporackai*

Nusipelnusiam liaudies menininkui

A+A

MOTIEJUI ZAKARŽAUSKUI- ZAKARŽEVSKIUI

mirus Lietuvoje, žmonai EMILIJAI, dukrai RŪTAI su šeima, sūnui VIKTORUI su šeima Lietuvoje bei visai giminei ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

Anelė Tautkuvienė

Vida Malerienė

A+A

BRONIUI KEBURIUI

mirus,

giliame liūdesyje ir skausme likusią jo žmoną ELYTĘ, gimines bei draugus nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

*Angelė, Petras Česnuliai
ir šeima*

ko teritorinės autonomijos programos.

Lenkų frakcija seime pasmerekė ne tik 1939 m., bet ir 1920 m. liepos 12 d. sutartį su Rusija "atvėrusias kelią bolševizmui ir vakarus, masinoms Panerij, Švenčionių, Varšuvos geto, Varšuvos sukilimo žudynėms".

Minėti pareiškimai, rašoma laiške, prieštarauja Lietuvos respublikos konstitucijos 1, 2, 3, 7, 10, 17 ir kitiems straipsniams, Lietuvos seimo narių priesaikai ir kitiems įstatymams.

Siūloma sutartyje su Lenkija neįteisinti okupacijos, Lenkų sąjungos frakcijos seime pareiškimą perduoti konstituciniam teismui, taipogi pareiškimą perduoti generalinei prokuratūrai ir teisingumo ministerijai, vyriausybės atstovui Vilniaus rajone paskirti rajono deputatą R. Remeiką.

Laišką pasirašė "Vilnijos" draugijos pirm. K. Garšva, Lietuvos Sąjūdžio Kauno tarybos pirm. V. Nezgada ir kitų organizacijų atstovai.

Saugos įstatymas

Lietuvos seimas, ELTOS pranešimu, spalio 7 d. priėmė darbo saugos įstatymą. Jis bus taikomas įmonėse, įstaigose ir organizacijose, nepriklausomai nuo nuosavybės ir pavaldumo. Įstatyme nustatytos darbdavių ir darbuotojų teisės bei pareigos, atliekant saugų darbą. Nustatomi darbo aplinkos ir darbų vietos bendrieji reikalavimai. Nustatyta taipogi 40 valandų darbo savaitė. Viršvalandžiai negali viršyti 10 val. per parą. Moterys turi teisę pasirinkti pilną ir nepilną darbo laiką. Įstatymas draudžia moterims, jaunėms negu 35 metų amžius, skirti darbus galinčius pakenkti motinystei. J. Andr.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 850,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus,

bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo narius

ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Ką popiežius kalbėjo lenkams Vilniuje?

Dalis Jono-Pauliaus II pamokslo, liečiančio lietuvius ir lenkus • Vertimas iš angliškiosios "L'Osservatore Romano" laidos 1993 m. 37 nr.

BRANGŪS BROLIAI IR SESERYS!

1. Keliaujant man po šventas vietas Lietuvoje, šiandien yra ypatingai maloni trumpa pertrauka Šventosios Dvasios šventovėje, kurią reguliariai lanko Lietuvos piliečiai lenkai. *)

Užtat šita šventovė yra tarsi koks iškalbingas simbolis ir kone paminklas įvykiams, kurie paliko neišdildomą žymę krikščionybės ir pasaulietinėje istorijoje šitų dviejų kraštų, suartėjusių nuo to laiko, kai Lietuvos kunigaikštis Jogaila vedė Jadvygą, paveldėję Lenkijos sostą, per giminybę stiprindamas draugiškumą bei broliškumą. Vien tik šviečiantį šv. Kazimiero asmenybę yra pakankamas įrodymas tų gilių bei vertingų vienybės ryšių, kurie ir sunkiausiais laikais išliko tvirti, net ir tais, kai antagizmai bandė juos užtemdinti, vis dėlto jokios įtakos neturėję jų esmei ir vertei.

Esu laimingas šiandien būdamas jūsų tarpe, brangūs broliai ir seserys. Sveikinu jus visus kuo nuoširdžiausiai, ypatingai Maskvos arkivyskupą Kondruszewicz'ų ir Mohilevo arkivyskupą Swiatek'ą. Mano susitikimas su jumis, brangieji broliai vyskupijų valdytojai, šioje vietoje, kuri yra tokia brangi savo istorija ir visokeriopais prisiminimais. Tai tikra Dievo dovana, teikianti man didelį džiaugsmą. Aš taipgi sveikinu valdžios atstovus – ministerio pirmininko pavaduotoją p. Goryszewski, kuris atvyko į Lietuvą, ambasadorių p. Widevski, kurį aš jau buvau sutikęs. Kartu su jumis aš norėčiau padėkoti Vilniaus arkivyskupui, kuris čia mus pristatė. Turiu jums prisipažinti, kaip labai aš vertinu jo pasišventimą: jis yra lietuvis ir kalba daugeliu pasaulio kalbų ir jau yra parodęs daug pastangų išmokyti lenkų kalbą.

Atnaujintos krikščionybės proveržyje stropumas sumažėjo

2. Šiandien aš nenorėčiau išskirtinai palieti praeities – netolimos ar ankstyvesnės. Visi mes, įskaitant ir mane patį, kenčiame dėl praeities klaidų, kurios jau dabar priklauso istorijai. Mes dėkojame Dievui, kad laimingais ir tamsiais šios istorijos laikotarpiais visada jautėme Jo Apvaizdos veikimą. Kaip Romos vyskupas aš esu čia svarbiausia dėl to, kad sustiprinčiau brolius ir seseris tikėjime ir kiekvieną padrasinčiau žvelgti į dabarties uždavinius, kartu žiūrint su viltimi į ateitį.

Dabarčiai pirmiausia priklauso bendra patirtis, iš kurios tik dabar šioje Europos dalyje tikintieji prasiveržia. Po tamsių valandų ir bandymų kurį laiką dabar stropumas brėkstantčiai atnaujintai krikščionybei sumažėjo. Po daugelio patirtų sunkumų per 50 metų praktikuojant tikėjimą šis laikas pagaliau atėjo – mes esame patikimi laisvai skelbti Evangeliją visiems – lenkams ir lietuviams įsitikinusi, kad tai pats veiksmingiausias būdas tiek atskiram asmeniui, tiek visuomenei nugalėti dabarties sunkumus, baimę ir gundymus nesiryzti; skatinti vieningų išpareigojimų užmojus bendrai gerovei ir ateičiai.

Brangūs broliai ir seserys, jūsų miestas yra aiškiai pašauktas taikingam sugyvenimui žmonių, kurie kalba skirtingomis kalbomis, puoselėja savas kultūras ir religijas. Ypatingai tai liečia brolišką sugyvenimą krikščionių, kurie meldžiasi skirtingomis kalbomis ir jaučiasi esą paveldėję skirtingą istorinį užnugarį, kuriuo – kartais didele apimtimi – pasidalinamą. Šioje šventovėje ir daugelyje kitų, kur tik Eucharistija yra garbinama ir sakramentai teikiami abiem kalbom, lenkai ir lietuviai yra kviečiami bendrauti, o svarbiausia, kad vieni kitus išklaustų, puoselėtų vieną ir tą patį tikėjimą, turėtų vieną viltį ir jautstų vieną meilę, jungiančią visus.

Taipgi plačiau žvelgdami į visą Europos kontinentą, kaip gi negalėtume jausti skirtingų tautinių poreikių, kartu priešindamiesi nacionalizmo pavojams, prisimindami atsakomybę ir kiekvienas savitu būdu įsijungdami naujai į šio kontinento sąjūdį? Katalikų Bendrija yra kviečiama savo dalimi atlikti šio istorinio laikotarpio misiją, ir ji padarys viską, kas tik įmanoma, tam sąjūdžiui stiprinti sekant Vatikano II nuorodas.

Gyvenkime drauge Evangelijos šviesoje

Mylimiausi, šitame vyksme-sąjūdyje, kuris dabar yra palietęs mūsų kontinentą, Europa laukia mūsų tautinės bendruomenės, įskaitant ir dalį, esančią Lietuvos teritorijoje, įsijungimo atitinkamam vaidmeniui. Taip pat Katalikų Bendrija, kuri yra Europoje, laukia momento, kada ji vėl vieną kartą galės giliai kvėpuoti dviejų oru – Rytų ir Vakarų, kylančiu iš 2000 metų istorijos. Kat. Bendrija ir Eu-

ropa taipgi laukia jūsų įnašo, kad visa galėtų būti atnaujinta Šventosios Dvasios veikimu. Šiame šimtmetyje Šventoji Dvasia išskirtinai veikė per visą Vatikano II suvažiavimą. Pastarojo išvadomis, kaip išeities tašką, pasinaudodami, mes privalome kurti ateitį, pilną vilties ir gilaus dvasinio atsinaujinimo taikoje, susitaikymo dvasioje ir žmonijos solidarume plačiausia šių žodžių prasme.

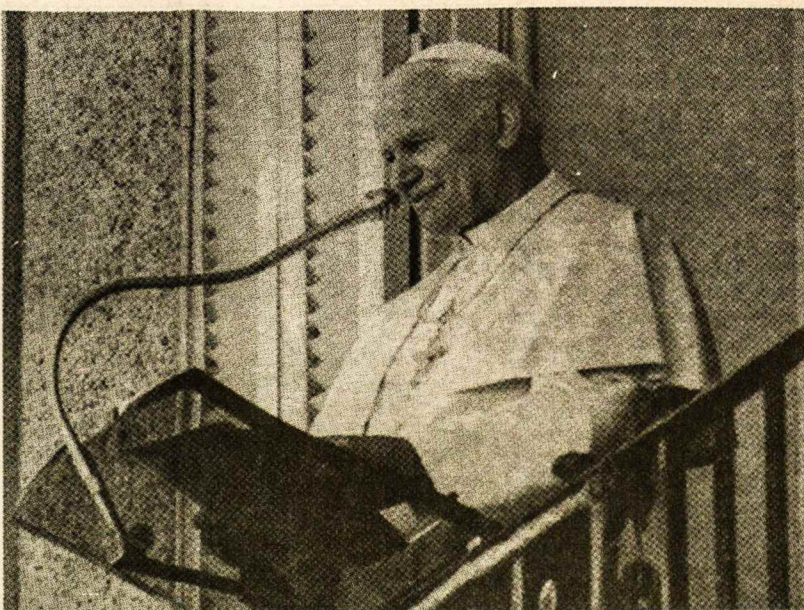
3. Šios dienos suėjimas, brangūs broliai ir seserys, leidžia man atidžiai, nors ir trumpai, pažvelgti kartu su jumis į viltingą ateitį, kuri bus pasiekta giliu tikėjimu Dievu ir žmogui. Tegu Šventoji Dvasia įkvepia jums visiems noro ir išminties šitoje neramioje Europos dalyje būtinai kurti religinę ir socialinę bendruomenę, tautinę ir tarptautinę, kuri būtų tikrai tikinti į Dievą ir Jo karalystę ir tuo pačiu metu gerbtų bei brangintų žmogų bei specialią jo paskirtį.

Tikėjimas taipgi užima svarbią vietą visuomenėje. "Jūs esate pasaulio šviesa" – Kristus sakė savo mokiniams. "Neįmanoma paslėpti miesto, kuris pastatytas ant kalno. Ir niekas nevožia ryku degančio žiburio, bet jį stato į žibintuvą, kad šviestų visiems, kas yra namuose" (Mt.5, 14-15).

Rytojaus Lietuva ir Lenkija išvystys išplėstą darną, kurioje jūs, K. Bendrijos vaikai, gyvendami atskirai ar drauge, matysite Evangelijos šminties šviesą iki tokio laipsnio, kad visada drąsiai ir su užsidegimu ją skelbste ir seksite Kristų, kuris yra – Jo paties žodžiais tariant – Kelias, Tiesa ir Gyvenimas. (Jn 14:6). Kristus yra patikimiausias kelias ateitin, kuris yra didžioji žmogaus vertybė ir svarbiausia paskata mylėti; Jis yra vienintelė Tiesa, galinti užtikrinti patikimą pagrindą ateičiai; Jis yra gyvenimo pilnatvė tiems, kurie yra išpareigoję šiam pasauliui tarnauti savo artimui, tačiau su atidžiu ir nuolatiniu žvilgsniu į amžinybę.

Faktas, kad Kristus atėjo tam, kad mes "turėtume gyvenimą ir turėtume jį gausiai" – buvo tema didžiojo pasaulio jaunimo suvažiavimo, kuris įvyko kitame kontinente, Amerikos kontinente, Denveryje. Aš tikiu, kad tų jaunų žmonių nusistatymo atgarsiai jus pasiekė, ypač jus, jaunime, ir padės jums siekti To, kuris atėjo, kad mes turėtume gyvenimą ir kad jo turėtume gausiai.

(Po paskutinio palaiminimo Šv. Tėvas papildė savo kalbą nepasiruošęs).

ŠV. TĖVAS JONAS-PAULIUS II kalba Vilniuje

Ir vėl aš norėčiau ką nors dar pasakyti. Kai žmonės kalba savo motinos kalba, jie gali labai lengvai pasidaryti šnekučiais. Aš pamėginu šito išvengti. Tačiau aš tikrai noriu kažką pridėti. Aš anksčiau niekada nesu buvęs Vilniuje; esu čia pirmą kartą. Dabar iš savo pusės jūs galėtumėte pasakyti, kad per visą savo gyvenimą, kai jau esu pasiekęs šito amžiaus, aš esu buvęs Vilniuje. Vilnius buvo mano mintyje ir širdyje, Jūs galėtumėte pasakyti, su visa mano būtimi, mažiausiai tam tikroje atskiroje perspektyvoje. Ir tai tiesa, kai aš buvau Romoje, žinoma, net daugiau. Tačiau aš pagaliau noriu padėkoti Dievo Apvaizdai, kuri leido man čia būti. Tai man skirta speciali malonė, šios maldininko kelionės malonė, visų šių susitikimų ir ypatingai Eucharistijos, kurią pagarbino šį rytą. Tą akimirka aš supratau, kokia yra Dievo paslaptis tautų istorijoje.

Dievas rašo savo tiesas, savo globos ir išganymo planus, ir Jis juos rašo kiekvieno žmogaus gyvenime, žmonijos istorijoje. Ir tai nesunku pamatyti; prieš tai viskas pasidaro ypatingai aišku. Jis kalba mums per visa, kas buvo ir visa, kas yra. Aš supratau viską ir tai, kad daugelį metų ir dešimtmečių su tuo gyvenau.

Ir dar vienas dalykas. Vakar mes drauge meldėmės Aušros Vartuose, kur aš pacitavau poemą, skirtą Dievo Motinai, pamintą iš Adomo Mickevičiaus poemos "Ponas Tadas".

*O švenčiausioji Mergele,
Kuri iš Aušros Vartų įtolumas
šviečia
ir gina žibančią
Čenstakavos šventovę".*

Šio pasimatymo pabaigoje aš norėčiau jums pasakyti, kad tie žodžiai yra pranašiški. Poetai savitu būdu dalyvauja pranašysčių misijoje. Tie pranašiški žodžiai kalba, kaip toleruosim niekinimą ir visus sunkumus, kuriuos mes patys ir

mūsų broliai bei seserys lietuviškai gali nelauktai sutikti. Žodžiai pasiliks, nes negali būti nugalėti. Matome tikrovę, kad visa tai rūpi Jai. Ji visuomet ta pati. Aš tai jau seniai patyriau visai, pradedant Kalvarija Zebžydowska, Jasna Gora, Fatima, ir pagaliau – Aušros Vartuose. Aš žinau, kad Ji nugalės kiekvieną blogį, net ir didžiausią, suplanuotą blogį. Ji trauksio žalcio galvą. Aš tikiu, kad Ji leis ir mums nugalėti tas blogybes, kurios stovi skersai kelio žengiant ateitin.

Linkiu visiems savo bičiuliams piliečiams ir savo broliams bei seserims lietuviams, gyvenantiems Lenkijoje ir Lietuvoje, kad puoselėtų ateities kelią, kurį globoja Jasna Gora ir Aušros Vartų Švč. Mergele. Snk.

*) Lietuvių ir lenkų spaudoje rašoma, kad Šv. Tėvas Jonas-Paulius II čia Lietuvos lenkus pavadinęs "lenkų kilmės lietuviams". Angliškame vertime šio išsireiškimo nėra. Lenkų spauda minėtina Šv. Tėvo žodžius įvairiai aiškina (žiūr. straipsnį "Rusų ir lenkų spaudoje pasižvalgus" "TŽ" 1993 m. 40 nr.).

ŽMONIŲ MINIOS LAUKIA ŠV. TĖVO JONO PAULIAUS II Vilniaus gatvėse

Nuotr. Al. Lauckos

Ministerio pirmininko atsakymas

Lietuvos ministeris pirm. A. Šleževičius, PLB valdybos pranešimu, atsakė į PLB valdybos pirm. Br. Nainio raštą dėl siuntinių apmuitinimo.

Lietuvos muitų režimas esąs tobulinamas. Metų pabaigoje apmuitinamų prekių sąrašai būsią peržiūrėti, "siekiant juos liberalizuoti". Dabar "be muitų gyventojas gali įvežti į Lietuvą asmeninio naudojimo reikmenis, daiktus (prekes), kurių įvežimas (atsiuntimas) į Lietuvą yra apribotas už bendrą sumą; ne didesnę kaip 50 JAV dolerių vertės. Be

to, be muitų gyventojas gali įvežti (atsiųsti) paveldėtą užsienyje turėtą, darbo įrankius, jeigu asmuo atvyksta į Lietuvą pagal darbo sutartį arba komandiruotę, savo turta, jei asmuo gavo leidimą gyventi Lietuvoje ir t.t.

Taip pat nustatytos alkoholinių gėrimų, vyno, alaus, tabako gaminių, kavos, mėsos ir jos gaminių išvežimo normos. Muitai prekėms, kurių įvežimas (išvežimas) ribojamas, už dalį, viršijančią nustatytas normas, imamas dvigubas muitas, nustatytas už šiuos daiktus (prekes), už kitus daiktus (prekes) imamas muitas, nustatytas už tuos daiktus (prekes), pridedant 10% jų vertės" – rašoma laiške.

Tokia griežta tvarka esanti laikina, kol nėra priimtas gyventojų pajamų deklaravimo įstatymas. Esą kai kurie Lietuvos gyventojai spekuliacinio tikslais įveža arba išveža didelius prekių kiekius, neįregistravę savo veiklos. Tokių dalykų pasaulyje, pasak premjero, niekas netoleruoja. Priėmus pajamų deklaravimo įstatymą ir įvedus tvarką, būsią padaryti kiti sprendimai.

Premjeras primena, "jog neapmuitinamos prekės, atsiųtos kaip labdara, ir pinigai". Jis tikisi, kad esama muitų tvarka nepablogins išeivijos ir Lietuvos vyriausybės santykių.

Susitikimas su Lietuvos prezidentu

PLB valdybos delegacija, kurią sudarė valdybos pirm. Br. Nainys, vicepirmininkai – R. Česonis, V. Garbonkus ir dr. P. Kisieličius, JAV LB krašto valdybos pirm. V. Maciūnas bei visuomeninių reikalų tarnybos pirm. A. Gečys, rugsėjo 27 d. Niujorke susitiko su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku.

PLB valdyba prezidentui įteikė raštą, kuriame prašoma išspręsti išeiviams rūpimus klausimus. Rašte sakoma, kad opiausias klausimas už Lietuvos ribų gyvenantiems lietuviams yra pilietybės klausimas. Jau treči metai, kai šis klausimas svarstomas be aiškių rezultatų. Atrodo, kad Lietuvos seime linkstama šį klausimą spręsti išeiviams palankia linkme. Valdyba prašo prezidentą, kad jis sustiprintų pastangas, jog būtų leista užsienio lietuviams atstatyti Lietuvos pilietybę, nereikalaujant grįžti į Lietuvą ar atsakyti gyvenamo krašto pilietybės.

Prezidentui priminta, kad Rytų kraštuose gyvenantys lietuviai yra labai jautrūs Lietuvos pilietybės atstatymo klausimui. Sibire, Karaliaučiuje, Gudijoje, Lenkijoje-Seinuose skubiai reikia įsteigti Lietuvos konsulatų. Jau apie tai buvo kalbėta su Lietuvos pareigūnais, bet konsulatų kol kas dar nėra.

Kitas opus klausimas yra okupanto atimto turto grąžinimas. Į šį klausimą už Lietuvos ribų gyvenantys lietuviai kol kas jokio palankesnio atsakymo negauna, ir labai nusivilia.

Nusistebėjimą ir didelį nusivylimą išeivių tarpe sukėlė vyriausybės nutarimas apmuitinti siunčiamas į Lietuvą dovanas.

PLB atstovybė Vilniuje veikia beveik vieneri metai, tačiau jos padėtis dar nėra aiški. Valdyba pageidautų, kad jos atstovai Vilniuje prilygtų valdžios ministerio padėčiai, kad jis galėtų tiesiogiai palaikyti ryšius su prezidento įstauga, vyriausybe, seimo vadovybe bei jo nariais.

Nors iki šiol lietuvių bendruomenė ir jos padaliniai bendradarbiauja su Lietuva, tačiau atrodo, kad daugeliui pareigūnų jungtis su svetur gyvenančiais lietuviams nesu-prantama.

Užsienio lietuvių tarpusavio susipratimas bei bendradarbiavimas vykytų žymiai geriau, jeigu Lietuvos seimas įgyvendintų VIII PLB seimo pageidavimą, kad būtų vienas ar du išeivių lietuvių atstovai Lietuvos seime pilnateisiais nariais.

Lietuvos prezidentas, atsakydamas į klausimus, užsienio lietuvių pilietybės klausimą pripažįsta svarbiu, spręstiniu palankia išeivijai prasme. Tačiau esąs vienas pagrindinių reikalavimų – mokėti kalbėti lietuviškai. Okupanto atimtiną turta tegali atsiimti tik Lietuvoje gyvenantys žmonės. Konsulatai kai kur jau įsteigti, kai kur steigiami. Apmuitinti dovanų siuntas esanti kvailystė. PLB atstovai turės teisę dalyvauti ministerių tarybos posėdžiuose ir tokiame pat lygje bendradarbiauti su Lietuvos vadovybe. Išeivių atstovavimas seime taipogi spręstinas išeivijai palankia prasme.

Lietuvos ministeriais ir ambasadoriais tegalės būti tik Lietuvos lietuviai, išeiviai galės būti jų pavaduotojai.

PLB inf.

Beautiful Vilnius.

We fly you there more often.

Lufthansa has daily flights from Canada to Germany and from there 7 weekly nonstop flights to Vilnius. Add to this our attractive tariffs*, our friendly in-flight service and you'll discover why

more international travellers fly Lufthansa to Central and Eastern Europe than any other airline.

* For the best price ask your Travel Agent or call Lufthansa 1-800-56-FLY-LH (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ **VICTORIA**

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Paruošiame gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai
Skambinti tel. **536-1994**.

Nauja siuntinių pristatymo firma
dabar priima siuntinius

SAVANORIŲ EKSPRESAS
VOLUNTEER EXPRESS INC.

Jūsų siuntiniai nuo pat Lietuvos sienos iki jų pristatymo
adresatui bus Lietuvos savanorių kariuomenės apsaugoje.

1. Siuntiniai paimami iš jūsų namų ir pristatomi pas jūsų gimines ar draugus Lietuvoje į jų namus.
2. Atvežtus į Klaipėdos uostą kontenerius prima SAVANORIŠKIOSIOS KRAŠTO APSAUGOS TARNYBOS (SKAT) Vilniaus rinktinės štabo (188-ta) kuopa, kuri ir apsaugos jūsų siuntinius savo sandėliuose.
3. Po to kuopos kareiviai jūsų siuntinius išveža ir išdalina po visą Lietuvą.
4. Kaina \$0.80 už svarą (įskaitant paėmimą ir pristatymą). Minimalumas 25 svarai arba \$20. Maksimumas nėra.
5. Visi siuntiniai yra apdrausti \$100. Galite apdrausti didesnei sumai už 3% nuo draudimo sumos.
6. Specialių dežių nereikia, galite naudoti savas.

Dėl paėmimo ar smulkesnių informacijų skambinkite:
Toronto ir Mississaugos rajone Lilijai (905) 763-3586
Londono rajone Aldonai (519) 472-0073
arba Aleksui (519) 672-4944
Hamiltono ir Burlingtono rajone.....Adelai (905) 522-6633

SAVANORIŲ EKSPRESAS - VOLUNTEER EXPRESS INC.
356 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8L 2X9

Dirbame nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. – 6 v.v.
Tel. (905) 522-6633, FAX (905) 522-8846
Jūsų skambinimą tel. 1-800-263-4837 apmokame mes.
Galima skambinti iš visur 24 valandas per parą.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

GRIGAS JAU NE SOLISTAS

Čikagietis sol. Algis Grigas, baritonas, dar sovietinės okupacijos metais atliko G. Verdžio "Traviatos" Žermono vaidmenį Lietuvos operos ir baletų teatre Vilniuje. Dabar Vilniun jis grįžo kaip savo firmos "GT International" atstovas, pasirašęs sutartį su Vokietijos orinio susisiekimo "Lufthansos" bendrove. Kai iš Lietuvos dabar bėga geriausi operos solistai, išskodami pelningesnių dirvų užsienyje. A. Grigas su savo turistine firma "GT International" atidarė "Lufthansos" atstovybę Vilniuje. Pas jį ten dabar galima įsigyti bilietus į visus "Lufthansos" lėktuvus, skrendančius ne tik į Vokietiją, bet ir į Š. Ameriką bei kitus pasaulio žemynus. Paslaugai A. Grigo firma "GT International" parūpins bilietus ir į kitų orinio susisiekimo bendrovių lėktuvus visame pasaulyje.

AVIACIJOS INSTITUTAS

Pirmuosius mokslo metus rugsėjo 13 d. pradėjo Aviacijos institutas, įsteigtas prie Vilniaus technikos universiteto. Iš tikrųjų jis turės šio universiteto fakulteto teises. Aviacijos instituto vadovu yra paskirtas universiteto docentas Jonas Stankūnas. Institutas paruoš lakūnus ir skrydžių valdymo specialistus. Universiteto rektorius Edmundas Žavadskas 43 studijų knygeles įteikė būsimiesiems lakūnams, 16 knygelių – būsimiesiems skrydžių valdymo specialistams. Studijoms jie turėjo pasirinkti lietuvių arba anglų kalbą. Mat Vilniaus technikos universitetas turi jau trejus metus veikiančią tarptautinių studijų centrą, kuriame visos paskaitos skaitomos anglų kalba. Aviacijos institutui numatoma pakviesti dėstytojų iš užsienio. Instituto įsteigimu džiaugėsi iškilmėje dalyvavę lakūnai, Lietuvos aviacijos veteranai. Technikos universiteto mechanikos ir elektronikos fakultetuose jau yra aviacijai tinkančių technologijų studijuojančių studentų. Baigę studijas, jie vienierius metus lankys Aviacijos institutą ir jame susipažins su techniniais darbais Lietuvos civilinėje bei karo aviacijoje.

"LIETUVOS JERUZALĖ"

Taip yra pavadintas restoranas, rugsėjo 13 d. atidarytas Vilniuje, Žydų kultūros centre. Jis turi dvi sales – vieną valgyklai, kitą arbatinei ir virtuvę rūsyje. Restorano "Lietuvos Jeruzalė" įrengimą ir atidarymą finansavo 1922 m. Kėdainiuose gimęs Simonas Kaplanas, mokesis Kauno žydų gimnazijoje. Vokiečių okupacijos metais jo tėvai buvo nužudyti Kėdainiuose, o jis pats uždarytas Kauno žydams skirtame gete Vilijampolėje. Iš geto pabėgo su žmona ir maiše išsinešta naujagime dukrele. Ją priglaudė vilnietė Gembickaitė, o tėvus – Versvų kaime gyvenusi Preišgalevičių šeima. 1959 m. S. Kaplanas su šeima emigravo Izraelin, bet įsikūrė Paryžiuje ir dabar yra didelės kompiuterius gaminančios firmos savininkas. Virtuvės įrangą "Lietuvos Jeruzalės" restoranui buvo atsiųsta iš Prancū-

zijos, iš ten atvyko ir Rusijos žydų kilmės vyr. virėjas Jaques Znatny. Košerinę mėsą ir košerinį vyną šiam restoranui reguliariai skrydžiais iš Paryžiaus atgabenos Lietuvos orinio susisiekimo bendrovės lėktuvai.

DOVANA LIETUVAI

Simonas Kaplanas, laisvai kalbantis lietuviškai, Vilnių atidarytą "Lietuvos Jeruzalės" restoraną laiko savo dovana atgimusiai Lietuvai. Jis tikisi istorinį pavadinimą turinčių restoranų bei jo košeriniais patiekalais Vilniun privilioti daug žydų kilmės turistų. Jų užsienio valiutos labai reikia Lietuvai. Vilnių atidaryta "Lietuvos Jeruzalė" S. Kaplanas nesieks pelno. Jis visas bus panaudotas labdaros reikalingas – pagalbos reikalingiems seneliams žydams ir juos nuo mirties gelbėjusiems lietuviams. Neturtingieji restorane kasdien gaus maisto paketėlius. Restorano salė yra papuošta žydų dailininkų sukurtais jų žymiųjų veikėjų portretais, Vilniaus senamiesčio vaizdais. Salėje bus rengiami žydų muzikos ir literatūros vakarai, švenčiamos jų religinės šventės.

ATVIRI AKTORIAUS ŽODŽIAI

Rašytojas Leonidas Jacinevičius "Lietuvos ryte" paskelbė įdomų pasikalbėjimą su scenos ir filmų aktoriumi Regimantu Adomaičiu, ieškančiu dabartinio nerimo priežasčių. Apie jas R. Adomaitis pasakojo: "Kažkoks sunkumas guli ant širdies, kurio net nesugebu įvardyti. Tragedijos, žinoma, aš nedarau, kad teatrui mažai skiriama dėmesio, kad žiūrovai nebelanko, kad žiema buvo šalta, kad aktorių atlyginimai elgetiški. Gal mes kažko per greitai norime, gal dabartinė situacija neišvengiama. Bet yra kažkoks nuovargis, nusivylimas. Ir ne aš vienas tai jaučiu. Kiekvienas sutiktas kolega tik apie tuos dalykus ir šneka. Tai yra kažkokia visuotinė liga. Kaip ją diagnozuoti, nežinau, bet diagnozuoti reikia, norint surasti vaistą, kuris padėtų. Žodžiai jau nebegali padėti. Tai ne tik teatro, bet ir visuomenės liga. Būtent tas ir slegia, gimdo nuolatos persekiojantį nerimą..."

BE LAISVĖS PATIRTIES

Ieškodamas atsakymo į klausimą, kas ta liga galėtų nustatyti ir imtis gydymo, R. Adomaitis samprotauja: "Ta pati inteligentija. Mes patys. Tik tos inteligentijos nebeamatyti, mūsų nebėra dabar. Mus užgožė rėksniai, tas žodinis karas, kuris visiems atsidbodo. Kaip mums grįžti į normalų, sveiką ir dorą darbą? Kaip įveikti tą negalią? Kartais pamąstau, kad mūsų psichika gerokai sudarkyta. Mes neturime laisvės patirties. Dabar gavome tą laisvę ir nebežinome kaip su ja elgtis. Visa mūsų energija, kurį akumuliuojosi ir buvo nukreipta priešintis buvusiai santvarkai, dabar prasiveržė kaip vulkanas, ir mes kibome vienas kitam į gerkles, užuot ją nukreipę pozityviam darbui. Diena po dienos matome, kad toji energija veržiasi pro plyšius, tuštai sprogina, o ne judina stumokli, kuris priverstų judėti mūsų vežimėlį į prasmingesnę perspektyvą".

V. Kst.

Vyskupas dr. A. DEKSNYS sveikina ateitininkų įžodį davusią Vasario 16 gimnazijos moksleivę INDRĖ SAKUTĘ. Vyskupo dešinėje – kun. E. PUTRIMAS

Hamilton, Ontario

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" tuntas veiklą pradėjo rugsėjo 26, sekmadienį, dalyvavimu Ausros Vartų šventovėje 10.30 v.r. pamaldose, po kurių įvyko trumpa tunto sueiga. Jos metu buvo patvirtintos ar paskirtos sekantios vadovės: paukštyčių – vyr. sk. vyr. sklt. Virginija Tirilienė, skaučių – ps. Silvija Otto, prityrusių skaučių – Kristina Ausraitė McAllister. Ta proga sk. vyčiai Viktorui buvo įteiktas "Ažuolo" vadovų mokyklos baigimo pažymėjimas ir ženklas. Gaila, kad, studijuodamas Toronte, jis prie mūsų veiklos prisidėti negali.

Nors mažai mūsų beliko, bet buvę skaučių-tų, dalyvavusių jų bilietinėje Rako stovykloje JAV ir paukštyčių "Romovus" stovykloje. Tunto vadija nuosirdžiai dėkoja Toronto "Rambyno" tunti-ninkui ps. A. Senkui ir "Šatrijos" tunti-ninkei ps. V. Senkuvieniui už stovyklavusių Hamiltono sesių ir brolių globą.

Netekome mielos skautų rėmėjos a.a. Marijos Vegetaitės, kuri kasmet Kaziuko mugės loteriją praturtindavo savo darbo loterija lėle arba Vargo mokykla. Lūdi-me dėle jos mirties ir užjauciamo dukterėčią v.s. Aldoną Pietrantonio ir jos šeimą.

Skelbiame mūsų tradicinių švenčių datas ir prašome kitas organizacijas bei kultūrinius viene-tus ir tai atsižvelgti, planuojant savo renginius: skautų Kučios – gruodžio 5, sekmadienį; Kaziuko mugė – kovo 20, sekmadienį; Šv. Jurgio proga sueiga – balandžio 24, sekmadienį.

Norintieji įsijungti į skautų-eių eiles prašome kreiptis į vadovės arba skambinti A. Pietrantonio tel. 522-4739. D.G.

KAS YRA RONALD McDONALD NAMAI? Tai laikina prieglauda tėvams, kurių vaikai yra gydomi nuo vėžio ar kitų sunkių, gyvybei pavojingų ligų. Tai lygi namai, toli nuo namų, bet šalia ligoninės, kurioje yra gydomas vaikas. Jie patys vakarinėje Hamiltono Main g-vės dalyje, prie Chedoke-McMaster vaikų ligoninės. Namai svarbūs tuo, kad vaikai vėžio gydymo metu galėtų pailsėti jauki-oje namų aplinkoje. Ronald McD-nald namai yra jauki namų užuo-veja tėvams ir ligos iškamutiems vaikams sunkiausiu jų gyvenimo momentu. Šiuose namuose, kurių oficialūs savininkai yra pelno nesiekianti (non-profit) ankolo-ginė vaikų priežiūros organizacija centrinei vakarinei Onta-rio sričiai, yra 15 miegamųjų didelė virtuvė, šeimos kambarys, svetainė ir žaidimų kambarys.

Visa tai pastatyti reikėjo labai daug darbo, meilės ir pinigų, kurių, kaip visada trūksta. Trūksta baldų, trūksta įrengimų ir viso kito. Provincinė valdžia, atrodo, daug dėmesio tam skirti nesiruošia. Todėl viltis gauti iš jų paramą yra maža. Tenka su išteisia ranka kreiptis į visas įmanomas bendruomenės grupes, įmones ir geros valios žmones. Sergančiam vaikui nepakanka vien chemoterapijos ar rentgeno gydymo. Jiems reikia dvasinės paramos ir supratimo, užuojautos bei globos. Labiau nei kitiems vaikams, jiems reikia tėvelių šalia jų lovos, brolių ir sesučių, kad neišjautų visų pamiršti, atstumti ir nebe-reikalingi.

Ligoninės negali leisti tėvams

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwo-odo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Salvaitytę, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patars.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

LINKUVOS VIDURINIS MOKYKLOS PADĖKA

Leiskite per jūsų leidinį padėkoti tiems brangiems linkuviams ir visiems tėvynainiams, kurie prisiminė mus, kurie padėjo mums, kurie nori su mumis būti. Sirdingiausia ačiū tariau Austrijos LB švietimo tarybos pirmininkei Isoldai Poželaitei-Davis, australiečiui inž. Ignui Sasnačiui su šeima, čekagiečiams "Linkuvos" monografijos autoriumi, poetui, vertėjui, mokslininkui Alfonsui Šešplaukiui-Tyruoliui, Motiejui Kvedarui, monsin-jorui Česlovui Augliui ir sese-lėms kazimierietėms iš Maria High School, monsin-jorui Jonui Burkuo iš Hot Springs, mielių Juozo ir Onos Vitėnų šeimai iš Oxon Hill, gerbiama rašytojai Anatolijai Kairui iš Čikagos už mokyklai atsiųstas knygas, enciklopediją, kalendorius. Padėkos žodžius tariau ir mieliems Aloyzui Astravui iš Melrose, Liucijai Kurkulis iš Rochester, daktarui Juozui Uleckui ir žurnalistui Stasiui Prapakui iš Kanados Toronto už malonų rūpestį mumis, bendravimą laiškais ir rūpestį tėvyne Lietuva, jos likimu ir ateitimi, už gražius kontaktus. Taip pat esu dėkingas Rey ir Brigitte Bungard iš Rancho Palos Verde, CA, bei kitiems tautiečiams ir linkuviams kaip gerb. Broniui Nainiui, prof. dr. Jonui Geniui, prof. J. Račkauskui iš lituanistikos studijų centro. Ypač esu dėkingas brangiems Antanui Vitkui ir Steponui Vaitkevičiui iš Anglijos Peterborough. Noriu padėkoti ir visiems linkuviams gimnazijos auklėtiniais, kurie savo aukų dėka gražiai įamžino pirmojo gimnazijos direktoriaus mirusio Sibire Igno Brazdžiūno atminimą memorialine marmuro lenta ant mokyklos sienos. Ačiū jums visiems, brangieji, už jūsų meilę Linkuvai, tėviškėi ir mums visiems čia esantiems.

Kaip visa Lietuva, taip ir mūsų mokykla pergyvena sunkius laikus dėl kiauuro valstybės biudžeto, bet jūsų širdžių šiluma, jūsų pagalba knygomis labai mums padeda. Žinoma, mums reikėtų ypač audio priemonių ir šiuolaikinių vadovėlių anglų kalbos mokymui, kasėčių pamokoms įsirašyti, kurias gerb. prof. Liucija Baškauskaitė pradės rodyti per Tele-3 Lietuvoje, o apie video aparatūrą ar kompiuterį su printeriu mes tik svajojame, bet Viespaties keliai nežinomi, gal atsiras ir toks žmogus, kuris panorės su mumis artimiausiu bendrurti ir mums padėti.

Kviestume visus linkuvius parašyti mums, atsiliepti, prisiminti jaunystės dienas ir senąją savo gimnaziją. Laukiame jūsų laišku. Ačiū jums visiems.

Aleksandras-Algis Dičpetris, Linkuvos mokyklos direktorius

Winnipeg, Manitoba

PREL. J. BERTAŠIUS, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, po sėkmingos klubo operacijos Mizerikordijos ligoninėje jau grįžo atgal į kleboniją ir slaugomas iš Lietuvos atvykusių sesers ir brolio, sveikata ir tikisi greitai vėl sugrįžti į Dievo tarnybą. Šiuo metu jį pavaduoja geras parapijos draugas kun. J. Driscoll, S.J. Visi parapijiečiai linki dvasios vadovui greičiau pasveikti.

A.a. PRANAS GUSTYS po sunkios ir ilgos ligos, sulaukęs 74 metų amžiaus, mirė 1993 m. liepos 27 d. Gimė Telšiuose. Atvykęs Kanadon, pradėjo dirbti auko kasykloje, o vėliau iki pensijos Boise Cascade bendrovėje. Gedulines palaldas Šv. Kazimiero šventovėje atliko prel. J. Bertašius. Palaidotas Visų Šventųjų kapinėse. Liūdi žmona Stefanija, dukterė Gertrūda, sūnus Vilfredas ir Danielius, vaikaičiai, draugai Kanadoje ir du broliai bei sesuo Lietuvoje.

METINĖ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS MUGĖ yra rengiama lapkričio 12 ir 13 d.d. Loterijos traukimas bus prarastas lapkričio 14 d. tuoj po pamaldų. Parapijiečiai yra kviečiami kuo daugiau prisidėti prie mugės pasekime. Prašoma pirkti loterijos knygetes, dovanoti laimikčius loterijai bei prisidėti pinigais, maistu, darbu ir dalyvavimu mugėje. EKK

HAMILTON TRAVEL BUREAU

764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankan-tiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių su-darytus siuntinius į Lietuvą. Per-vežame autobusų keleivius į Mont-realį ir iš Montrealio.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus]

(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavoje namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniai, antradieniai ir ketvirtadieniai – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniai – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniai – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniai – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.75%
santaukas 2.25%
kasd.pal.taupymo s-ta 1.75%
90 dienų indėlius 4%
1 m. term. indėlius 5%
1 m. term.ind.mėn.pal. 4.50%
3 m. term.indėlius 5.25%
5 m. term. indėlius 6.25%
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.75%
RRSP ir RRIF 1 m. 5%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 5.25%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 6.25%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12.25%
nekiln. turto pask. 1 m. 7%
nekiln.turto pask. 3 m. 8.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Vanda ir Placidus Balynai, aktyvūs Detroito lietuviai, dosniai rėmė lietuviškąsias organizacijas ir lietuvių parapijas, birželio 24 d. atsisveikino su Detroitu ir išskrido Lietuvon. Ten jie įsikūrė Palangos kurorte.

Čikagos ir apylinkių lietuviams skirtos lituanistinės mokyklos naujuosius mokslo metus pradėjo rugsėjo 11 d. Mokinių ir moksleivių tada laukė Čikagos lituanistinė mokykla Jaunimo centre, Maironio lituanistinė mokykla Lemonto lietuvių centre. Pedagoginis lituanistikos institutas Jaunimo centre, vieni-nintelė Švč. Mergelės Marijos gimimo parapijos lietuviška mokykla Marquette Parke, lanko-ma kas dieną, lituanistikos lei-džianti mokytis reguliarių pa-mokų metu. Vaikams yra dvi mo-kyklėlės – Kraučeliūnų vardo Marquette Parke ir "Žiburėlis" Lemonte, kur steigiamas Pasa-ulio lietuvių centras.

Lietuvių katalikų spaudos drau-gijos susirinkime rugpjūčio 18 d. buvo nutarta įsteigti specia-lų "Draugo" fondą šio dienra-čio leidybai užtikrinti. Fondo valdybą sudarė jaunesnės kar-tos atstovai: pirm. Jurgis Riš-kus, vadovavęs Pasaulio lietu-vių centrui Lemonte, vicepirm. advokatas Rimas Domanskis, taip pat vadovavęs jau minėto Pasaulio lietuvių centro valdy-bai Lemonte, sekr. Ramunė Ku-biliūtė, buvusi JAV LB krašto valdybos informacijos vedėja, dabar dirbanti jos švietimo ta-ryboje. Fondą sudaryti "Drau-go" vedamajame siūlė red. Da-nutė Bindokienė, laišku skyr-iu-nį – Marija Remienė ir Bronius Juodelis. Pastarasis apgaile-s-tauja, kad šis sumanymas yra pa-vėluotas. Pasak jo, šiandien jau būtų buvę galima turėti milio-ninį "Draugo" fondą, tik juo rei-škė susirūpinti prieš dešimtį metų. Br. Juodelis leidybos fon-do reikalą yra optimistas ir da-bar. Jam atrodo, kad milijoną do-lerių galėtų sudėti skaitytojai, paaukoje po šimtą dolerių, vers-lininkai, profesionalai, lietu-vių organizacijos, klubai ir cen-trai – po tūkstantį. Saugiai in-vestuotas milijonas dolerių "Draugo" leidybai kasmet pa-rū-pintų 70.000 dolerių.

Tai graži svajonė, deja, praktiškai turbūt neįmanoma įgyvendinti dėl pastebimai suma-žėjusio prenumeratorių ir skai-tytojų skaičiaus. Laikraščiu-i neužtenka tik lešų ir skaityto-jų, reikia ir reguliariai rašan-čių gerų bendradarbių. Dabar daug kas "Draugo" puslapiuose pasigendama jau, atrodo, pen-sijon išėjusio senosios kartos žurnalisto prel. dr. Juozo Pruns-kio. Jis ilgus metus lankė Čika-gos lietuvių renginius ir su jais supažindindavo "Draugo" skai-tytojus. Su jo pasitraukimu din-go ir daugelio renginių aprašy-mai. Liko tik nedaug tepaskan-tys pranešimai apie būsimus renginius su jų datomis, lei-džiantys spėlioti, kad jie vis dėlto turbūt įvyko kaip buvo suplanuoti. Ne visada randi net ir žymesnio čekagiečio laidotu-vių aprašymą, nors ir jos yra da-lis mūsų istorijos.

Australija

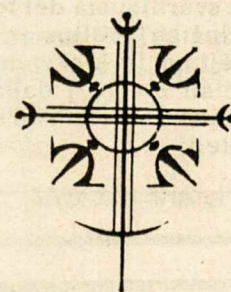
Savaitraščio "Mūsų pastogė" popietė Sidnio lietuviams rug-sėjo 19 d. buvo surengta Lietu-vių namuose. Susirinkusius po-pietės dalyvius Spaudos sąjun-gos valdybos pirm. Vytautas Pa-tašius supažindino su dr. Vytau-

tu Doniela, ką tik grįžusiu iš Kauno, ten šešis mėnesius dė-sčiusiu filosofiją Vytauto Didžio-jo universitete. Dr. V. Doniela dalijosi iš Lietuvos parsivež-tais įspūdžiais, paliesdamas lito įvedimą, bankų, kooperat-vų, kombinatų reikalus, ne visa-da legalias kombinacijas. Jis taipgi atsakinėjo į klausimus, kurie rūpi Australijos lietu-viams. Juos bene labiausiai do-mino nekilnojamo turto įsigiji-mas Lietuvoje, į miškus pasi-traukę kauniečiai krašto apsau-gos savanoriai, buvusio Lietu-vos komunistų partijos turto likimas, Lietuvos vyriausybės įvedamas muitais išveijūs do-vanų siuntiniams. Popietė baig-ta "Mūsų pastogės" loterijos lai-mingųjų bilietų traukimu.

Sidnio lietuvių choras "Dai-na" ir tautinių šokių grupė "Sū-kury" rugpjūčio 1 d. aplankė ge-rokai mažesnę Kanberos lietu-vių koloniją. Svečius iš Sidnio Lietuvių namuose sutiko ALB Kanberos apylinkės valdybos pirm. Jūratė Grigonytė. Kon-certas net ir mažoje kolonijoje sutraukė palyginti didelį būrį dalyvių. "Dainos" chorui pasi-keisdami dirgavo abu jo vado-vai – Birutė Aleknaite ir Jus-tinas Ankus. "Sūkuro" šokėjus buvo paruošęs Jonas Birėtas, o juos ir choristus sujungusią py-nę – Rasa Blansjaar. Progra-mon buvo įjungta ir Kanberoje gyvenančio muziko Vacio Šim-kaus daina "Aš užmiršau".

Lenkija

Lietuvos istorijos ir geografi-jos konkursą gegužės 29 d. su-rengė Punsko mokykla. Konkur-se su pūnskiečiais dalyvavo ir Vidugirių, Navininkų, Pristavo-nių bei Vaitakiemo mokyklų dvi-dešimt vienas V-VI klasių atsto-vas ir devyni VII-VIII klasių at-stovai. Vertintojų komisiją su-darė mokytojai Julija Račiuvie-nė, Marija Kardauskaitė, Nastu-tė Sidarienė, Ona Malinauskie-nė ir Juozas Bobinas. Konkurso dalyviai gavo taškus už raštu ir žodžių atsakytus klausimus. Penktokų-šeštokų grupėje I vie-tą laimėjo Elzbieta Tumelytė, II – Tomas Balyta, III – Žaneta Gavėnaitė (visi iš Punsko mokyk-los); septintokų-aštuntokų gru-pėje laimėtojomis tapo septin-tokės. Pirmosios dvi vietos te-ko Navininkų mokyklos, sek-ančioms: I vieta – Daliai Sakavi-čiūtei, II – Violetai Sendaitei, III – pūnskiečiai Gražinai Gaspa-ravičiūtei. Siems ir kitiems kon-kurso laimėtojams Lenkijos lietu-vių draugijos vardu įteiktos istorinės knygos, garbės raštai, liaudies meistrų pagaminti su-venyrai.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas.

\$1.20 kg laivu arba \$7.00 už kubinę pėdą.

\$4.00 kg oro linija.

Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu

į vieną adresą iki 50 kg tik **\$14.00**

Pervedam JAV ir Kanados dolerius ... **4% plus pristatymas**

Siunčiant virš 2,000.00 tik **3% plus pristatymas**

* Skambinkite dėl mūsų kubinių pėdų dežių

* 1 kub. pėdos dėžė 50 centų, 2,4 kub. pėdos - \$1.00

* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų

* Pristačius siuntinius į Lie-tuvą, pranešim telefonu

* Iš toliau siųsti per U.P.S.

* Telefaksu patarnavimas

* Atveždami siuntinius galite atnešti išveijotus spausdintas lietuviškas knygas

Kiekvienas siuntinys yra apdraustas \$100.

Galima apdrausti papildomai.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:

Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačial (905) 632-4558

Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai ... (905) 822-1827

Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaltai (519) 773-8007

Fort Erie Danguolė ir Don French (905) 871-1799

Genė ir Vytautas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ont. L8E 5A6

Tel. (905) 643-3334

FAX (905) 643-8980

DĖMESIO PENSININKAMS

Alina Žilytyienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su *Bank of Montreal*, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative – atstovė pensininkų aptarnavimui). *Ji NEMOKAMAI* atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. Sulaukus 71 metus indėliai iš RRSP turi būti išimti tolimes-niam investavimui į RRIF. *Su malonumu pagal susitarimą patar-nausiu* jūsų namuose. Skambinti **Alinai Žilytyienei** tel. (905) 679-4578 Hamiltone.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Pristato jūsų artimiesiems maisto produktų siuntas, sudarytas Lietu-voje. Gavus jūsų čekį, produktai bus pristatyti nuo 5 iki 14 dienų.

Miltai	10 kg	Pupelių kava	500 gr
Cukrus	10 kg	Arbata	200 gr
Kumpis rūkytas	3 kg	Sokoladas	500 gr
Dešra rūkyta	3 kg	Majonezas	400 gr
Sviestas	1 kg	Sprotai	5 dėž.
Sūris olandiškas	1 kg	Aliejus saulėgrąžų	2 l
Manų kruopos	2 kg	Kiaušiniai	20 vnt.
Lazdyno riešutai	1 kg		
Apelsinai	2 kg	Kaina	\$105.00

SIUNTIN

Paminėtos generalinio štabo plk. leitenanto JUOZO VITKAUS – Pietų Lietuvos partizanų vado Kazimieraitis 47-sios žuvimo metinės. Vilniuje, Pamenkalnio g. prie 24-ojo namo atidengta paminklinė lenta. Čia Edmundo Arbo-
Arbačiausko bute nacių okupacijos metais rinkdavosi Lietuvos fronto karinės

organizacijos „Kęstutis“ nariai, tarp jų ir Juozas Vitkus. Iškilnėje dalyvavo buvę bendražygiai, partizanai, Juozo Vitkaus vaikai, E. Arbas-Arbačiauskas (pokaryje apsigyvenęs Los Angeles mieste), A. Ramanausko-Vanago duklė, Dainavos rinktinės Kazimieraitis kuopos šauliai
Nuotr. Alf. Laučkos

Naktį atnešę, naktį išėję

1993-ųjų rugpjūčio 31-ąją palydint...

G. GUSTAITĖ

Suspejo, išėjo, išėjo rugpjūčio 31-osios vidurnaktį. Penkiolikos minučių tarpelis tskyrė paskutinio dalinio – oro desanto 108 pulko, stovėjusio Panemunėje – paskutinio vagono nudundėjimą nuo pasirašyto tvarkaraščio, sutarčių netesėjimo. Įrašai Kenos geležinkelio stoties tvarkaraščiuose liudys, kad ypatingasis sąstatas tą dieną Lietuvos respublikos sieną pervaziavo 23 val. 45 min.

1940 m. Lietuvos sieną „jie“ perkirto birželio 15-ąją, 15 val. Šviesią popietę buvo perkirstas gyvenimas – mūsų gyvenimas. Tuomet, likus valandai iki pajudėjimo (14 val.), Juozas Urbšys telegrafavo iš Maskvos į Vilnių apie šešias perėjas: Eišiškes, Druskininkus, Gudagojų, Druskininkėlius, Dūkštą, Pabrądę. Pro vyrim paženklintus sienų stulpus traukė ir traukė „jie“, daugiau kaip 35 tūkst.; Lietuvos respublikos kariuomenės buvo kiek daugeliu nei 31 tūkst. Komunizmo tvirtovė, Maskva, vertino Lietuvos kariuomenę! O „juos“ įvertino gen. V. Vitkauskas, išleistu įsakymu, paliepdamas „taikyti visą mandagumą ir draugiškų santykių taisykles, panašiai, kaip jos buvo taikomos anksčiau įvestai kariuomenei“. Ir buvo jos taikytos, pritaikytos...

Pirmieji mūsų miestai „jų“ paimti – tai Vilnius, Kaunas, Raseiniai, Panevėžys, Šiauli.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvos namų)
Pirma pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus pirmą pacientus
ir vakarais

liai. Iš ten kaip šliaužianti lava „jie“ užpylė visą Lietuvą, suokdami mums, pasauliui apie atneštą „daugystę ir savitarpio pagalbą“. Šiandien po „draugystės ir pagalbos“ nuo 1940 m. kaskart labiau matom, kuo tapom, į ką pavirtom: jau vagys, apgavikai, sukčiai, melagiai – kairė, dešinė, dešinė, kairė.

Kalbėdamasi su popiežiaus kelinės palydovu, apvogtu „Lietuvos“ viešbutyje, 711 kambariye (metekusius visko – ir nu filmuotos juostos...) žiūrėdama į klausytojus iš televizijos ekrano, Liucija Baškauskaitė ramiai, tvirtai pasakė: „Baikim tą žaidimą į kairę ir dešinę...“ Per jį neturime laiko, jėgų pasižiūrėti, kokie esame, kuo tapome, o pasaulis žiūri, žiūri, į dainuojančios revoliucijos vaikus...

Aistringas sąjūdininko Andriaus Kubiliaus motina – Janina Žekaitė-Kubilienė su atodūsiu yra pamąščiusi: „Kai visas garas nueina šnypštumui, jo nelieka konstruktyviam darbiui“.

Per keletą metų, kiek atsirado pajutusį vidinį balsą – kaip senais, gerais partijos laikais – užlipusių ant visažinystės altoriaus, bolševikinės neapykantos suabejojusiems jų šventumui, jų neklįstamumo įdėjimais, kaip aptaškytos tulžim trys įvardžio raidelės: „tie“, „tie“, „tie“... Anot kunigo Vaclovo Aliulio, tai mūsų priešų džiaugsmas (pakikėnimai), troškimas – „prodolžaitė v tomže duče“... – tęskite taip ir toliau...

Veikiausiai pirmą kartą per savo valdymą pranešėjos pristatytas – „kalbės Jo Ekselencija respublikos prezidentas“ – A. Brazauskas paskelbė: „Šiandien (rugpjūčio 30 d.), šią valandą mes visi išgyvename ypatingą Lietuvai momentą. Galiausiai pranešti jums gerą naujieną: ši rytą įvykusiame pokalbyje su Rusijos prezidentu Bo-

risu Jelcinu susitarta, kad Rusijos armija bus išvesta (...). Po to padėkojo pirmiausia „mieliesiems Lietuvos žmonėms“ už rimtį, orumą, leidusius „nenukrypti į pavojingus kraštutinumus“, visų vardu už palankumą ypač Europos bendruomenei, Europos tarybai bei JAV, taip pat demokratinei Rusijai, jos vadovams (oi, nelengva jiems...), kaimynėms mūsų – Latvijai, Estijai. Pasakė – kariuomenės išvedimas ateityje atveria „svarų dviejų valstybių santykių puslapi“.

Apie „švarų puslapį“ kalbėjo ir N. Obertyševas, Rusijos ambasadorius Lietuvoje. V. Landsbergis įvykį apibūdino kaip „abiejų pusių geros valios ir Lietuvos derybinių delegacijų nuoseklios laikysenos ir politinio testinimo rezultata“, o A. Butkevičius, Lietuvą pavadinęs Rusijos langu į Vakarus, pabrėžė, kad dabar priklausys nuo mūsų kaip plačiai tą langą atidarysime, pridūrė – „privalome padėti Latvijai ir Estijai“ (Pastarosios ministeris pirmininkas M. Lear vėliau pasidžiaugė: „Širdyje mes švenčiame kartu su lietuviais“). Per padėkos Mišias katedroje tą patį jautė, išreiškė arkiv. A. J. Bačkis: „Tik dabar galime pasakyti, kad pasibaigė Antrasis pasaulinis karas. Atsivertė naujas istorijos puslapis“.

Tuo tarpu paskutinis sąstatas, kaip rašė T. Juknevičius, išriedėjo atgal galbūt tais pačiais bėgiais kaip pirmas atėjė, iš Rytų. Dabar viskas padaryta – tik greičiau, tik be kliūčių iš Lietuvos. Sąstatai traukti duotas vienas moderniausių šilumvežių, numatytas tiesiausias, trumpiausias kelias, ne aplinkeliai, šalikeliai. Muitininkai atvyko į Kauną, kad pasienio, muitinės tikrinimai Kenoje tetraktų kuo trumpiau. Į šalikeles pakliuvo, nustumti buvo net keleiviniai, greitieji. Kelionė iš Kauno į Keną, paprastai trunkanti 5 val., sutrumpėjo iki 3 val. 10 min. Sąstatas stotį pasiekė 23,35 val. Keleiviai iš pačiosios Rusijos, Kijevo, Varšuvos,

Maskvos, Kaliningrado, Charkovo, Minsko, Kauno, Vilniaus – matė, jautė kažką svarbaus. Laužyta lietuvių kalba, labai stengdamasi, budėtoja paskelbė: „Paskutinis Rusijos karinis ešelonas pravažiuos pirmu (!) keliu“. Apie šimtą susirinkusių išlydėti sudarė koridorius. Merginos metė ant bėgių gėles, mašinistai mojo, kareivėliai iš blausiai apšviestų vagonų kažką šaukė, skėčiojo. Sąstatas nudundėjo į naktį, į Rytus.

Mes laisvi, laisvi visiškai! Tik kas yra laisvė? Troleibuse matytas šūkis – „Turtas, laisvė, tvarka“, galimybė klestėti „jų“ paliktai sėklai, senajai moralei? Atgimimo šaukliai per savo nepatyrimą nepasakė „narvelyje užaugusiems pokario vaikams“, kad gyvenimas laisvėje labai brangiai kainuoja, nepasakė, kad darbai joje „liko patys sunkiausi“. Ne visi tokią kainą įstengs sumokėti. Arkiv. A. J. Bačkis mokė: „Laisvė – tai atsakomybė, nepradėkime garbinti 'aukso versio', klausė: 'ką padarėme, kad būtume laisvi', aiškino, tuomet, kai apsisvalys širdys „nuo pykčio, neapykantos, įtarimo“, tuomet pasijusime laisvi, meldė, „tepadeda Dievas, tepadeda visai (!) mūsų tautai“.

Tepadeda! Klaipėdoje išėjusių kareivinės atitenka universitetui. O, kad jis išugdytų muzikus, prilygstančius pirmajam mūsų europinio lygio modernistui Jeronimui Kačinskui, Kaunas, Vilnius, išugdytų kalbininkus, prilygstančius Kazimierui Būgai, Jonui Kazlauskui, matematikus – Jonui Kubiliui, o Varena, Druskininkai ar Plungė taptų kito genijaus, panašaus į Mikalojų Konstantiną Čiurlionį gimtine. Per Gavėnią, prieš Prisiikėlimą, banguoja šventovėse giesmės žodžiai: „Tokio gėrio neišželdins...“ Išželdintų žemė mūsų, išugdytų! Tik reikėtų nebežaisti žaidimo, apie kurį kalbėjo Liucija Baškauskaitė. Reikėtų išmarinti, pakirsti sėklą, sėklą „jų“ – šėtono“.

Pastatyti vieną didelį kryžiu

Susitikimas su prezidentu Algirdu Brazausku

P. PALYS

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, atvykęs į Niujorką kalbėti Jungtinių Tautų 48-tosios sesijos atidaryme, LB Niujorko apygardos valdybos pakviestas, susitiko ir su lietuvių visuomene. Prezidentas, apsaugos vyrų lydimas, į Kultūros židinį atvyko rugsėjo 27 d., 7 val. vakare. Kartu su prezidentu atvyko ir ambasadorius Stasys Lozoraitis. Susirinkusieji, kurių buvo per 300, prezidentą pasitiko atsistoję ir plodami. Prez. A. Brazauską susirinkusiems pristatė LB Niujorko apygardos valdybos pirm. Kęstutis Miklas.

Prezidentas, pasveikinęs susirinkusius, žadėjo kalbėti tik apie 20 minučių. Vis dėlto, į 20 minučių neįtilpęs, kalbėjo kiek ilgiau. Pirmiausia pareiškė padėką atlikusiems didelių darbų tiems, kurių dėka šiandieną turime laisvą nepriklausomą Lietuvą. Kalbėdamas apie seimo rinkimus pasakė, jog jis netikėjęs, kad Lietuvoje įvyks tokie staigūs pasikeitimai. Jis pilnai suprantąs žmones Lietuvoje ir už jos ribų, kad daug kam būtų netikėta tokia rinkimų baigtis ir tokie rezultatai. „Tačiau žmonių valia yra šventas reikalas“ – sakė jis.

Įvertindamas seimą pažymėjo, kad jo supratimu, seimas atitinkas bendram europietiškam lygmeniui, turįs tvirtą darbo tvarką (reglamentą), ir normaliai veikia. Apie vykusias rinkimines varžybas su Stasiu Lozoraičiu išsireiškė, kad jos buvusios gan korektiškos, civilizuotos ir neišaukusios nei vienai, nei kitai pusei neigiamų pergyvenimų, buvo atiduota Lietuvos piliečių teismui.

„Ir štai aš prieš jus stoviu toks, koks esu ir koks užaugau Lietuvoje“ – pasakė tai, klausantį papasakojo savo šeimos ir savo paties gyvenimą.

Politinę Lietuvos padėti prezidentas vertino kaip normalią, nežūrint, kad esą ne viskas kaip „sviestu patepta“. Esanti ryški Vytauto Landsbergio opozicija seime su 52 atstovais iš 140-ties seimo narių. Opozicija veikianti energingai bei kokybiškai ir esanti vertinama.

Kalbėdamas apie ekonominę Lietuvos gyvenimą pastebėjo, jog pragyvenimo lygis esąs blogas. Tačiau šią vasarą pavykę sustabdyti infliaciją bei kainų kilimą. Atsiradę požymiai, kurie rodo, kad gyvenimo lygis pradeda kilti, nors bendras lygis gana žemas. Šiuo metu svarbiausias Lietu-

vos tikslas – pritraukti galimai daugiau užsienio kapitalo ir atgaivinti pramonę, ypač tą, kuri dirbo kariniams reikams.

Minėjo konstitucijos pilietybės paragrafą 18, kuris turėtų būti keičiamas: „Aš manau, kad kiekvienas neužmiršęs savo gimtąją kalbą ir kuris nori būti Lietuvos piliečiu, tai būtų pakankama norma tokių sprendimų padaryti ir suteikti Lietuvos pilietybę“.

Pastoviam apsigyvenimui atvykstančių į Lietuvą tvarka esanti gana komplikota. Bus stengiamasi ją supaprastinti. „Noras viens kitus suprasti, tai ir bus labai geras pagrindas mūsų bendradarbiavimui“ – baigė savo kalbą prezidentas. Po kalbos klausimų buvo daug ir įvairių. Keletą būdingesnių ir pateiksim.

Į klausimą, ar bus mokamos pensijos Lietuvoje pasilikuotiems rusų karininkams, prezidentas patikino, kad iš Lietuvos biudžeto nėra vienas centas jiems bus mokamas. Nusavybės grąžinimo reikalu prezidentas ilgiau sustojęs ir aptaręs pareiškė, kad esąs giliai įsitikinęs, jog nusavybė privalo būti grąžinta. Tik išskyla laiko, kompensacijos ir panaudojimo klausimai.

Klausėjui dėl gandų, kad Lietuvos karininkai būsia ruošiami Rusijos karo mokyklose, o ir ginklai perkami Rusijoje, prezidentas pasakė, kad tokio dalyko nebuvo ir nebus, nes Lietuva turi savo Karo mokyklą. Kai dėl ginklų pirkimo iš Rusijos – jie ten perkami vien dėl to, kad būna įsigijami pigiai arba ir visai nemokamai. Ginklų pirkti Vakarų valstybėse Lietuva nesanti pajėgi, nes ten jie kainuoja milžiniškas pinigų sumas.

Paklaustas, kodėl Amerikos piliečiai, važiuojantieji į Lietuvą, privalo įsigyti vizas, prezidentas paaiškino, kad tarp Lietuvos ir JAV-bių nėra tokio susitarimo. Kai bus susitarta – vizų nebereikėsia.

Ar bus siekiama iš Rusijos žalos atlyginimo, kurią į Lietuvai padarė per 50-ties okupacijos metų? Tuo reikalu Lietuva niekuomet nenusileis – kalbėjo prezidentas. Bus ieškoma moralinės paramos iš visų valstybių, Jungtinės Tautos ir įvairiose tarptautinėse organizacijose. O dėl sumos tuo tarpu esą sunku pasakyti.

Į klausimą, ką reikėtų daryti dėl tautos susipriešinimo ir padarytų prieš žmogų, o kartu ir visą tautą nusikaltimus, prezidentas, kiek ilgiau ties tuo klausimu sustojęs, pabrėžė, kad daugybė žmonių žuvo Lietuvos miškuose, kaimuose ir miestuose nuo vieno ir kitų rankos, pareiškė: „Lietuvoje vietoje daug, daug kryžių, reikėtų pastatyti vieną labai, labai didelį kryžių vidury Lietuvos. Ir visus, kurie žuvo ir vienoje, ir kitoje, trečioje, ketvintoje pusėje simboliškai sulaidoti. Tokiu būdu tai būtų simbolis Lietuvos susitaikymui“.

Užklaustas, koks likimas laukia Lietuvos ambasadoriaus Vašingtone Stasio Lozoraičio, prezidentas pažvelgęs į ambasadorių trumpai atsakė: manąs, kad viskas bus tvarkoje ir nieko baisaus neatsitiks!

Prezidentas Algirdas Brazauskas su Niujorko lietuviams praleidęs lygiai dvi valandas ir atsiveikinęs iš Kultūros židinio išvyko 9 val. vakaro.

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliesius

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvos namus)

Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, naujos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. **535-5000**

Hamilton ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. **1-800-561-3113**
(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 880 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. **1-800-561-3113**

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nerabrigiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite
apylinkių numeriai: U.P.S.
416, 519, 705 **1-800-668-7100**
613, 514 **1-800-465-2876**
403, 604 **1-800-665-2781**

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra **\$7.50** už kubinę pėdą, plius \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų). **Lėktuvu iš Toronto** siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už **\$4.25** plius \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščio.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

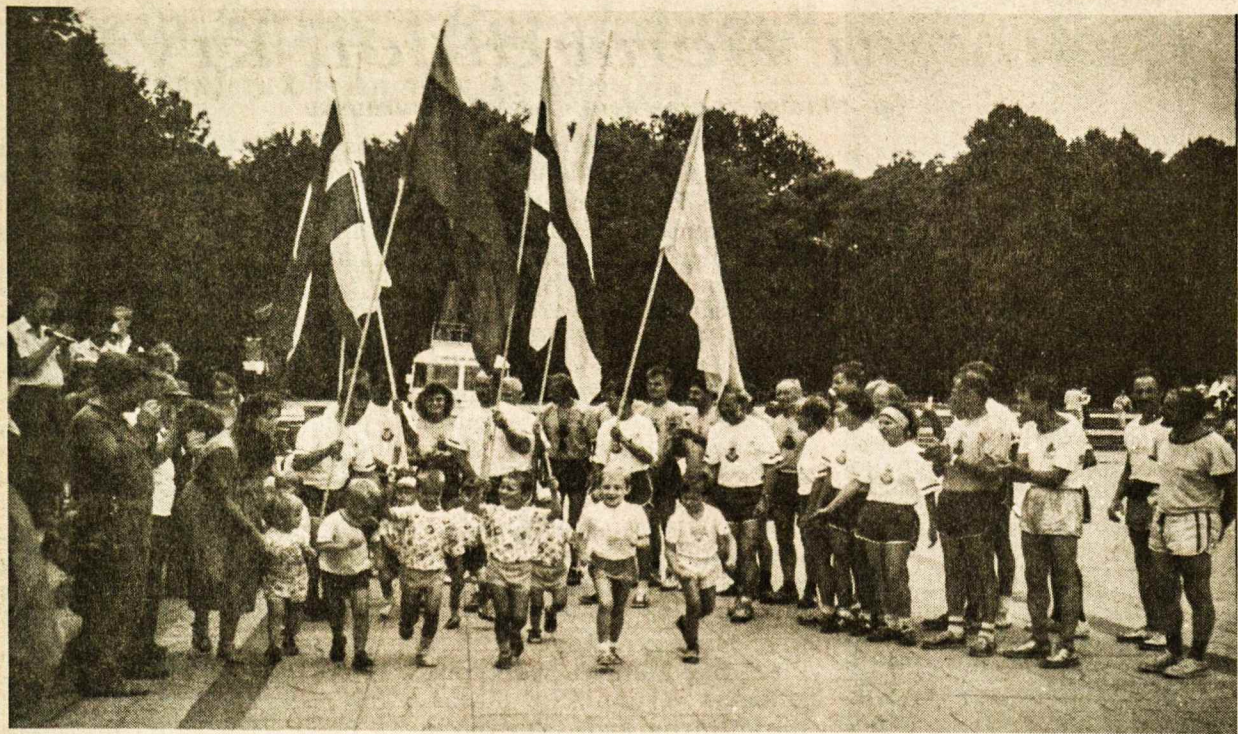
Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario
(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekių ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Rugpjūčio 7-29 d.d. per šešias Baltijos jūros baseino valstybes vyko estafetinis bėgimas nuo Vilniaus iki Stockholmo su šūkiu "Gelbėkime Baltijos jūrą". Pagal "Didžiosios estafetės" (The Biggest Relay-Race in the World) scenarijų pirmąjį 100 metrų bėga darželinukai
Nuotr. D. Meliūno

"Nudžiūvusios šakos" žiedai III

Susipažinus su leidiniu "Lietuvių egzodo literatūra 1945-1990"

Talentai neužkasti svetimose dirvose • Skaitiniai lietuviškam prieauginiui • Literatūros tyrinėtojai ir vertintojai • Lietuvių rašytojų draugija

Č. SENKEVIČIUS

Žodžio atgimimas

Libiausiai išeivijos gyvasi nusakantis, džiaugsmą ar net pasididžiavimą keliantis skyrius, reikia pripažinti — tai "Egzodo augintiniai". Peršasi tuojau šviesi mintis, kad tie jaunieji (šiandien, žinoma, nebe tokie ir jauni) poetai ir rašytojai pirmiausia juk turėjo pasisakyti už lietuviybę, kad taptų lietuvių literatais. Lengviau negu kiti jie būtų galėję nueiti kitais keliais arba geriausiai atveju savo žodinio meno talentus reikšti ne lietuvių kalba. Turime ir tokių. O kad su čia apžvelgtais augintiniais taip neatstikto — ačiū tiems, kuriems lietuviybės išlaikymas išeivijoje buvo pirmas uždavinys.

Bendrą situaciją vėl pristato Rimvydas Šilbajoris, pabrėždamas, kad augintiniai "aplamai savo pasaulėžiūra" panašūs į žemininkus. Įžiūri ir tai, kad "jie patys save išsiauškėjo ir nurodo pavyzdį — Liūnę Sutemą. Augintiniai esą būdingi "žodžio atgimimui". Naujų kalbos išraiškų randa Aldona Veščiuaitė, Leonas Lėtas, Vitalija Bogutaitė, Eglė Juodvalkė, Rimas Vėžys. Tai savitai įdomūs poetai. Radikaliausiai į poetinę kalbą ir per ją reiškiamą "kultūros ir tikėjimo mitologiją" pasižymi Algimantas Mackus". Nurodomi išraiškų šaltiniai su žemininkais, konstatuojama, kad "jaunesniųjų prozininkų taip ir neturime". Pirmąjantis Kazys Almenas, savo romanais palietęs ir "senąją bajorų Lietuvą". Šalia jo paminėti ir kiti: Dičpetris, Janavičius, Užubalienė, Bin-

dokienė ir vėliau išeivijon įsijungę Meras, Venclova, Nazaraite, Kondrotas.

Nemaloni staigmena

Ilona Gražytė-Maziliauskienė atskirai apžvelgti pasirinko gal ir netikėtą originalumą žybtelėjusį, automobilio avarijoje žuvusį poetą Algimantą Mackų (1932-1964), kuris "buvo labai paprastas ir kartu komplikotas žmogus". Jam išreikšti žodžiais tai ką jaučėsi buvę sunku, nors "praktiškai sakė ir dirbo kaip žurnalistas". Straipsnio autorė, pradėjusi įdomiai pasakoti apie A. Mackaus poeziją, turėjo staiga sustoti. Viskas prasidėjo ir pasibaigė 616 psl., net, sakykime, simboliškais žodžiais "poetas nesijautė pasaulyje". Ir čia visas pasakojimas nutrūksta, nes sekantis puslapis jau 681, kuriame kažkas kalba apie išgyvenimus "Amerikoje: savanaudės motinos užgniauztas sūnus, lieka nelaimingas viengungis". Tenka šypsotis, dar daugiau apgailestauti. Turbūt knygą rišant lankais kaip tik šioje vietoje viskas susimaišė. Beieškant tautos apie A. Mackų, randa ir įristus tuos pačius skyrius du kartus. Tai "Paskutiniai iš Lietuvos". Tikrai apgailestina nesėkmė tokios apimties veikale. Gal ne visos tokios knygos? Gal tik mums siūstojai tokia pasitaikė?

Vaikams ir jaunimui

Paieškoje, pavartę ir neradę, skaitome toliau: Danutė Brazytė-Bindokienė. Kas rašo? Reikia jau pažūrėti į turinio nurodymus. Randame: Audronė Barūnaitė-Willeke. Paliečiami čia žymiausi tos jaunios beletristės kūriniai —

įvairių žanrų skaitiniai jaunimui, premijuoti, pagarsėję, radę vietos kiekvienuose namuose, kur auga lietuviškasis atžalynas. Toliau pristatomos Gintarė Banaitytė-Ivaškiene, kuri už apysaką jaunimui "Baltasis stumbras" yra laimėjusi JAV LB jaunimo literatūros premiją, ir Mirga Pakalniškytė-Girniuvienė, parašiusi ir pati iliustravusi dvi mokyklinio amžiaus vaikams skirtas knygas: "Senoji bokšto paslaptis" ir "Dingusio gintaro paslaptis". Suglaustai papsakotas tų knygų turinys, iš kurio matyti, kaip norėta sudominti mažuosius skaitytojus, keliant juos į nuotykių pasaulį lietuviškuoju žodžiu. Tai nelengvas uždavinys ne tik vaikų literatūros rašytojams, bet ir tėvams bei mokytojams, pratinantiems prieaugini prie skaitybos.

Norint toliau skaityti apie augintinius-beletristus, tenka perskoti pluoštą puslapių, kuriuose per klaidą įsiterpę poetai: Liūnė Sutema (jai vienai net 15 psl.), Vitalija Bogutaitė, Romualdas Kisielius, Danguolė Sadūnaitė, Aldona Baužinskaitė, Marija Jurgita Saulaitytė, Rimas Vėžys, Eglė Juodvalkė, Živilė Bilasytė, Teresė Pautienytė, Ona Mikailaitė, Austė Pečiuraitė, Aldona Veščiuaitė, Lidija Šimkutė, Jurgis Janavičius ir kt. Parašyta apie vienus daugiau, apie kitus kiek mažiau. Gražus jaunųjų poetų, tikriausiai poecių būrelis. Įdomu, ir kai kam gali kilti klausimas, ką veikė to paties amžiaus berniukai, kai tos jaunos poetės debiutavo?

Grįžtame prie Audronės Barūnaitės-Willeke aprašytų beletristų. Vytautas Janavičius, išleidęs dvi knygas: "Pakeliui į Atėnus" ir "Nevykėlio užrašai". Tai šis tas naujesnio siužeto pasirinkimuose. Napoleonas Aleksandras Dičpetris "visuomenėje pabrėžtinai nepritampantis" 1980 metais pasirodė su vienintele savo knyga "Trys dienos pasaulyje" — kiek panašu į "Nietzschės visuomenės kritiką". Kazys Almenas produktivus: du novelių rinkiniai, keturi romanai, apsakymai periodikoje, kelionių išpūdziai ir šiaip straipsniai. Romanas "Sauga skatikų" premijuotas "Draugo" romano konkurse. Almeno kūriniai pilni humoro, ironijos, anekdotinio bruožo. Veiksmas ir

Septyniasdešimtieji "Mūsų sparnai"

ALFONSAS NAKAS

Rugpjūčio vidury skaitytojus pasiekė lietuvių evangelikų reformatų žurnalo "Mūsų sparnai" nr. 70, pažymėtas 1993 m. liepos data. Tai 70-toji beveik šimto puslapių knyga per 42-jus metus. Paskutinius kelerius metus "MS" redaguoja Mykolas Zablockas. Pačiame šio nr. centre nepasirašytu, tad redaktoriaus straipsniu *Septyniasdešimtieji numerį išleidžiant* glaustai nušviečiama po II pasaulinio karo Čikagoje įkurto Lietuvių ev. reformatų centro ir "MS" įsteigimo istorija. Prisimename buvę redaktoriai: vienas iš steigėjų ir pirmasis red. kun. Eugenijus S. Gerulis, kun. Povilas Dilys, Halina Diliene, Jokūbas Kregždė, Petras Bružas ir dabartinis — M. Zablockas. Prieš keturis dešimtmečius visi jie buvo jauni arba apyjauniai, kaip ir žurnalo skaitytojai. Dabar vieni jau amžinybėje, kiti susenę ir pavargę. Straipsnyje kukliai pasidžiaugiama, kad daug kultūrinių bei religinių lobių į 70 knygų susikrovę. Žadama niekur iš JAV ir Čikagos neišbėgti, žurnalą leisti išeivijos lietuviams pirmą vietą, nors nemažai skaitytojų turima ir Lietuvoje.

Ką šiame, 70-tame numery randame?

Pradedama kun. Povilio Dilio pamokslu *Sekminių dovana žmonijai*. Tarp kitko, gėrimasi pirmųjų krikščionių gyvenimo būdu: atsižadėjus nuosavybės, viską bendrai turėti ir dalintis.

Rašinių ir nuotraukų pagerbiama liuteronų kun. Rieholdsas Moras, dėl ev. reformatų kunigų stokos kelis dešimtmečius vadovavęs pen-

amžini nuotykiui prisiša skaitytojai. Nijolė Jankutė-Užubalienė, pradėjusi reikštis novelėmis periodikoje, išleido vaikams ir jaunimui septynias knygas 1963-1990 m. laikotarpiu. Šalia to davė nemažai ir publicistikos, bendradarbiavo (ir bendradarbiauja) laikraščiuose, redakcijose "Laiškai lietuviams" ilgametė narė, viena iš "Skaitymo aidų" redakcinių Peleūdų. Kūrybinė linija — gamta, nuotykių, vaikų bei jaunimo pasaulis.

Spėję išskirti

Paskutiniuosius iš Lietuvos knygon įveda Liūtas Mockūnas. Didžiausia dėmesį skyręs Tomui Venclovai, peržvelgia smarkiau išeivijos skaitytojus ir literatūros vertintojus sujudinusį Ichoką Merą, paminėjęs poetus Editą Nazaraite ir Juliją Kelerą, nepamiršta ir prozininko Sauliaus Tomo Kondroto, kuris "išeivijos literatūriname gyvenime nesi-reiškę" (!) Kalbant apie tuos paskutiniuosius ateivius, spėjusius išskirti į knygos priekyje nurodytą laikotarpį, kažkaip tikslu statyti juos vienon rikiuotės su egzodo literatūros atstovais? Nors savo kūryba jie papūtė naują dvelksmą, vis dėlto jie kitur ir kitaip brenodė, ir tasai posvyris į Vakarus, ir tasai nebevaržomas savęs atradimas, ir išsiskyrimas, atrodo, lyg būtų pasikėlęs iš kito, išeivijai svetimesnio taško.

Žinovai ir kritikai

Kaip poetai ir beletristai, taip ir literatūros tyrinėtojai bei kritikai išeivijos gyvenimo dešimtmečiais išsiryškino trimis amžiaus grupėmis. Vladas

(Nukelta į 7-tą psl.)

kioms reformatų parapijoms Biržų apylinkėje.

Nepasirašytu rašiniu pasakojama apie Pasaulio reformatų bažnyčių sąjungą (W.A. R.C.), kuri turinti apie 70 milijonų narių 80-ty šalių, įskaitant ir Lietuvą. Kitas nepasirašytas straipsnis liečia šv. Jono apreikimą (*Septyni antspaudai iš pasaulio pabaigos*). Pastebima, kad tos pranašystės skendi alegorijų rūkuose bei paslaptinuos se skaičiuose, tad visokių sektantų savaip interpretuojamos. Nustatinėjamos pasaulio pabaigos datos. Pranašais apsišaukėlių klaidinami, kartais pražudinti nekalti lengvatikiai (paminėta Waco, Tek-sase, tragedija šių metų pradžioje).

Graudu ir tiesiai baugu skaityti vienerių metų laikotarpį amžinybės išėjusių įžymių žmonių nekrologus. Štai jie: Patras Bružas, Palmyra Kutraitė-Lampasienė, Danutė

Hypatia Y. Petkus (Petkuvienė) rašo apie savižudybes, plintančias visame pasaulyje, ypač Japonijoje. Smerkia eutanaziją. Piktinasi Mičigano gydytoju Jack'u Kevorkian, ir savižudybę nuvedusiu netoli 20 žmonių.

Kun. dr. E. Gerulis aprašo Lietuvos išsivadavimo iš bolševizmo imperijos 1990-91 m. įvykių eigą (*Dainuojanti revoliucija*). Pradedant nepriklatatymo paskelbimu 1990 m. kovo 11 d., surankiotos ir la-koniškai aptartos visos svarbiausios datos iki 1991 m. kovo 18 d. Straipsnio gale paliečia ir Vatikano bei popiežiaus Jono Pauliaus II laikyseną. Nors reaguota nedelsiant dėl "kruvinųjų sekmadienio", bet tik lenkų spaudoje ir per lietuvių kardinolą.

Neturėjau progos patikrinti, ar kun. dr. Gerulio surankiotos datos tikrai autentiškos. Bet jeigu taip, tai, kol nėra tema straipsnio istorijos vadovėlių ar enciklopedijoje, verta šį rašinį pasilaikyti lengvai pasiekiamoje vietoje. Jeigu pačioj pradžioj minėtas Sekminių pamokslas nepaseno dėl religinių, humanistinių ir kitokių minčių, tai tikrai pavėluotas "pranešimas spaudai", kad Amerikos presbiterijonai lankys reformatų parapijas Lietuvoje, nes lankys, t. y. lankė 1993 m. rugpjūčio 12-29 dienomis.

Jono Gylis (John Gillies) maždaug 2 psl. straipsnis *Heritage* parašytas anglų kalba ir neišverstas.

Tęsimi labai įdomūs vėlionies Jackaus Sondos-Sondeckio atsiminimai, klaidin-gai datuojami 1918-24. Iš tikrųjų, liečiami įvykiai iki 1930-jų ir šiek tiek vėliau. Minima daug pavardžių. Žmonių charakteristikos dažnai verčia šypsotis. Ir stebėtis! Š. m. pradžioje suėjo 100-metis nuo J. Sondeckio gimimo (1893.1.15).

Vytauto Trečiojo *Papilio reformatų bažnyčia* perspausdinta iš 1992. VIII. 19 "Biržiečių žodžio". H. Y. Petkuvienės rašinys *Paslaptin-gieji Negyviosios jūros rank-raščiai* ne tiek kalba apie Quimraną uolų urvuose rastus rankraščius, kiek apie dėl jų nesibaigiančią polemiką, net piktus gincus. Ta pati autorė trumpu rašinėliu neigiamai pasisako apie katalikų kunigų celibatą.

Pagerbiama du ilgo 90-ties metų amžiaus sulaukę ev. reformatų veikėjai: kuratorius inž. Vilius Variakojis ir kurat. inž. Hermanas Pavilonis.

"DIDŽIOSIOS ESTAFETĖS" EMBLEMA

Yčaitė-Kregždienė, Emilis Petras Snarskis, Kostas Tamulėnas, Jonas Indriūnas. Beveik visi jie buvę ev. reformatoriai, aktyvūs religiniame bei kultūriniame gyvenime. Susimąstęs klausiu: kiek per tuos vienerius metus išmirė eilinių ev. reformatų? Kiek liuteronų? Kiek katalikų? Kiek išeiviškos lietuvių spaudos skaitytojų?

Po "Kronikos" žinelių bei pranešimų, paskutiniai 20 žurnalo puslapių palikti rašiniams bei pranešimams iš Lietuvos. Paminėsiu tik kelis. Ed. Šulaitis rašo apie komp. Vlodo Jakubėno draugiją bei jos skyrius Lietuvoje, ir ypač apie pasirošimą vėlionį paminėti 1994 metais, jo 90-jo gimtadienio proga (g. 1904. V. 15). Iliustruota autoriaus nuotraukomis. Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos (koks ilgas pavadinimas!) vienerių metų veiklos aprašymas.

Įdomiu rašiniu paminima biržietiška "Radvilos" draugija, jos 60 metų sukakties proga. Bolševikmečių ji buvo apmarinta, dabar atgyjanti. Po-ra rašinių ir Petro Zablocko

eilėraščių paminima Biržų gimnazijos 75-rių metų sukaktis. Biržuose niekada nebuvo, čia pamatęs Biržų gimnazijos rūmų nuotrauką, šios apžvalgės autorius net aiktėlėjau; juk tai Rokiškio Tumo-Vaižganto gimnazijos rūmai! Lašas lašan. Tik aplink — jokio medelio. Matyt trauktis prieš dešimtmečius. Tuomet nebuvo medelių ir aplink Rokiškio gimnaziją. Kiekvieną gegužės 1-ją sodinome berzelius, ąžuolėlius, liepaltes. Dabar pastatai džiunglės! Medžių dešimteriopai per daug. Spėju, kad panašiai ir Biržuose?..

Bet nukrypau nuo temos... Paskutiniuose dviejuose puslapiuose Algimantas Baublys tęsia ir užbaigia rašinį *Biržų gatvių labirintas*. Sužinome, kad 1932 m. Biržai turėjo 51 gatvę, o dabar jų padvigubėję. Autorius siūlo kai kurių pavadinimus, duotus bolševikmečiais, pakeisti.

Šen ir ten puslapių užsklęsti sklandžiais, prasmingais eilėrašciais: Irenos Jašinskaitės, Petro Zablocko, (Mykolo) Zablocko, net vienu Kazio Binkio (Lituanicos garbei).

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniška ir įra knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

AMBER BEECH Inc.
ATLIEKAM NAMŲ REMONTUS ir ATNAUJINIMUS
virtuves, vonias, rūšių įrengimus, langus, duris plytelių dėjimą, insuliaciją ir t.t.
NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS
AL MARGIS
TORONTO-WASAGA BEACH
(416) 656-4149

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminiams

LIETUVOJE V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland, Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117

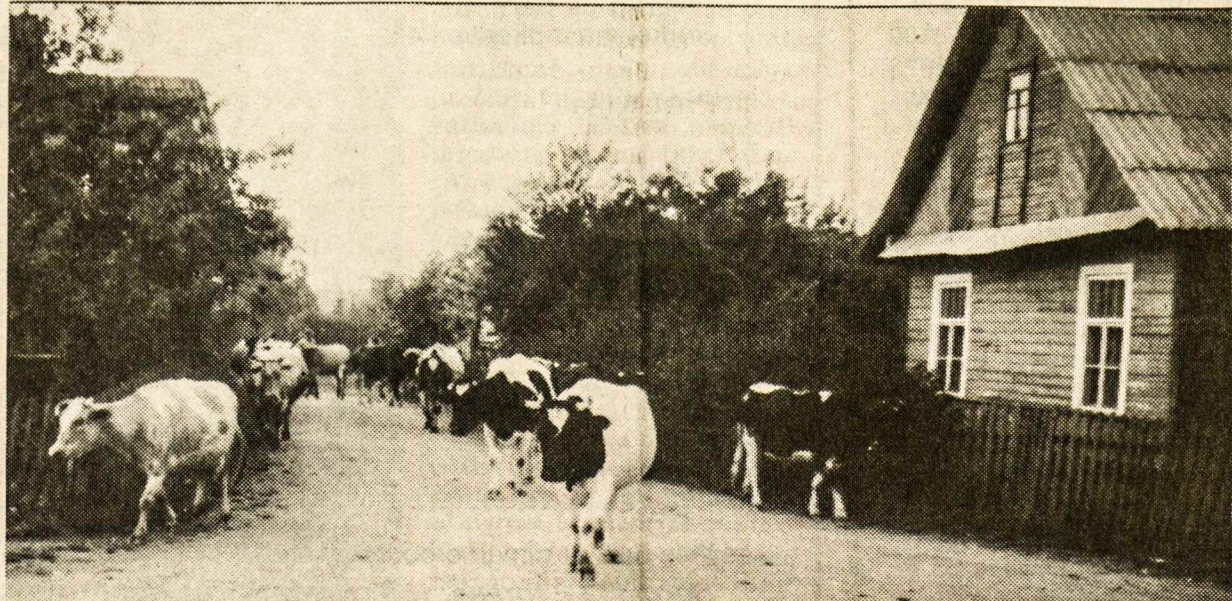
Anna Kusyj,
40 Facer St., St. Catharines, Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385

Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines, Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334

Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton, Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149

Panorama Travel Agency, 363 Vine St., St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

Dzūkijoje karvės tebegamos kaip ir Krėvės kerdžiaus Lapino laikais. Tik nuolatinio piemens nebėra — gano paeiliui kiemai
Nuotr. D. Meliūno

Maloniai kviečiame naudotis
naujos lietuviškos įstaigos

GINTARAS EXPRESS

paslaugomis

Siuntiniai į Lietuvą siunčiami be maito mokesčio
DĖŽĖS: 1,5 kubinės pėdos \$1.00
3 kubinės pėdos \$2.00

Siuntiniai į Lietuvą laivu:
mūsų ir taip pat jūsų dėžėse
1 kubinė pėda \$7.00
arba 1 kg \$1.20

Siuntiniai į Lietuvą lėktuvu:
1 kg \$4.50
Garantuojamas greitas pristatymas — iki 10 dienų. Siuntinių pristatymas į namus, iki 50 kg arba 5 kub. pėdų, atsiunčiant kvitą su gavėjo parašu \$14.00
JAV arba Kanados dolerių pasiuntimas su pristatymu į namus 4%+\$14.00

Visi siuntiniai apdrausti be papildomo mokesčio
Automobilių ir kitos įrangos persiuntimas.
Kelionės į Lietuvą nuo \$899.00

Kiti patarnavimai

Siuntiniai Toronto mieste iš namų paimami nemokamai.
Garantuojame greitą ir sąžiningą patarnavimą.
Lietuviai pas lietuvius.

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge
Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966
London: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9 (Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400,
FAX (416) 604-9748.

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10 v.r. — 7 v.v., šeštadienį nuo 10 v.r. — 4 v.p.p.

A. GUSTAITIS

Rašytojas Kazys Saja, gimęs Lietuvoje 1932 metais, yra plačiai žinomas dramaturgas. Jo veikalus teatrai pradėjo vaidinti 1954 m. Yra gavęs premijų. Kai kurie kūriniai išversti į keliolika kalbų, vaidinti užsienio teatruose. Dramaturgas mėgsta gyvenimo aktualijas papuošti šmaikščiu humoru. Jo kūrybinei plunksnai priklauso ir jaunimui skirti raštai, kartais šešėliškai panaudojant lietuvių tautosakos ar senesniųjų raštų motyvus ir visa pateikiant savosios sąrangos mintimis.

Kazys Saja yra lankęsis Los Angeles, Kalifornijoje. Jam įstrigę pasakojimai apie iš Lietuvos į Los Angeles, Santa Monica ir apylinkes, atvykstancias "laimės ieškotojas" jaunus lietuvaites. Jos gražios, lipšnios, pakankamai iškalbingos. Atsipalaidavusios nuo sovietinės okupacinės aplinkos, Amerikos pasaulyje bando susirasti prieglobstį pagyvenusio viengungio ar našlio namuose. Tada ryškėja jų lipšnumo tikroji paskirtis. Jas pradėta pravardžiuoti barakūdomis-plėšriomis žuvimis.

"Barakūdos" Los Angeles dramos sambūrio scenoje

Šis dramos sambūris yra vienas darbingiausių lietuvių teatrų Amerikoje. Sėkmingai vaidinęs ne tik Amerijoje, bet ir Lietuvoje. Teatras, vadovaujamas Vinco Dovydaičio, atėję prie veiklos 40-mečio. Šiuo metu pasirinko Kazio Sajos dviejų dalių komediją "Barakūdos". Režisierius Petras Maželis, nupiešęs ir dekoracijas. Apšvietimas Algimanto Žemaičio. Garsai ir muzika Pauliaus Jasiukonio. Scenos talkininkės Ema Dovydaitenė ir Sigutė Mikutaitytė. Premjera įvyko Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje 1993 rugsėjo 18 d., pakartota rugsėjo 19 d.

Pradžioje per sceną pražgiuoja vaidintojai, galvas prisidengę pieštų gėlių puokštėmis. Dekoracijose vyrauja piešti doleriai. Veiksmas vyksta jau iš Sovietų Sąjungos išsilaisvinusioje nepriklausomoje Lietuvoje, viešbutyje.

Antanas Girdžius tvarko kambarį ir galvoja, kas toji moteris, tamsoje neįžiūrėjęs jos veido, nežino vardo, pavardės, ją norėtų vėl sutikti. Jo

noras gali būti pagrįstas dolerių šimtinėmis, kurių, kaip medžiotojas šovinių, prisidėjęs dvigubame dirže. "Barakūdos", pajutusias dolerius, neduoda jam ramybės. Pasibeldusi skarele mosikuoja Daiva Čiučialiuotė; indų sekto draubūžiais, mažais žingsneliais įdomiai atlinguoja Agnė Kibildaitė; barakūdienė Monika; barakūdos duktė Rūta.

Turtuolis Amerikos lietuvis, pasamdęs vietinį rašytoją Beną Kaštauną, besiteiraujantį rašomai knygai minčių. Neįgyvendintų išradimų autorius Vytautas Pajamantis išmoko sukurti ant siūlo pakabintą apskritimą, iš akmens išspaudžia smėlį. Gerai vaidina. Šiame personaže ar tik autorius nebus palikęs daugiausia minties? Buvęs KGB pulkininkas toks kaip buvęs, nors vadinamas "trenktu". Vieną kartą enkavedistas – visada enkavedistas. Nesvarbu santvarkos pavadinimo pakeitimas. Tik ši syki jo bandymus suvaldo pagyvenusi "barakūda", iš jo atėmusi brauningą ir vėl grąžinusi. Girdžius dalina šimtnes greta jo esantiems. Neprisileidžia giminių, jie viešbučio apačioje laukia eilės. "Barakūdos" savo dar neįvykdė.

Pagrindinis aktorius Vincas Dovydaitis (Antanas Girdžius). Ar tik ne prie aštuoniadesimties arčiau, tebėra judrus, apskrus, vykusiai jungęs scenon atėjusius. Iš Amerikos atvykęs Lietuon pasidžiaugti "barakūdomis".

Labai ryškus Amandas Ragauskas (Anastazas Dzingalas), sukūręs savotišką išraišką, judesius, išlikusius nuo anų laikų, netinkančius dabar, bet įdomius scenoje.

Kiti vaidinę: Juozas Raibys (Benas Kaštaunas), Ramunė Vitkienė (Daiva Čiučialiuotė), Veronika Ragauskienė (Agnė Kibildaitė), Ema Dovydaitenė (Rūta), Raisa Urbanienė (Monika).

Visų bendra, stebėtina jungtis.

Autorius Kazys Saja paprastus pokalbius paverė gražiais skambančiais literatūriniais žodžiais. Aktoriams pavyko tai perduoti.

Režisierius atidžiai stebėjo, paruošė aktorių judesius, išraiškas.

Žiūrovų buvo pilna salė. Po vaidinimo – ilgi garsūs plojimai, artistų apdovanojimai gėlėmis.

Koks brangus...

Koks trapus gyvenimas ant delno
Amžinam skridimo virpesy,
Skaudų jį, žaizdotą, švelnų
Su savim kalneliais, lygumon neši.

Į skridimo gausmą įsiliejęs
Žalumoį ir paukščio čulbesy,
Kiek save į saulę pakylėjęs,
Tiek svajonėj amžinas esi.

Koks brangus gyvenimas ant delno
Dūžtančioį sekundės atminty,
Ant vaikystės išdainuoto kalno,
Dieviškos ramybės spindesy.

Valerija Vilčinskienė,
Mokyklos 4-4,
Gelgaudiškis 4461,
Sakių rajonas, Lietuva

Caracas, Venezuela. Šv. Jokūbo šventovėje 1993 m. rugsėjo 4 d. Lietuvos kultūrininkai pamaldų metu. Iš kairės: ALOYZAS KONČIUS (vargonai), RAIMUNDAS BUTVILA (smuikas), VIRGILLIJUS NOREIKA (tenoras), EDUARDAS KANIAVA (baritonas)

"Nudžiūvusios šakos" žiedai III

(Atkelta iš 6-to psl.)

Kulbokas straipsnyje "Kritika ir literatūros mokslas" po įvadiniių paaiškinimų apie į Vakarų pasitraukusius kritikus, apie į subjektyvumą palinkusius rašytojus-kritikus, apie visų jų gyvenimo ir darbo sąlygas – pradeda vyriausiosios kartos grupę, kuri pakankamai gausi: Jonas Aistis, Vytautas Alantas, Benediktas Babrauskas, Vytautas Bagdavičius, Kazimieras Barėnas, Juozas Brazaitis-Ambrazevičius, Bernardas Brazdžionis, Jurgis Gliuda, Jonas Grinius, Vacys Kavaliūnas, Vladas Kulbokas, Antanas Maceina-Jasmantas, Pranas Naujokaitis, Vincas Maciūnas, Henrikas Radauskas, Bronys Raitla, Alfonsas Tyrulis-Šešplaukis, Antanas Vaičiulaitis. Čia paminėti literatūriniai ginčai dėl V. Ramono romano "Kryžiai", V. Alanto "Pragaro pošvaisių", dėl Salomėsijos Neries.

Viduriniai kartai atstovauja: Algirdas Titus Antanaitis, Kazys Bradūnas, Juozas Girnius, Algirdas Julius Greimas, Vytautas Aleksandras Jonynas, Julius Kaupas, Algirdas Landsbergis, Petras Melnykas, Henrikas Nagys, Alfonsas Nyka-Niliūnas, Vincas Natkevičius, Kostas Ostrauskas, Alė Rūta, Alina Stankienė, Rimvydas Šilbajoris, Antanas Škėma, Bronius Vaskelelis, Pranas Visvydas. Paaiškinama apie Žemės ir "Literatūros lankų" sambūrius, paminį ginčą dėl A. Landsbergio "Penki stulpai turgaus aikštėje" ir diskusijas dėl A. Škėmos literatūrinio palikimo.

Nemažas būrelis ir jaunųjų kritikų. Dauguma jų yra išeivių vaikai, subrendę ir išimokslinę laisvame Vakarų pasaulyje. Literatūrinė orientacija, žinoma, aiškiai provakarietiška. Paminėtini: Živilė Bilaišytė, Birutė Cipliauskaitė, Dana Vasiliauskienė, Jolita Kavaliūnaitė, Vytautas Kavolis, Kęstutis Keblys, Violeta Kelertienė, Aušra Liukevičienė, Ilona Gražytė-Maziliauskienė, Liūtas Mockūnas, Marija Stankus-Saulaitė, Viktorija Skrupskelytė, Delija Valiukėnaitė, Audronė Barūnaitė-Willeke; prijungti išeiviją daug vėliau papildė, ki-

tur užaugę Aušra Marija Sluckaitė Jurašienė ir Tomas Venclova.

Straipsnis baigiamas pastebint, kad tik Jonas Grinius ir Vaclovas Biržiška turėję daugiau laiko atsidėti kritikos darbams. Kiti tai darė "atitrūkdami nuo profesūros darbo Amerikos ar Kanados universitetuose". Išvardinta visa eilė kritikų paruoštų mokslinių darbų, pasirodžiusių atskirais leidiniais.

Literatūra periodikoje

Algirdas Titus Antanaitis rašo apie literatūrinius leidinius ir literatūrą periodikoje. Tai įdomi, berods, dar niekur neskelbta, suvestinė, trumpa pavadinimų, datų ir pavardžių istorijukė. Tikriausiai – atrankinė, nes pilnesniam vaizdui čia jau reiktų atskirti nemažos knygos. Kada ir kur kas išleista, kieno redaguota ar kuriuose laikraščiuose skelbta – visa tai surinkti ir išleisti vienu leidiniu būtų reikšmingas užkaišiojimas spragų, kuriuos natūraliai atsiranda tekalbant apie stambiąją kūrybą. Jau ir čia straipsnio autorius pateikia apšėdai įdomesnių žinių. Pvz. gal ne daug kas žino, kad "pirmasis spaustuvsjė spausdintas dvi-savaitinis laikraštis "Lietuvis" išėjęs Hassendorfe, Vokietijoje, 1945 m. rugpjūčio 16 d. ir išsilaikęs du mėnesius. Leidėjas ir redaktorius – Kazys Kemežys. Arba – pastoviausias ir ilgiausiai išsilaikęs Vokietijos Detmolede savaitraštis "Lietuvių žodis" (1946-1949) buvo redaguotas žurnalisto Jono Kardelio. Maždaug chronologine tvarka peržvelgti periodiniai leidiniai, skyrę vietos grožinei literatūrai. Išspausdintos ir kai kurių leidinių faksimilės. Antraščių faksimilėje randame ir "Tėviškęs žiburių" titulinę antrašę.

Rašytojų veikla

Lietuvių rašytojų draugijos ir jų kitokią literatūrinę veiklą atskira apybraiža apžvelgia Alfonsas Šešplaukis-Tyrulis. Pradedant išeivijos rašytojų susiorganizavimu 1946 m. sausio 24-26 d.d. Tiubingene (Vokietijoje), veiklai reišikiantis kasmetiniais suvažiavimais, valdybos buvo sudaromos didesniose lietuvių telkiniuose. Išsiskirščius į užjūrius, pamainomis jos daugiausiai veikė Niujorke, Čikagoje, Los Angeles. Straipsnyje prisiminti suvažiavimai pailiustruoti retesnėmis nuotraukomis. Ypač įdomi 1947 m. Augsburgu suvažiavimo nuotrauka: štai, kone pilna salė rašytojų. Žiūri čia pat į Klivlando suvažiavimo 1982 m. nuotrauką ir gali tik dūsauti. Kur visi dingę? Ir peršasi gundanti mintis: pokarinis entuziazmas tapti "organizuotais" rašytojais greičiausiai buvo peržengęs ribas. Straipsnyje peržvelgti literatūros vakarai, autorių rečitaliai, literatūros premijos, konkursai, paskaitos, knygų sutiktuvs; paminėtos leidyklos, radijo valandėlės; pasidžiaugta naujais knygnešiais – knygų platintojais, dalyvavimu tarptautiniame PEN klube. Visa toji informacija kalba apie didelį poetų bei rašytojų įnašą į lietuvių kultūrą. Žodžio menininkų kūry-

binių užmojų nestabdė sąlygos už tėvynės ribų. Atvirkščiai – kūrybine prasme jos buvo geros.

Leidinio pabaigoje – plati 15 psl. pavardžių rodyklė ir vienas psl. turinio. Beje, tenka dar paminėti, kad knygoje kiekvienas skyrius baigiamas bibliografija. Randame, kas apie ką rašė, kur pasisakė. Tasai "sausas" darbas šio leidinio redaktoriams ar jų talkininkams, nėra abejonės, kairnavo labai daug darbo valandų.

Bendros pastabos

Iškiliausiomis pajėgomis apžvelgtą grožinę lietuvių išeivijos literatūrą. Knygos pavadinime žodis "grožinė" turbūt sąmoningai praleistas – nesunku suprasti, kad į tokios apimties leidinį negalėtų būti sudėta visa literatūra (plačiaja prasme) – raštija.

Kas per tą 45-rių metų laikotarpį sekė išeivijos literatūrinį gyvenimą, skaitė kūrinių rinkinius, žurnalus, antologijas, susipažinęs su šia paminkline knyga gali pastebėti tartum kokį apyskaitinį kūrybinio darbo įvertinimą, pamatyti atlikto egzaminu duomenis, kurie turbūt galutiniai. Tame didžiuliame portrete kūrėjų ir jų kūrinių pristatymai, žiūrint į juos iš pašonės, atrodo aiškūs ir maždaug suprantami. Daugiau klausimų galbūt galėtų kelti tie, kurie daugelį metų iš toliau sekė kas čia darosi, kartais jau ir su išanktinės prielaida, kad išeivijoje joks kultūrinis vyksmas negali būti geresnis už "naminį".

Literatūros mokslininkai ir kritikai, neabejotini tos srities specialistai, šalia poetų ir rašytojų išsiryškina kiekvienas atskira spalva, taipgi tapdami to veikalo aktyviais dalyviais. Užtat ir kyla klausimas, koks specialistas begalės žinovisų žvilgsniu aptarti tą leidinį? Šita laikraštine apžvalga norėta tik "TŽ" skaitytojus truputį supažindinti su knygos turiniu ir pamėginti atspėti literatūros mėgėjų įspūdį.

Leidinyje vienas kitas kalbiniis krislelis. Manome, kad lengvai galima buvo apseiti be žodžių: rolė, kolizija, motto, omeny, sublimacija, kontaktas, konvencionalu, generacija etc. Galutinai neišsvarintos nė korektūros klaidos. Spauda gera, nuotraukos ryškios. Knyga ne tik puošmena, bet ir vertybė.

LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA 1945-1990. Mecenatas Lietuvių fondas (JAV) Redagavo Kazys Bradūnas ir Rimvydas Šilbajoris. Viršelis ir dailės priežiūra Vytauto O. Virkau. Išleido Lituanistikos institutas. 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Tiržas 1000 egz., spaudė "Draugo" spaustuvė. Kaina 30 dol.

Atsiūsta paminėti

Vytautas Vaitiekūnas, VIDURNAKČIO SARGYBOJE I. Rinktiniai raštai. Redagavo Antanas Sabalis. Išleido "I laisvę" fondas lietuviškai kultūrai ugdyti. Knygos viršelis – Pauliaus Jurkaus. "Draugo" spaustuvė (4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, USA). 371 psl.

Agnė Lukšytė, KAVINĖ "PO KADAGIAIS". Keturių veiksmų drama. Išleista Henrikas Meiliūno lėšomis. Vilnius, UAB "Centrinio pašto dėžė 150", 1993.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Aldona Gustas (Gustaite), dabartiniame Šilutės rajone gimusi lietuvių kilmės vokiečių poetė, gyvenanti Berlyne, yra išleidusi daug poezijos rinkinių vokiečių kalba. Staigmena tapo šiemet lietuvių ir vokiečių kalbomis išleista jos piešinių ir poetinės prozos knyga "Simbiozės moterys". Lankydamosi Lietuvoje ji surengė tų knygos piešinių parodą Vilniuje, "Vartų" galerijoje.

Lietuva džiaugiasi Čikagoje išleista Kazio Bradūno ir Rimvydo Šilbajorio redaguota knyga "Lietuvių egzodo literatūra 1945-1990". Mat ji skaitytojams Lietuvoje padės susipažinti su išeivijos kultūriniu gyvenimu, mažai žinomais jo įvykiais. "Lietuvos rytas" savo skaitytojams praneša: "Religijos ir kultūros žurnalas 'Naujasis židinys – Aidai' skelbia šios knygos recenzijos konkursą. Tai ne vien galimybė sudinti Lietuvos kritikus, bet ir proga susimąstyti apie mūsų kultūros vientisumą. Įdomu, ar siūloma 100 JAV dolerių premija pajėgs įkvėpti Lietuvos literatūrologus bei kultūros istorikus?"

Dabartinė Lietuvių rašytojų draugijos valdyba, vadovaujama pirm. Pauliaus Jurkaus, yra Niujorke. Savo reikalus ji aptarė rugsėjo 10 d. Kultūros židiny įvykusiam posėdyje. Jau sudaroma vertintojų komisija, paskirsianti premiją už 1992 m. išleistą geriausią grožinės literatūros knygą. Premiją žadama įteikti lapkričio 24-28 d.d. Čikagoje ir Lemonte įvyksiančiame VIII-jame mokslo ir kūrybos simpoziume. Posėdžio dalyviai taipgi prisiminė, kad Simonas Daukantas yra gimęs 1793 m. spalio 26 d. Tad Lietuvoje jau seniai ruošiamasi iškilmingai paminėti jo 200 metų gimimo sukaktį. Lietuvių rašytojų draugija tik dabar nutarė, kad ir išeivijoje reikėtų surengti šiai S. Daukanto suakčiui skirtą literatūros vakarą grandinė. Sumanymas gražus, bet nepateisinamai pavėluotas. Kažin ar vėta kalbėti apie grandinę minėjimui skirtų vakarų, kai tas istorinis Simono Daukanto gimtadienis jau čia pat – spalio 26 d. Logiškiu skamba posėdyje svarstytos galimybės sudaryti naują Lietuvių rašytojų draugijos valdybą. Gal ji būtų veiklesnė už dabartinę.

Senąsias kiojimo teatrų tradicijas Punske atgaivino 1992 m. iš Lietuvos atvykusių grupių surengta Penktoji kiojimo teatrų kviulė. Punksiečiams tai buvo pirmasis kiojimo teatrų festivalis. Š.m. liepos 3-4 d.d. Punsko kultūros namų teatro skyriaus vadovė Irena Maciulevičienė grupės iš Lietuvos pakvietė antrąjan kiojimo teatrų festivalin Punske ir jo apylinkėse. Festivalyje dalyvavo septyni teatrai: du vietiniai ir penki iš Lietuvos. Didžioji spektaklių dalis su įvadinio dalyvių paražu įvyko Skansenu pavadintame Punsko kraštotyros muziejuje po atviru dangumi. Pavadinimą lenkai pasiskolino iš švedų. Ten toki kraštotyros muziejų turį Stockholmą Skanseno parke. Lietuvoje toks Liaudies buities muziejus yra įsteigtas 1966 m. prie Rumšiškų. Iš Punsko kiojimo teatrų spektakliai buvo perkelti į Seinus, Burbiškių, Klevų, Krasnagrūdės ir Pristavonių kaimus.

Punsko festivalyje Marijampolės lėlių teatrui atstovavo A. Gudelio "Pasėjo senelis avizės mėnesienoje" (rež. Tatjana Uleckienė), Trakų karališkajam rūmų teatrui – P. Pundzevičiaus-Petliuko "Neatmezgamasis mazgas" (rež. Vytautas Mikalauskas), Ukmergės mėgėjų teatrui – J. Zemaitės "Mūsų gerasis" (rež. Vytautas Česnaitis), Telsių J. Zemaitės vardo teatrui – jos "Piršlybos" (rež. Laima Pocevičienė), Kalvarijos kiojimo teatrui – J. Zemaitės "Piršlybos" (rež. Kęstutis Krasnickas), Vaitakiemio dramos būreliui – J. Zemaitės "Mūsų gerasis" (rež. Jūratė Kardauskienė), Punsko lietuvių kultūros namų kiojimo teatrui – J. Zemaitės "Piršlybos" (rež. Teklė Parencevičienė). Nusiskundžiama, kad kiojimo teatrų festivalin buvo atsivežta per daug tų pačių J. Zemaitės kūrinių. Tai betgi žiūrovams leido susipažinti su skirtingomis režisierių pastangomis. Tie patys J. Zemaitės "Mūsų gerojo" spektakliai Vaitakiemio ir Ukmergės teatruose buvo naudingi vaitakiemiečiams. Jų susirgusių aktorių festivalio spektakliuose pakaitė ukmergičiai. Šeštojon Lietuvos kiojimo teatrų krivulėn liepos 24-25 d.d. Klaipėdos rajono Aglonėnuose buvo pakviestas ir joje dalyvavo Punsko kultūros namų teatras.

Popiežiaus Jono Pauliaus II viešnagai skirtą religinės poezijos popietę Vilniaus arkidievyroje surengė išeivijos ir Lietuvos poetai. Sekmadienio popietei vadovavo kun. Kastytis Matulionis, savo kūrinius skaitė poetai: Bernardas Brazdžionis, Kazys Bradūnas, Aldona Puišytė, Lacrima, Judita Vaičiūnaitė, kun. Edmundas Atkočiūnas, OFM, ir Jonas Juškaitis.

Latvijos dailininkų tapybos darbų parodą Vilniuje surengė Lietuvos dailės muziejus. Jai Latvijos dailės muziejus iš savo fondų atsiuntė beveik pusę šimto tapybos darbų, kuriuos sukūrė aštuoniolika vidurinėsios kartos dailininkų, pastarųjų dviejų dešimčių laikotarpyje sugebėjusių išsaugoti latvių tautos dvasią.

Lietuvos operos ir baletu teatras Vilniuje naująjį sezoną rugsėjo 15 d. pradėjo specialiu A. Glazunovo baletu "Raimonda" spektakliu. Mat jis buvo skirtas pirmajai profesionali lietuvių balerinai Jadvygai Jovaišaitėi-Olekienėi, gimusiai 1903 m. rugpjūčio 3 d. Tbilisyje, sulaukusiai devyniadesimtojo gimtadienio. Ji ten šokti mokėsi italės balerinos M. Perini baletu studijoje. Kaune nuo 1921 m. lankė Olgos Dubeneckienės baletu studiją, šoko Lietuvos operų spektakliuose. Studentės vaidmenį J. Jovaišaitė atliko pirmajame Lietuvos baletu profesinio lygio spektaklyje 1925 m. gruodžio 4 d., jam pasirinktoje L. Delibo "Kopelijoje". Sukaktuvininkė keturiasdešimt trejus metus šoko Lietuvos operos ir baletu teatruose Kaune bei Vilniuje, penkiasdešimt penkerius metus dėstė plastiką, klasišikni bei istorinį šokį ivairiose studijose ir mokyklose. Jai taipgi teko būti ir baletmeisterė, pastatiusia kelis baletus. Šakota prima balerinos J. Jovaišaitės veikla bus paminėta jos kūrybos vakarų Menininkų rūmose.

Naujasis sezonas nesmagus Vilniaus jaunimo teatrui. Mat iš jo pasitraukė daug pagrindinių vaidmenų sukūręs aktorius Vladas Bagdonas ir tuos veikalus pastatęs žymusis rež. Eimuntas Nekrošius. Aktorius Povilas Budrys, pagarsėjęs monospektakliais, perėjo į Vilniaus dramos teatrą. Pagrindinė pasitraukimų priežastis, atrodo, yra lėšų trūkumas. Apie tai jau yra kalbėję kiti teatrų atstovai. Pasak jų, maksimalus mėnesinis atlyginimas net ir tarptautinių konkursų laimėtojams tėra 168 litai, o ir jų beveik trečdalis tenka atiduoti mokesčiams. Pasitraukę Vilniaus jaunimo teatro nariai apie atlyginimus nekalba. Jie tik pabrėžia, kad dirbama pagal sutartį ir kad niekas nežino kitų gaunamo uždarbio. Aktorius V. Bagdonas pradėjo dirbti radiofonu, dirba dėstytoju Lietuvos muzikos akademijoje. Rež. E. Nekrošius brandina paslapty laikomus naujus sumanymus. Jaunimo teatras liko tik su viena etatine rež. I. Bučienė, o kiti kviečiami pagal sutartį. I. Bučienė ruošiasi statyti A. Strindbergo "Pelikaną", J. Sabalius – A. Camus "Nesuspirtimą", V. Dapšys – R. Harwoodo "Kostiumininką", filmų rež. V. Zalakevičius su aktorius K. Smorigino talka – F. Durrenmano "Penktąjį Heraklio žygdarbį", estas M. Mikiveras – H. Ibsono "Laukinę antį", anglas S. Powell – M. Cervanteso "Don Kichotą".

Jonas Aleksa, buvęs Lietuvos operos ir baletu teatro vyriausias dirigentas, dabar šį darbą dirbančis Bratislavos operos teatre, "Lietuvos ryto" atstovei Daivai Rinkevičiūtei atskleidžia išvykimo iš Lietuvos priežastis: "Mane pakvietė pats Bratislavos operos teatras, kuriame dirbu jau trečius metus. Tenka daug gastroliuoti tiek su teatru, tiek asmeniškai su kitais simfoniniais orkestrais. Darbas idomus. Namu parsivešiu geros patirties. Manau, kad greitai sugrįšiu. Iš Lietuvos išvykau todėl, kad norėjau atsinaujinti. Man, kaip menininkui, reikėjo gaivaus oro gurkšnio: kitos aplinkos, kitos trupės, naujų žmonių ir santykių. Būna, kad dirigentas, dirbdamas su orkestru ketvirtį amžiaus, išsitemia. Taip pat išsitemia ir jo vadovaujamas kolektyvas. Todėl išsiskyrimai būna labai naudingi. Tokios mano išvykimo priežastys, ir jokių nuoskaudų bei minčių pasilikti niekada neturėjau. Kai atvykstu pasi-svečiuoti į Vilnių, esu maloniai priimamas ir laukiamas..." J. Aleksa dabar nori Vilniun atvykti dažniau ir teatre paruošti koki nors naują spektaklį.

V. Kst.

Šį rudenį Lietuvoje subrendo geras javų derlius

Nuotr. D. Meliūno

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	3.75%
180-364 d. term. ind.	3.75%
1 metų term. indėlius	4.00%
2 metų term. indėlius	4.25%
3 metų term. indėlius	4.50%
4 metų term. indėlius	5.00%
5 metų term. indėlius	5.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.00%
1 metų GIC-met. palūk.	4.25%
2 metų GIC-met. palūk.	4.75%
3 metų GIC-met. palūk.	5.50%
4 metų GIC-met. palūk.	5.75%
5 metų GIC-met. palūk.	6.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP...	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.00%
Taupomąją sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

IMA UŽ:	
Asmeninės paskolas	
nuo	8.50%
Sutarties paskolas	
nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.75%
2 metų	7.25%
3 metų	8.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	6.00%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 55 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUTINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytai tel. 200-8960 arba 236-9071**, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

COUNTRYWIDE WESTSIDE REALTY INC.

Jeį norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

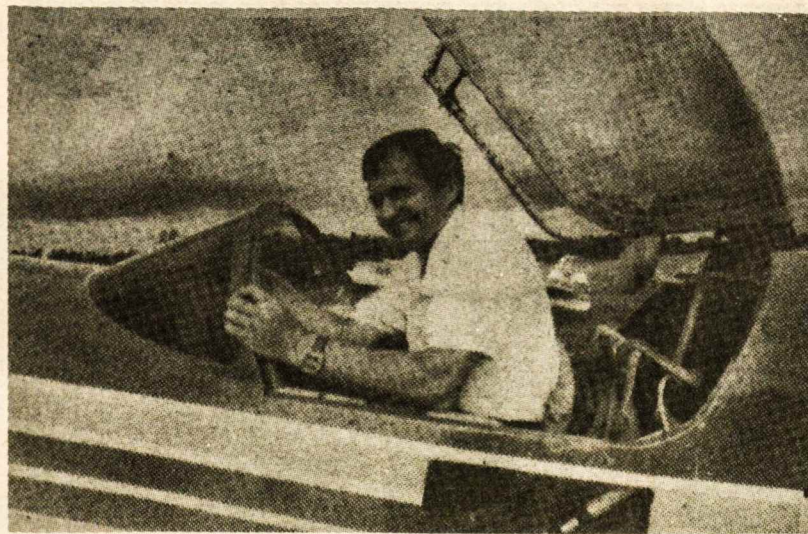
2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Tel. 566-1866
Suite 608, Mississauga namų 766-5857
Ontario L5C 4P4 Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

JURGIO KAIRIO šypsena – nuoširdi kaip ir jo skrydžiai Nuotr. R. Šuikos

SPORTAS
— Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS. —
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Aukštojo pilotazo žymūnas

Jurgis Kairys, Dariaus ir Girėno aviacijos klubo narys, jau daug kartų yra tapęs pasaulio aukštojo pilotazo čempionu. Jis pasiekęs šioje sporto šakoje aukščiausių viršūnę. Lietuvos padangėje matomas retai. Šią vasarą, varžybų lėktuvu iš Italijos parskridęs į Kyviškės, pirmą kartą pademonstravo savo naująją programą. LTV "Vakaro žinios" parodė jo skraidymo gabalėlį visai Lietuvai. Jurgio Kairio valdomas lėktuvas danguje šoko, maudėsi, ėjo kulversčia, krito žemyn lyg pašautas paukštis ir vėl grąžtu grėžėsi į dangų... Tai buvo "aukščiausia klase", kalbėjo visa Lietuva.

Pasinaudojant Romos Grinbergienės pokalbiu "Lietuvos aide" 1993.VIII.24, pateikiame mintys šiaipus Atlanto tautiečiams, susipažinti su šiuo lietuviu, aukštojo pilotazo (akrobatinio skraidymo) tarptautiniu meistriu:

... Aukštajame pilotaze tenka susidurti su specifine problema... (kalba J. Kairys): kaip lektiant žemyn galva, nepamesti galvos ir, atsižvelgiant į aplinkybes, viską daryti tiksliai. Pvz., kad ir koks stiprus būtų vėjas, kad ir kaip jis galėtų ištempti kilpą, ją reikia "nubrežti" lygiai tokią pat, kokia nupiešta piešinyje. Tas pats ir su vertikale. Ji bet kokiomis sąlygomis turi būti absoliučiai vertikali. Penkių laipsnių paklaida – jau nuodėmė, kurios teisėjai neatleis. Mes su visomis figūromis turime išsitiėti viename kubiniame kilometre, gero matomumo zonoje, bet jokių būdų ne žemiau kaip 100 metrų nuo žemės. Pagrindiniai aukštojo pilotazo vertinimo kriterijai yra programos įvairumas, originalumas, harmonija, ritmas, atlikimo kokybė, tikslumas ir dar kartą tikslumas. Skraidymų meistru tapti, šio bei to įgimto turėti pravarau. Daugiausia pasiekiamą darbą, atsidėjimu, užsiėgimu. Rusendamas netoli skrisi..."

Į klausimą, kokia kibirkštis įžiebė meilę aviacijai, atsakyt: "Tikriausiai tai buvo tie 'kukurūzininkai', kurie barstė trąšas Šilalės rajono Beržės kaimo laukuose. Aš lakūnams padėdavau žemėje, jie už tai pavežiodavo mane, kaimo vaiką, dangumi. Kai baigiau vidurinę, svarstyti, kur stosi, nereikėjo – tik į lakūnų mokyklą. Egza-minus reikėjo laikyti Vilniuje. Kaip šiandien prisimenu: išėjau į žemaičių plentą, pakeliau ranką ir sustojo... 'Čaika'. Taigi pradžia buvo kone stebuklinga. Bet Vilniuje koją pakiojo medicinos komisija: lyg angina, lyg dar kažkas. Iš tikrųjų bloga buvo mano biografija. Gimiau Krasnojarsko krašte, kur tėvukas išvežė 1950 metias, ten augau aštuonerius metus. Tad vietoj lakūnų mokyklos teko tenintis trejų metų studijomis Vyborgo aviacijos technikos mokykloje. Kai ją baigiau ir grįžau į Lietuvą, svarbiausia man buvo kaip nors patekti į aviacijos sporto klubą. Priėmė kauniečiai. Jaučiausi ne šiaip sau danguje, o devintame danguje..."

Didžiausias gyvenime patirtas džiaugsmas, kuriuo ir dabar gyvenu, tai Lietuvos nepriklausomybė. Lengviau kvepuoti pasidare. Šimtai galimybių atsivėrė: tik imk ir daryk. Be to, labai didelis skirtumas su kokia vėliava tarptautinėse varžybose.

Didžiausias gyvenime patirtas džiaugsmas, kuriuo ir dabar gyvenu, tai Lietuvos nepriklausomybė. Lengviau kvepuoti pasidare. Šimtai galimybių atsivėrė: tik imk ir daryk. Be to, labai didelis skirtumas su kokia vėliava tarptautinėse varžybose.

Didžiausias gyvenime patirtas džiaugsmas, kuriuo ir dabar gyvenu, tai Lietuvos nepriklausomybė. Lengviau kvepuoti pasidare. Šimtai galimybių atsivėrė: tik imk ir daryk. Be to, labai didelis skirtumas su kokia vėliava tarptautinėse varžybose.

Didžiausias gyvenime patirtas džiaugsmas, kuriuo ir dabar gyvenu, tai Lietuvos nepriklausomybė. Lengviau kvepuoti pasidare. Šimtai galimybių atsivėrė: tik imk ir daryk. Be to, labai didelis skirtumas su kokia vėliava tarptautinėse varžybose.

Didžiausias gyvenime patirtas džiaugsmas, kuriuo ir dabar gyvenu, tai Lietuvos nepriklausomybė. Lengviau kvepuoti pasidare. Šimtai galimybių atsivėrė: tik imk ir daryk. Be to, labai didelis skirtumas su kokia vėliava tarptautinėse varžybose.

Didžiausias gyvenime patirtas džiaugsmas, kuriuo ir dabar gyvenu, tai Lietuvos nepriklausomybė. Lengviau kvepuoti pasidare. Šimtai galimybių atsivėrė: tik imk ir daryk. Be to, labai didelis skirtumas su kokia vėliava tarptautinėse varžybose.

Didžiausias gyvenime patirtas džiaugsmas, kuriuo ir dabar gyvenu, tai Lietuvos nepriklausomybė. Lengviau kvepuoti pasidare. Šimtai galimybių atsivėrė: tik imk ir daryk. Be to, labai didelis skirtumas su kokia vėliava tarptautinėse varžybose.

Didžiausias gyvenime patirtas džiaugsmas, kuriuo ir dabar gyvenu, tai Lietuvos nepriklausomybė. Lengviau kvepuoti pasidare. Šimtai galimybių atsivėrė: tik imk ir daryk. Be to, labai didelis skirtumas su kokia vėliava tarptautinėse varžybose.

Didžiausias gyvenime patirtas džiaugsmas, kuriuo ir dabar gyvenu, tai Lietuvos nepriklausomybė. Lengviau kvepuoti pasidare. Šimtai galimybių atsivėrė: tik imk ir daryk. Be to, labai didelis skirtumas su kokia vėliava tarptautinėse varžybose.

Didžiausias gyvenime patirtas džiaugsmas, kuriuo ir dabar gyvenu, tai Lietuvos nepriklausomybė. Lengviau kvepuoti pasidare. Šimtai galimybių atsivėrė: tik imk ir daryk. Be to, labai didelis skirtumas su kokia vėliava tarptautinėse varžybose.

žybose dalyvauji, kuriai valstybei atstovauji. Kai per varžybas paskelbia "Kairys iš Lietuvos", man tai irgi kaip sparnai... Ir, būtų didžiausia nelaimė, Lietuvos sugrąžinimas ten, kur buvome. Tai būtų tragedija".

Skraidymai neperdaug leidžia skirti laiko šeimai? Ir čia Jurgis atsako taip:

"Šeima – mano užuovėja, pats miausias ir jaukiasias uostas. Žmonai, žinoma, nelengva. Ji yra anglų kalbos mokytoja Salomėjos Neris vidurinėje. Dar du mokinius turime namuose. Mantui – vienuolika, Simui – ketveri. O aš namie ilgiau retai pabūnu – Birutė supranta, kad kitaip negaliu. Vaikams tai suvokti sunkiau. Man rodos, kai šiemet Kyviškėse pamatė mano skraidymą, jie buvo nustebinti, nors žinojo, kad skraidau. Turbūt neišsivaizdavo, koks tas skraidymas".

J. Kairys skraidė su naujausiu Suchojas bendrovės akrobatiniu SU-31 lėktuvu. Net Rusijos rinktinė dar nė vieno tokio lėktuvo neturi, o jis visur atstovauja su juo Lietuvai:

"Daug kas klausia, ir man pačiam kartais tai panašu į stebuklą, nes žinau ir matau, kad Rusijos rinktinėje yra žmonių, labai ilgesingai žvilgčiojančių į SU-31. Bet aš dalyvauju kuriant šį lėktuvą nuo pat pradžių – nuo 1984 metų. Konstruktoriai dirbo, atsižvelgdami į mano aukštojo pilotazo supratimą, į tai, koks, mano manymu, turėtų būti akrobatinis lėktuvas. Mes pasirašėme sutartį. Aš esu lakūnas – bandytojas. Tad ir SU-31 bandau. Tai nepaprastas lėktuvas. Kol kas vienintelis tokios modifikacijos. Jo galimybės didžiulės. Ir net pasaulinėse varžybose be jo pirmauti būtų sudėtingiau..."

Į Lietuvos aukštojo pilotazo ateitį J. Kairys žvelgia gana optimistiškai:

"Labai norėčiau, kad jau kitais metais į pasaulio aukštojo pilotazo čempionatą Vengrijoje iš Lietuvos atvyktų ne vienas. Lietuva turėtų, turi ir, neabejoju, visad turės gerų lakūnų, vadinasi, gyvuos ir aukštasis pilotazas. Dabar tai – mūsų pačių rankose. Ką nuveiksime, tą ir turėsime".

Minint Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą šešiasdešimtmetį, Jurgis Kairys vėl pasirodė Kyviškųjų padangėje. Šį kartą – su akrobatiniu lėktuvu SU-26, kurį nusipirko drauge su savo bendražygiu Vytautu Lapėnu, nutarę dėti pamatus Lietuvos akrobatinio skraidymo tarptautinei mokyklai.

Pokalbį su žymūnu Roma Grinbergienė užbaigė sakydama: "... sunku suvokti, kokią nepaprastą aukštojo pilotazo meistrą Lietuva turi".

Plaukimo pirmenybės
Šiaurės Amerikos baltiečių plaukimo pirmenybės įvyks 1993 m. lapkričio 7 d. Trinity Recreation Centre, 155 Crawford St., Toronto, Ont. (tarp Bathurst ir Ossington g-vių, įvažiavas iš Queen St.) Vykdo – Toronto Estų plaukimo klubas. Varžybų pradžia 8.30 v.r. Registracija – apšilimas nuo 8 v.r.

Varžybos bus vykdomos šiose klase: vyrų ir moterų (15 m., ir vyresnių), senjorų virš 24 m., jaunių ir mergaičių – 13-14 m., 11-12 m., 9-10 m., 7-8 m. ir 5 metų ir jaunesni. Lietuva turi

Torontietis LEONARDAS KIRKILIS, nuolatinis sportininkų rėmėjas, šią vasarą ilgesnį laiką praleido Lietuvoje. Nuotraukoje – prie sėmo rūmų Vilniuje. Užsilikus barikados primena sunkiai išgyventus momentus, tautai žengiant į nepriklausomybę

tuvių pirmenybės bus išvestos iš baltiečių.

Programa apima visus stilius. Šuolių į vandenį nebus. Amžiaus klasifikacija nustatoma pagal dalyvio amžių varžybų dieną. Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų plaukikams.

Dalyvių registracija iki š.m. lapkričio 1 d. pas PSF-jos plaukimo komiteto vadovę Mai Kreem, 618 Davenport Rd., Toronto, Ont. M5R 1K9. Tel. (416) 924-6028. Registraciją atlikti ir informacijas gauti galima pas Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122. Tel. (216) 486-0889, faksas (216) 943-4485.

Klubams nepriklausą plaukikai dėl informacijų gali kreiptis į bet kurį sporto klubą. M. Kreem, A. Bielskų ar Iloną Smalenskienę. Visi lietuvių sporto vienetai ir pavieniai plaukikai skatinami šiose varžybose gausiai dalyvauti. Lietuvių dalyvavimą koordinuos Ilona Smalenskienė tel. (416) 769-7040.

ŠALFAS-gos centro valdyba ir plaukimo komitetas

Hamiltono "Kovo" žinios

Klubo valdyba praneša, kad žiemos sezono krepšinio treniruotės prasidės 1993 m. spalio 16 d. ir jos vyks kiekvieną šeštadienį: vyrams ir jauniams per 14 metų amžiaus nuo 2 v.p.p. iki 3.30 v.p.p., o jauniams ir jaunučiams, žemiau 14 metų, nuo 3 v.p.p. iki 5 v.p.p., Westdale Highschool salėje. Kvietiami prisijungti ir naujieji sportininkai, besidomintys krepšiniu.

Baltiečių lengvosios atletikos pirmenybės, kurios vyko 1993 m. rugsėjo 11-12 d.d. Burlington, Ont., Hamiltono "Kovo" lengvaatlečiai laimėjo 16 pirmųjų, 15 antrųjų ir 12 trečiųjų vietų įvairiose šio sporto šakose.

R. Alderdis, Hamiltono "Kovo" ilgujų nuotolių bėgikas, pakviestas dalyvavo Ontario kolegijų suruošiose laukų bėgimuose. Jis 8.5 kilometro atstumą prabėgo per 25.23 min. ir laimėjo pirmąją vietą.

Skautų veikla

• Skautų-čių tėvų komitetas šį savaitgalį, spalio 16-17 d.d. rengia darbo iššlyką į Romuvą. Kvietiami visi prisidėti, atsivežti pjūklus bei kitus įrankius. Maitas bus paruoštas; vakare laužas.

• Spalio 18, pirmadienį, 7.30 v.v. skautų būkle "Rambyno" tunte, o spalio 19, antradienį, tuo pačiu laiku "Satrijos" tunte vadovų vyposėdis.

• Kapinių lankymo dieną, spalio 31, sekmadienį nuo 9 v. ryto Anapilyje skautai pardavinės važonines rudens gėles po \$6. Bus gėra progą papuošti savo artimųjų mirusių kapus ir tuo pačiu paremti skautų veiklą.

• Jei kas norėtų "Romuvai" paaukoti dar veikiančius vartotus šaldytuvus, skalbimo mašinas ar drabužių džiovintuvus, prašoma paskambinti dr. Ant. Pavėčiui tel. 1-519-853-3652. Pini-gines aukas prašoma nukreipti į dininko adresu: V. Paškus, 4150 Ideal Ct., Mississauga, Ont. L4W 3P6. Tel. 1-905-238-0580. M.

KLB žinios

KLB XV-SIOS KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMO antroji sesija įvyks š.m. lapkričio 6 d. Lietuvos kankinių parapiljoje, Anapilyje, 2185 Stavebank Road, Mississauga.

Toronte viešojo Lietuvos televizijos "Panoramos" laidos darbuotojų grupė. Viešnagės tikslas buvo paruošti laidą Lietuvos televizijai apie Toronto (Kanados) lietuvių. Be susitikimų su vietiniais lietuvių, grupė turėjo progos susipažinti su Kanados televizijos darbuotojais, apžiūrėti Toronto miestą, pasigrožėti Niagaros kriokliais. Didžiausią ir šilčiausią įspūdį paliko sutikti žmonės. Tai liudija ši padėka:

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame KLB valdybos pirmininkui A. Vaičiūnui ir visai Kanados lietuvių bendruomenės valdybai, Lietuvos generaliniam konsuliui Kanadoje H. Lapui, "Tėviškės žiburių" redakcijai, kleb. kun. A. Simanavičiui, OFM, kleb. kun. J. Staškui, "Pamos" lietuvių kredito kooperatyvo vedėjai A. Ramanauskienei, Priskėlimo parapiljos kredito kooperatyvo vedėjui R. Underiui, Toronto Lietuvių namų valdybos pirmininkui V. Kulniui, "Volungės" choro ir "Gintaro" ansamblio vadovams D. Viskontienei, R. J. Karasiejams, Maironio mokyklos vedėjai G. Paulionienei, dr. S. A. Kazlauskams ir visiems, kurie padėjo Lietuvos TV naujienų direkcijos "Panoramos" grupei susipažinti su Kanados lietuvių gyvenimu. Buvome toli nuo tėvynės, tačiau visą laiką ją jautėme per Jūsų širdis.

Norėtume tikėtis, kad mūsų kelionės reportažai per Lietuvos televiziją suartins Lietuvą su Kanados lietuvių.

Visada bus malonu Jus sutikti Tėvynėje.

Algimanta Žukauskienė, Jogaila Morkūnas, Alvydas Laurinavičius, Romualdas Šliažas

Torontas, 1993.X.2

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS **40**

MOKA:
3.75% už 90 dienų term. indėlius
3.75% už 6 mėnesių term. indėlius
4.00% už 1 m. term. indėlius
4.25% už 2 m. term. indėlius
4.50% už 3 m. term. indėlius
5.00% už 4 m. term. indėlius
5.25% už 5 m. term. indėlius
4. % už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.
2.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

I M A:
už asmenines paskolas nuo 8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 5.75%
2 metų 7.00%
3 metų 7.75%
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 6.00% (variable rate)
Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 97 milijonus dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operatos).

KASOS VALANDOS:
• Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuo gegužės 1 d. mes persikeliame į naujas patalpas – prie Rutos aukštinio amžiaus klubo, 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta RUE LEGER gatvėje beveik nurodė 15 d. Paketu priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9 v. ryto iki 7 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Paketų išsiuntimas ir toliau bus kiekvieną savaitę. Paketu "pick up service" paėmimas iš jūsų namų veikia nuo pirmadienio iki penktadienio.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg, arba \$10.00.
Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.
Naujas telefonas **937-9898**
Vytas Gruodis Jr. SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALUS BET KADA - 7 DIENAS

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcce St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

• Visos paslaugos atskviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda.
Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ
Nupigintos kainos sezono pabaigai

Kelionės į šiltus kraštus geriausiomis kainomis
Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600 FAX 593-0604

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.

PERRINKIME Jesse FLIS Liberal

Parkdale - High Park

Liberalų planas Kanadai Sukurti galimybę

Kanada turi pakeisti savo linkmę. Jai reikia valdžios, kuri sukurtų galimybę kanadiečiams ir parūpintų darbų. Ekonominis stiprėjimas ir visuomenės saugumas – tai pagrindiniai pirmumai.

Spalio 25, BALSUOKITE

FLIS, Jesse
LIBERAL/LIBERAL

Jei jūs norėtumėte prie namų iškabos ar savanoriškai prisidėti prie rinkimų darbuose, skambinkite 763-FLIS(3547), arba užsikite į raštinę 2100 Bloor St. W.

"...Parkdale-High Park rajonų gyventojai yra laimingi turėdami tokį rūpestingą, garbingą ir pasiaukojantį asmenį, kuris jums reprezentuoja Otavoje".

Chris Hoover, High Park

KANADOS ĮVYKIAI

Kurjerių paslaugos pašte?

Ne visi pastebėjo trumpą pranešimą birželio pradžioje, kad valstybinė Kanados pašto bendrovė už 55 milijonus dolerių nori įsigyti privačią kurjerių firmą "Purolator Courier Ltd." Rugsėjo 8 d. specialiu vedamuoju šį klausimą plačiau palietė Toronto dienraštis "The Globe and Mail". Mat tada Kanados transporto agentūra pradėjo specialią apklausą, susietą su "Purolator Courier Ltd." pardavimu Kanados paštu. Tačiau ir šį kartą skaitytojų dėmesys nuo pašto ir jo suplanuoto pirkinio yra nukryps į Kanados parlamento rinkiminį vajų. Tokia proga, atrodo, sąmoningai naudojasi Kanados pašto vadovai, norintys gauti valdžios pritarimą šiam pirkiniui.

Spauda primena skaitytojams, kad valstybinė Kanados pašto bendrovė dėl daugelio streikų, brangaus atlyginimo tarnautojams ir jų lėto darbo prarado net 90% anksčiau turėtų paslaugų. Dabar didoką jų dalį norima atgauti didžiausios kurjerių firmos įsigijimu ir Kanados pašto monopolio sustiprinimu.

Privačią firmą "Purolator Courier Ltd." naudojo 43% kanadiečių, bet ji 1991 m. turėjo 1,9 milijono dolerių nuostolio, o 1992 m. – 9,4 milijono. Tuo tarpu Kanados paštas, netekęs net 90% paslaugų, monopolio dėka susilaukė pelno pirmos klasės laišku siuntomis. Įstatymas kurjerių firmoms neleidžia pristatinti laišku, jei siuntėjas kurjeriui

nesutinka mokėti trigubai daugiau negu ant laiško reikiama pašto ženklų. Už šio įstatymo pažeidimą kurjeriams gresia penkeri metai kalėjimo.

Pasak dienraščio "The Globe and Mail", privačios kurjerių firmos buvo sudarytos ir išaukštos Kanados pašto valdžios bendrovei paslaugas kanadiečiams sumažinus 90%. Tad dabar jai neturėtų būti leista jas susigrąžinti po savo sparnu, o kovai su negrįžtančiomis panaudoti pašto monopolio užtikrintą laisvą pelną.

Ontario finansų ministras Floyd Laughren šiemet gegužės 17 milijonų dolerių deficitą tikėjosi sumažinti iki 9,2 milijono provincinio pajamų mokesčio padidinimu ir naujuoju socialinės sutarties įstatymu nr. 48. Juo buvo užšaldyti valdžios tarnautojų atlyginimai trejiems metams, gerokai apkarpytos Naujųjų demokratų socialinės premijos Bob Rae vyriausybės išlaidos. Tas įstatymas suerzino Ontario valdžios unių narius ir jų vadus, atnešdamas nusivylimą Ontario NDP socialistų partijai. Dvejų metų puslankelį pasiekusios premijos Bob Rae vyriausybės dabar jau laukia turbūt neišvengimas Ontario parlamento rinkimų pralaimėjimas.

Liūdniausia, kad pasirinktų pastangų, atrodo, nepakaks biudžetiniams deficitui sumažinti iki numatyto 9,2 milijono dolerių. Finansų ministras F. Laughren pranešė, kad pajamų mokesčio lėšų bus gau-

ta milijonų dolerių mažiau. Tad deficitą teks padidinti bent puse milijono. Nesibai-giančią kovą su deficitu atnešė pirmajame F. Laughreno biudžete 1991 m. balandžio 27 d. paskelbtas jo padidini-mas nuo liberalų vyriausybės palikto pustrečio milijono do-lerių iki 9,7 milijono. Drastiškai padidintu deficitu socia-listinė premjero Bob Rae vy-riausybė tada tikėjosi socia-listiškai išspręsti nedarbo proble-mą. Klaidingos pastan-gos tik padidino Ontario pro-vincijos skolą ir jos palūka-noms išleidžiamą dolerių su-mą. Rinkiminiame Kanados parlamento vajuje dabar pa-našiai elgiasi liberalų vadas J. Chretienas, darbams parū-pinti žadantis kelis milijonus dolerių.

Problemų legaliems ateiviams metropoliniame Toron-te atneša Ontario vyriausybės priimtas labdaros įstatymo pakeitimai. Jis yra taikomas pas šeimas legaliai įsileistiems ateiviams, kuriuos įsipareigo-ja remti anksčiau Kanadon at-vykusi šeima. Ji tampa finan-siškai atsakinga už atsikvies-to ateivio išlaikymą Kanadoje dešimtį metų. Tokių šeimų glo-bojamų ateivių metropolini-me Toronte yra apie 6.000. Jų skaičius kasmet padidėja pen-ketu šimtu.

Seniau jie, neturėdami pa-stogės ir pragyvenimo šalti-nių, tiesiog krepdavosi me-tropolinio Toronto labdaros įs-taigai ir prašydavo finansinės paramos. Remiamiesi įstaty-mo pakeitimu, dabar jie turės įrodyti, kad juos iškvietsi šeima dėl lėšų stokos negali įgyvendinti pasirašytų paža-dų. Tik tada tokiame ateiviui suteikiama pilna labdaros pa-šalpa. Neturėdamas oficia-laus įrodymo, toks ateivis gau-na tik mažesnę laikinos labda-ros čekį.

Suvaržymus įvedė išlaidų sumažinimu su deficitais ko-vojančių premjero Bob Rae vy-riausybė. Mat pasitaiko tokių šeimų, kurių pirmieji Kana-don atvykę nariai paskui ban-do atsivežti ne tik likusius šei-mų narius, bet ir visus gim-i-nes. Kartais tokiu būdu Kana-don atvykdavo net kelios de-simtys ateivių, gavusių finan-sinės globos įsipareigojimus iš vienos tos pačios šeimos. Suktiems globėjams buvo aiš-ku, kad jų iškviesti ateiviai, net ir nebūdami šeimos nariai, gaus finansinę paramą iš lab-daros įstaigų. V.Kst.

SKAITYTOJAI PASISAKO

PRAŠO ATSILIEPTI

Vydūno gimnazijos šilutėje di- rektorius Jonas Jatautas praneša, kad po 55 metų pertraukos šis moks- lo įstaiga atstatoma. Mokinių dau- giau negu buvo tikėtasi. Planuoja- ma turėti dvi mokslo kryptis – hu- manitarinę ir tikslųjų mokslų – pagal mokinių pasirinkimą. Deja, medžiaginė bazė nesanti gera. Remia rajono valdžia, bendrovės bei atskiri žmonės.

Direktorius kreipiasi į buvusius šios gimnazijos auklėtinius bei kitus tautiečius, gyvenančius iše-ivijoje, ir prašo finansinės para- mos. Rašyti adresu: Vydūno vidu- rinė mokykla, Atgimimo aleja nr.3, Šilutė 5730, Lithuania. Inf.

STEBĖTINA DRASA

Skaitydamas "TŽ" atkreipiu dė- mesį ir į skelbimus. Būna jų ir iš Lietuvos. Tik stebėtina Lietuvo- je gyvenančiųjų drasa ir nuobu- do vėrkslenimas. Jeigu tik prasi- dėjo nauja statyba, tuojau plau- kia laišškai ir užjūr su prašymais aukoti. Lietuvoje žmonės galvoja, kad užsienyje auga "dolerių me- džiai". Išėjai, papurtei ir nukrito, kiek reikia. Bet deja, taip nėra. Juk išeiviai prasigynė deka sa- vo doro ir sąžiningo darbo. O lie- tuviai tėvynėje nori tik lengvai gauti, o dirbti ne. Juk ir patarlė sako – dirbk ir turėsi!

Audrius Mykolaitis,
Lietuva

PASIPIKTINĖ DEL MOKESČIO

Ateinančiais metais, liepos mė- nesį, Lietuvoje yra rengiama Dai- nų šventė, į kurią kviečiami ir iše-ivijos lietuvių chorai. Kiekvie- nas choro dalyvis turi iš anksto, beveik prieš metus, sumokėti 120 JAV dolerių – registracijos mo- kestį. Dėl tokio reikalavimo cho- rų dalyviai yra labai pasipikti- nė. Atrodo, kad jei nori dalyvau- ti, turi apsimokėti mokestį už tai, kad leidžia dalyvauti. Chorų da- lyviai supranta Lietuvos ekono- miją ir nieko nenori nemokamai ir mielai apsimokėtų už nakvynes (kurie neturi giminių) ir kitas iš- laidas. Kai kurie gal paaugutų ir didesnį sumą, bet nereikėtų imti priverstinio mokesčio, ir tai beveik prieš metus.

J. Išganaitis

ATSIŠAUKIA TĖVO ĮTAKA?

Prof. Tomui Venclovai A. Snieč- kų palyginus su Vytautu Didžio- ju ir 1941 metų birželio mėnesio sukilėlius Lietuvoje pavadinus nacių politikos įrankiu, išliko aštrios diskusijos Lietuvoje ir Amerikoje. Tik prof. T.V. pats ga- lėtų pasakyti, kokie motyvai jį, poetą ir literatūros specialistą, pastūmėjo į kontroversinę poli- tiką.

"Lietuvių enciklopedijoje" skai- tant Tomo tėvo Antano Venclovos biografiją, matyti jo didelė ne- apykanta su keršto grasinimais 1941 metų sukilėliams ir sukilimo rėmėjams. Biografiją parašė Hen- rikas Blazas, politinės kairės vei- kėjas. Jo dešiniuoju ekstremiz- mo apkaltinti niekas negalėtų. Enciklopedijoje rašoma: "1943 m. vasarą keliolika kartų per Maskvos kominternio radijo stotį skelbė, kas iš lietuvių bolševi- kams 'išlaisvinus' Lietuvą, turės būti pakartas. Išvardintų asmenų tarpe buvo tokių, kurie tuo me- tu už priešnacišką veiklą kalėjo Vokietijos koncentracijos stovyk- lose".

Kad ir nenorint, tarp tėvo ir sū- naus matyti paralelės. Tėvas pri- klausė A. Sniečkaus grupei. A. Venclova gavo Stalino premiją 1947 m. Kas, 'išlaisvinus' Lietu- vą, 1941 metų sukilėlius trėmė, kankino, korė ir šaudė, žinome. Kodėl sūnus dabar garbina A. Sniečkų ir smerkia prieš stalinis- tus sukilusius lietuvius?

Jonas Matulaitis,
Los Angeles

Įvairios žinios

JAV-se veikia Popiežiaus Leo- no XIII literatūros fondas, ne pelno siekianti korporacija. Kviečiami visi lietuiviai aukoti šiam fondui, nes jis pasiry- žęs Lietuvoje remti krikščio- niškos minties spaudą ir kitas informacijos priemones, taipogi skirti stipendijas stu- dentams, norintiems giliau susipažinti su demokratija ir krikščioniškais socialiniais principais. Stambesnių aukoto- jų pavarde bus įrašytos ir planuojamą aukotojų knygą. Aukos prašoma siųsti šiuo ad- resu: Pope Leo XIII Fund, 7125 Mozart, Chicago, IL 60629. Inf.

"Armijos krajaus" aukų klub- bas išsiuntinėjo spaudai laišką, kuriame prašo tautiečių paramos. 1942-1952 m. rytų Lietuvoje veikė "Armija kra- jova", nuo kurios nukentėjo daug žmonių: buvo kankinami ir žudomi lietuviai, gūdai, žy- dai, net lenkai.

Paminėdami 1944 m. birže-lio mėn. Dubingių, Giedraičių, Inturkės, Jonišio, Bijutiškio apylinkių skerdynių penkias- dešimtmetį (nužudytas 91 žmo- gus), "Vilnijos" draugija ir prie jos veikiantis "Armijos krajaus" aukų klubas rengia knygą "Armija krajaus" Lie- tuvoje".

Prašoma visų, ką nors žinan-čių apie "Armijos krajaus" veiklą, pranešti "Vilnijos" draugijai, pateikiant doku- mentus, nuotraukas, surašant "Armijos krajaus" aukas, pažymint pavardę, vardą, tėvo vardą, gimimo metus, mirties datą bei vietą, kaimą, apylin-kę, palaidojimo vietą, žudikų ir liudininkų pavardes. Visus duomenis prašoma siųsti šiuo adresu: "Vilnijos" draugija, A. Jakšto 9, Vilnius 2600, Li- tuania. Tel. 627009, 629779, 765334.

• Auka bei talka lietuviškajai spaudai – parama savajai tautai.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth. (Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,

Toronto, Ontario

M6P 1A6

Įstaigos telefonas

(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybė Lietuvoje:

Gedimino pr. 26-217

Vilnius 2600

Tel. (3702) 22 78 97

Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

**Nemokamas namų
įvertinimas.**

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

LEDAS REFRIGERATION AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas • Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines viryklas, indų plovimo mašinas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus • Atliekų įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui

PAGE 370-3539 arba tel. 533-6310 Toronto

(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

DRESHER Ltd.

Real Estate

Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. **Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius.** Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Paceviciene – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

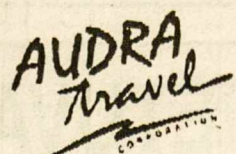
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

**Nuo 1979 m. veikiantis
Kanadoje profesionalus,
lietuviškas kelionių biuras
kvečia keliauti kartu!**

- * Geriausias kainos. Patogiausias oro linijos
- * Priimami užsakymai 1994 m. kelionėms į Lietuvą
- * Galite išsirinkti kelionę į Vilnių mokant tik \$90 į mėnesį

Prašykite informaciją.

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Išskvėtimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą • Sveikatos ir kelionių draudimus • Persiųsti pinigus ir vaistus giminėms • Keliones lėktuvais bei traukiniais • Keliones pramoginiams laivams • Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus • Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

PUIKI KELIONĖ

LIETUVIŠKOMS ŠEIMOMS!

7 dienos į Karibų salas ar Aliaską

nauju Amerikos šeimų laivu.

- Nepamiršamos atostogos vaikams, tėvams, seneliams
- Vieta šeimų susitikimams ir jubiliejams
- Nesezoninėmis datomis vaikai nuo 2-17 metų amžiaus nemokamai
- Kaina suaugusiems nuo \$845 (JAV)
- Laivas labai populiarus, siūlome pasinaudoti proga ir Jums praleisti atostogas kartu su šeima
- Vietų skaičius ribotas, planuokite atostogas dabar, ir skambinkite tel. 533-8443

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

■ atnaujinimas, remontas ir nauja statyba

gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų,

įstaigų ir vasarnamių ■ stalių darbai

■ vidaus sienų įdėjimas ■ dažymas ■ elektros

įvedimai ■ vandentiekio sistemos įvedimas ■ stogai ■ įvairūs

cemento darbai ■ kiemų sutvarkymas ■ prieplaukos ■ garažai

■ tvoros ■ medžių pjovimas ■ virtuvės, vonios remontas ir apdaila

■ rūšių įrengimas ■ šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas ■ plytelių

įdėjimas ■ pataisymai ir pataisymai pagal invalidų ir senelių

poreikius. ■ 16 metų patirtis

■ Nemokamas įkainavimas ■ Pensininkams nuolaida

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.

Wasaga Beach/Stayner tel. (705) 428-6502.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Rudeninė Kapinių lankymo diena bus spalio 31, sekmadienį. Mišios bus Lietuvos kankinių šventovėje 3 v.p.p. Autoaiškštėje bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai. Autobusų kapinių lankymo pamaldoms važiuos nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilį 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusėlis tą sekmadienio rytą važiuos Anapilį ir pamaldas įprasta sekmadienio tvarka.

— Spalio 3, sekmadienį, Kapinių lankymo dieną, Anapilio parodų salėje mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrus rengia parodą, kurioje dalyvaus keramikė Valentina Balsienė su savo keramikos bei aukso ir sidabro dirbinių, ir Vytautas Macas su savo paveiksiais.

— Pakrikštyti: Valdo ir Violetos (Pikytės) Ramanauškų dukrelė Daiva; Roy ir Julijos (Paliutės) Harviešūnų Kostas-Marius.

— Tėveliai prašomi savo vaikučius registruoti Pirmosios Komunijos pasirušimo pamokoms klebonijoje. Pamokas ves ses. Loretą.

— Anapilio knygyne galima įsigyti šias naujai išleistas knygas: "Užsienietė ir lietuvių kunigas", "Tremties keliais" ir anglų kalba O. Garbštienės "Hell in Ice". Taipgi galima įsigyti Lietuvoje išleistas patalystą Naujojo Testamento laidą. Knyga kietais viršeliais su spalvotais Kristaus laikų planais ir žemėlapiams. Kaina — \$5. Galima įsigyti ir "Bibliją vaikams", kuri yra spausdinta Kroatiijoje ir išleista Švedijoje. Tai patraukli knygtė ne tik vaikams bet ir suaugusiems. Kaina — \$5.

— Mišios spalio 17, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Edmundą Miliauską, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Kazimierą Šaltį.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 115 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Marija Pakalniene iš Vilniaus, Vacislovas Vacys iš Kauno, Girdžiūnai iš Anglijos, kun. V. Laugalis iš Manitobos, Jesse Flis, MP, parlamento narys, ir duklė Elaine Flis. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos pirm. V. Kulnys.

— Spalio 17 d., 1.30 v.p.p. bus rodomi dokumentiniai filmai apie pirmuosius Lietuvos atgimimo žingsnius "Sugrįžimas", dar kartą "Lietuva" ir "Dosje".

— LN valdybos posėdis — spalio 21, ketvirtadienį, 7.30 v.v. — Visuomeninės komisijos veiklos posėdis spalio 21, ketvirtadienį, 6 v.v.

— LN "Lokio" svetainės komitetas, vadovaujamas A. Oleinikienės, po atliktų atnaujinimo darbų, su rengė vakarą spalio 8 d. Vadovavo V. Povilonis ir V. Ramanaukas. Buvo susirinkę daug jaunimo žiūrėti "Blue Jay" žaidimą. Vakarą praėjo sėkmingai.

— Slaugos namų projekte užplaukti penki aukštai: pirmas aukštas — komercinės patalpos, antras ir trečias aukštai — Slaugos namai, ketvirtas ir penktas — 34 papigintos nuomos butai. Šių butų statybai finansuoti yra pateikti prašymai Ontario statybos ministerijai. Reikalinga įrodyti, kad šie butai yra būtinai reikalingi ir kad turime kandidatų, norinčių juose apsigyventi. Prašome įrašyti savo pavardę į pateikiamus sąrašus. Savaitės eigoje, darbo valandomis, galite pasirašyti Prisikėlimo parapijos raštinėje ir bankelyje, Lietuvių namų raštinėje ir "Paramos" bankelyje. Sekmadienio Prisikėlimo, Išganytojo, Anapilio parapijose ir Lietuvių namuose. Bet kuriuo kitu laiku skambinti V. Kulniui tel. 769-1266 arba V. Šimkui tel. 231-9425. Jūsų parašai palengvins ir pagerins šio mums svarbaus projekto įvykdymą.

Aukos Slaugos namams

A.a. agronomo V. Dailydės atminimui Z. A. Stančikai ir Živilė Vidmantienė paaugojo \$100. Iš viso statybos fonde, yra \$909,012.59. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

IŠNUOMOJAMI 2 kambariai, virtuvė, vonia, atskiras įėjimas, III-me aukšte. Skambinti tel. 654-9052.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,

Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Perkant ar paruođiant namą, prašau kreiptis į mane. Pirkėjai ir namai suvedami (Home Match) kompiuterio pagalba iki namas bus parduotas ar pirkėjas jį nusipirks. Asmeninė raštiška garantija, kad visas bus atliktas kaip buvo pradžioje. Nemokamas namų įvertinimas.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Pirmos Komunijos pamokos mūsų parapijoje prasidės lapkričio mėnesį. Vaikučiai bus ruošiami lietuvių, o jei reikės ir anglų kalba. Juos registruoti parapijos raštinėje. Pirmajai Komunijai ruošiami vaikai sulaukę septynerių metų amžiaus.

— Susituokė Birutė Adomonytė su Neil Sherwood, Tundra Ehlers su Albert J. Lee.

— Spalio 6 d. palaidota a.a. Stasė Šergalienė, 92 m.; spalio 8 d. palaidotas a.a. Walter-Ramutis Renčius-Rickevičius, 50 m.; spalio 11 d. palaidotas a.a. Balys Trukanašius, 77 m.

Berniukai ir mergaitės, kurie šį pavasarį priėmė Sutvirtinimo sakramentą, kviečiami spalio 24 d. po 10.15 v. Mišių pabendrauti su mokytojais ir pasidalinti savo išpujais ir pergyvenimais. Rinktis į naująją posėdžių salę už altoriaus.

— KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrus organizuoja uždaras rekolekcijas moterims gruodžio 4-6 d.d. Tėvų augstinųjų vienuolynė, King City, Ont. Rekolekcijas ves kun. Stasys Šileika, SDB. Registruotis parapijos raštinėje.

— Sekantis KLK moterų parapijos skyrus susirinkimas — spalio 24 d. po 11.30 v. Mišių Parodų salėje. Kalbės dr. B. Jonienė tema "Vaiko psichologija".

— Mišios spalio 17, sekmadienį, 8.30 v.r. — už prel. Praną Vaserį, 9.20 v. už a.a. Joną Grinskį, 10.15 v.r. — Padėkos intencija, už a.a. Vincą Murauską ir Murauskų šeimos mirusius, už a.a. Antaną ir a.a. Stasę Gindrenus ir už a.a. Antaną ir a.a. Sofiją Laurinvičius, 11.30 v.r. — už gyvųjų ir mirusių parapijiečius.

A.a. Stasės Šergalienės atminimui Birutė ir Jonas Tamoliūnai "Tėviškos žiburiams" aukojo \$50.

A. a. Vaclovo Kecoriaus dešimtasias mirties metines minėdama, žmona Valė "Tėviškos žiburiams" aukojo \$100.

A.a. Danutės Beres-Beresnevičienės atminimui Alvina ir Vladas Ramanaukai "Tėviškos žiburiams" aukojo \$25.

A.a. Broniaus Keburio atminimui, užjausdami Eleną Keburiene bei kitus artimuosius, E. Bersnienė su šeima "Tėviškos žiburiams" aukojo \$50.

A.a. Broniui Keburiui mirus (Strathroy, Ont.), užjausdami žmoną Elenutę Keburiene, vietoje gėlių Juozas ir Lydija Lukšos "Tėviškos žiburiams" aukojo \$50.

A.a. Stasio Valiuko atminimui B. S. Jedyrys "Tėviškos žiburiams" aukojo \$40.

A.a. rašytojo Vytauto Tamulio atminimui pagerbti V. M. Miceikos, Gintautas ir Dailė "Tėviškos žiburiams" aukojo \$10.

A.a. Viktoro Dailydės atminimui ir a.a. Vytauto Tamulio atminimui, užjausdami mirusiųjų šeimas, Zuzana (Ščepanavičienė) ir Stasys Dzikai "Tėviškos žiburiams" aukojo \$10.

A.a. Stasio Bubulio, brangaus vyro ir tėvelio atminimui, nuoširdžiai užjausdami žmoną Janiną Bubulienę, sūnų Edvardą ir jo žmoną Aldoną Bubulienę, dukrą Dianą ir jos vyrą Claus Wiesę Toronto jaunimo ansamblio "Gintaras" "Tėviškos žiburiams" aukojo \$25.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 — A. Lukošienė, P. Česnulis.

Daugiavaikėms šeimoms Lietuvoje per KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrų aukojo: \$50 — A. Kanapka.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų • vandentiekio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. Irenigame • rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas. Skambinti Alvydai tel. 848-9628

Teodoras (Ted) Stanulis

LŠS rinktinė Kanadoje "Vilnius" rugsėjo 3, sekmadienį, po pamaldų Lietuvos kankinių šventovėje, Šv. Jono lietuvių kapinėse paminėjo paminklo "Žuvusiems už Lietuvos laisvę" penkerių metų sukaktį. Kalba rinktinės pirmininkas JUOZAS ŠIAUČIUS

Vilniaus radijas praneša, kad nuo spalio 11 iki spalio 16 dėl techninių klaidų transliacijos 7150 kHz dažniu čia nebus girdimos. Po to žinios bus perduodamos įprastu laiku.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas įvyks 1993 m. spalio 30 d. 1 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose. Visi atstovai, nariai ir norintys priklausyti jaunimo sąjungai, kviečiami kuo daugiau dalyvauti.

Tą pačią dieną 8 val. vakaro bus KAUKIŲ (Halloween) ŠOKIAI didžiojoje Lietuvių namų salėje. Kaukės bus premijuojamos. Bilietai gaunami prie įėjimo.

Grįžtama į standartinę laiką spalio 31 d., sekmadienį, 2 v. ryto, t.y. laikrodžių rodyklės beveik visoje Kanadoje atsukamos vieną valandą atgal.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia mirusiųjų prisiminimą — Vėlinės lapkričio 2, antradienį. Mišios — 10 v. Prisikėlimo parapijos šventovėje. Pietūs — 12.30 v.p.p., "Vilniaus" rūmų 3 aukšto menėje. Bus loterija. Bilietus prašoma įsigyti pas T. Kobelskienę tel. 760-8003 ir P. Ivanauskienę tel. 767-3677. Sklb. Valdyba

Toronto rotušės aikštėje spalio 15 d., vidurdienį 12 val. bus švenčiama tradicinė vokiečių "Oktoberfest" šventė, dalyvausiant muzikantams iš Europos ir populiariam TV aktoriumi Karl Moik. Maistas bus parduojamas saviškai. Įėjimas nemokamas. Dėl platesnės informacijos skambinti tel. 928-1044.

Numatytas ansamblio iš Lietuvos "Armonika" koncertas lapkričio 7 d. Anapilyje neįvyks, nes negauta įvažiavimo viza. Paskutinis jų pasirodymas Amerikoje bus Detroito spalio 31 d., sekmadienį, po pamaldų.

Kanados lietuvių muziejiaus archyvo valdyba dėkoja Vilniaus šaulių rinktinėi Kanadoje už \$100 auką. R.M.

GĖLĖS

PARUOŠIAME gėles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

JŪS TURITE GALIMYBĘ lengvai numesti viršsvorį, įgauti energijos, atsikratyti ligų ir... užsidirbti pinigų. Skambinkite Ritai (416)-259-4168 Toronto.

PRIVATAUS KAPITALO FIRMA ieško partnerių avalynės gamybos srityje. Kreiptis firma "Žemuva", Gamyklos g-vė nr.33, Mažeikiai, Lithuania.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentekio sistemų įvedimo (plumbing) darbus. Irenigiu pirtis (saunas). Skambinti Algijai tel. 272-8323.

Vilimas Anskaitis, valstybinės įmonės "Kauno keliai" direktorius, lydimas Vlodo ir Lilijos Nakrošių, lankėsi "Tėviškos žiburiuose", domėjosi laikraščio leidyba, ypač spausdėvės darbas.

Dr. Valdas Samonis šiuo metu lankosi Lietuvoje ir dalyvauja Lietuvos žemės ūkio akademijos ruošiamoje tarptautinėje žemės ūkio ekspertų konferencijoje. Grįžęs į Torontą, lapkričio 7 d., sekmadienį, 2.30 v.p.p. Lietuvių namuose kalbės tema "Lietuvos ekonomija ir žemės ūkis metams praėjus po valdžios pasikeitimo". V.K.

"Gilmour's Albums" CBC radijo programoje praeitą savaitę — spalio 9, šeštadienį, 6 v.v. ir spalio 10, sekmadienį, 12 val. buvo transliuota ir lietuvių muzika, atlikta solo dainavimu. Programos vedėjas paminėjo ir lietuvių bendruomenę Kanadoje, pažymėdamas, kad Toronte leidžiamas plačiai skaitomas lietuvių savaitraštis "Tėviškos žiburiai", kuriam palinkėjo sėkmingos ateities.

Anapilio autoaiškštės vajui

aukojo: \$200 — J. K. Ališauskai; \$100 — A. Z. Stančikai, A. A. Kilinskai. Iš viso iki šiol surinkta \$22,620.24.

CLEAN FOREVER. Valome kilmės, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

IEŠKOME lietuviškai kalbančios auklės, kuri sutiktų prižiūrėti trečiadieniais ir ketvirtadieniais 4 ir 2 m. amžiaus vaikučius Mississauga. Skambinti tel. 826-6839.

IŠNUOMOJAMI "Vilniaus" rūmose butai. Skambinti darbo valandomis tel. 762-1777 Toronte

DART TURIME PILNUS KOMPLEKTUS: Lietuvių enciklopedijos 37 t., Encyclopedia Lituanica, 6 t., Vinco Krėvės raštai, 6 t. Taip pat siunčiame į Lietuvą per agentūras, kaina — 60-80 ct. už svarą. Teirautis: J. Kapočius, P.O. Box 752 Coutil, MA 02635, tel. 1-508-428-6991.

NORINTYS ĮSIGYTI dail. E. Balvytės-Zubienės lietuviškų tautinių drabužių spalvotus paveikslus, rodytus per parapijos šventę, prašome kreiptis į Anapilio muziejiaus vedėją dr. R. Mažeikaitę tel. (416)566-8755.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronte.

Klaipėdos universiteto bibliotekai hamiltonietis K. Gudinskas pasiuntė pilną "Tėviškos žiburių" rinkinį, o kiti tautiečiai — keletą deščių knygų per Hamiltono uoste atsilankiusį Lietuvos laivą "Kapitonas Stulpinas". Bibliotekos direktorė Janina Pupelienė už visa tai padėkojo specialiu laišku, kuris bus išspausdintas "TŽ". Kaip matyti iš Klaipėdos un-to žiniaraščio, jo biblioteka gauna daug dovanų iš įvairių kraštų, tačiau, kaip naujakurė, dar stokoja daug mokslinių ir literatūrinių veikalų. Adresas: J. Pupelienė, Klaipėdos universiteto biblioteka, S. Nėries — 5, 5799 Klaipėda, Lithuania.

Atitaisyimas. "TŽ" 1993 m. 40 nr. skyriuje "Lietuviai pasaulyje" išspausdinta, kad JAV katalikų vyskupų konferencija savo atstovu Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II suiktuvėse Latvijoje paskyrė "latvių vysk. C. A. Salatką". Pastarasis yra lietuvių kilmės amerikietis arkivyskupas, dalyvaujantis įvairiose didesnio masto religinėse lietuvių šventėse. Jis yra ir "TŽ" skaitytojas.

PIANINO, DAINAVIMO, MUZIKOS teorijos pamokos vaikams bei suaugusiems. Kreiptis tel. 848-9628 Mississauga (Queensway—Dixie rajone).

PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBIUI

Turime kultivatorių, traktorių nuo 2 iki 6 cilindrų ir įvairių padargų. Skambinti Vytui ar Genei Kairiams ir atsimsime jums duomenis ir nuotraukas. Tel. 416-643-3334.

NESENIAI LIETUVOJE yra išleista Jono Balčiūno etnografinės apybraižos (Biržų krašto) knyga "Tėviškos akimirkos". Ją galima įsigyti pas St. Prakapą Prisikėlimo parapijos knygyne arba pas platintoją Bronę Palilionienę tel. 769-7370.

LIETUVOJE UŽREGISTRUOS jusų patentą, prekių ženklus. Tikslėnė informaciją teikia Ramunė Garšvienė, Dūkštų 28-20, 2010 Vilnius, Lithuania. Faksas 370/2/619080.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Artį parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zuplūks, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

IMOKEJUS PINIGUS Į PASLAUGOS "RUTA" sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo gimines, draugus, senelių ir vaikų namus šiais produktais: šviežia skerdena 50 kg \$165, rūkytos mėsos gaminiai 20 kg \$165, sausos maisto rinkinių 50 kg \$165. Perduodu pinigus iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Užsakovui pageidaujant, gavėjas gali gauti per 3 dienas. Maisto užsakymai pristatomi į namus. Teirautis nuo 9 v.r. — 11 v.v. tel. 416-536-4742. Adresas: 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.

MONTREALQUE

KLK moterų draugijos Montrealio skyriaus susirinkimas įvyko spalio 3 d. seselių namuose. Susirinkimui pirmininkavo J. Blaudžiūnienė, sekretoriavo B. Rupšienė. Buvo aptarti einamieji reikalai. Daugiau sustota prie draugijos metinės šventės ir Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių 75 metų įsteigimo sukakties. Abu šie įvykiai drauge bus paminėti gruodžio 5 d. Aušros Vartų parapijoje su oficialia bei menine programa ir pietumi. Pelnas bus skiriamas seselėms. Susirinkimo pabaigoje "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščio redaktorė Birutė Nagienė kalbėjo apie moterų sąjūdį Europoje ir Lietuvoje. Po susirinkimo vyko vaisės.

"Rūtos" klubas yra gavęs kelias labai geras vaizduojamas iš po piežius lankymosi Lietuvoje. Pirmą dalis bus rodoma spalio 13, trečiadienį, 1 v.p.p. seselių namuose. Visi kviečiami to nepamirštamo įvykio pasižiūrėti.

Kun. Stasys Šileika, SDB, išvyko į Los Angeles, Kalif., pravesti rokelekcijas.

Kun. Izidorius Sadauskas, SDB, atvyko iš Lietuvos kelioms savaitėms ir apsisėjo AV klebonijoje.

Kristinos (Niedvaraitės) ir Lino Piečiūčių antras vaikučių spalio 2 d. AV šventovėje pakrikštytas Luko-Broniaus vardais. Krikštijo klebonas kun. J. Aranauskas.

Krikšto tėvais buvo Asta Staškevičienė ir Gytis Niedvaras.

A.a. Petras Petrauskas, 85 m. amžiaus, mirė spalio 1 d. Iš Šv. Kazimiero šventovės spalio 4 d. palaidotas Mount Royal kapinėse. Lūdi žmona, dukra, du sūnūs, trys dukaitės ir kiti giminės čia ir Lietuvoje. B.S.

Vasario 16-sios gimnazijai remti Montrealio būrelio nr. 59 aukotojai: \$400 — Montrealio kredito koope-

ratyvas "Litas"; \$250 — Aušros Vartų parapija; \$200 — B. Baltrukonis; \$100 — St. Jaugelis, A. Vapšvienė, P. Verikis; \$50 — V. Klučinskis, dr. J. Mališka, Montrealio jūros šaulių kuopa "Neringa"; \$40 — A. M. Jonėliai, kun. St. Šileika; \$35 — Alb. Dasy; \$30 — M. Adomaitienė, V. Kerbelis, P. Klezas, Šv. Onos draugija, J. Skučas; \$25 — Adamonis Ins. Agency, J. Gražys, O. Norkeliūnienė, E. Vaičekauskas, X.Y.

\$20 — K. Andriuskevičius, kun. J. Aranauskas, SJ, L. Balaišis, J. Baltunienė, S. Baršauskienė, J. Blaudžiūnienė, Alb. Brilvicas, Br. Bunys, P. Bunys, A. Čepulis, J. Dalmotas, V. Gecas, P. Girdžius, Iz. Gorys, A. Grigelienė, V. Jakonis, P. Juodelis, J. Jurenas, A. Keblys, A. M. Kringelėliai, J. Kurilo, V. Lietuviniukas, J. Lukoševičius, Jz. Lukoševičius, M. Makauskas, Iz. Mališka, V. Markauskas, J. Mazuraitis, G. Montvilienė, Aug. Mylė, J. Naruševičius, R. Polisaits, V. Piečaitis, A. Petraitytė, K. Rašytinis, R. Rudinskas, B. Rupsienė, V. Sabaly, J. Šaltenis, J. Seidys, O. Šilkauskienė, L. Šimonėlis, B. Staškevičius, P. Šukys, E. Szewczuk, L. Urbonas, Z. Valinskas, Pr. Vapsys, J. Zabieliuskas, B. Zilinskas

\$15 — Z. Barisas, St. Pocauskas; \$10 — J. Adomoniene, K. Ambrosas, A. Astrauskas, A. Augaitis, J. Babrauskas, B. Bendzienė, O. Čekauskienė, G. Gedvilienė, O. Glaveckienė, K. Jasutienė, C. Juška, J. Kalinauskas, J. Ladyga, P. Latvaitis, K. Mickus, J. Mickiauskas, A. Mikalajūnas, Jul. Norkeliūnaitė, K. Petruilienė, Jz. Piečaitis, P. Piečaitis, A. Rudytė, V. Skaigiris, E. Šlekiene, J. Šulmistras, A. Urbonas; \$5 — P. Diakaitienė, P. Gabrys, A. Matusevičius.

Aukos rinko — A. Jonelis ir J. Dalmotas.

Vasario 16-sios gimnazijos varduoširdžiai dėkoja visiems aukotojams —

Dana Sakienė, Aušra Karkienė, KLB švietimo komisijos narės

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545

FAX 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B.

DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B.

Res. 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nelpareigoja apsidrausti.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA ūZ:

Certifikatus 1 m. —	5.00%	Taupymo — special.	1.75%
Certifikatus 2 m. —	5.50%	Taupymo — su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m. —	6.00%	Taupymo — kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sask.	1.00%
1 metų	4.25%	RRIF—RRSP — 1 m.term.	5.25%
180 d. - 364 d.	4.00%	RRIF—RRSP — 2 m.term.	5.75%
120 d. - 179 d.	4.00%	RRIF—RRSP — 3 m.term.	6.00%
60 d. - 119 d.	4.00%	RRIF — RRSP — taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	2.50%		

IMA ūZ:

||
||
||